

GEORGIAN GAS TRANSPORTATION COMPANY LLC

**International Financial Reporting Standards
Financial Statements and
Independent Auditor's Report**

31 December 2023

Contents

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

FINANCIAL STATEMENTS

Statement of Financial Position	1
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income	2
Statement of Changes in Equity	3
Statement of Cash Flows	4

Notes to the Financial Statements

1. Georgian Gas Transportation Company LLC and Its Operations	5
2. Operating Environment of the Company	5
3. Material Accounting Policies	6
4. Critical Accounting Estimates and Judgments in Applying Accounting Policies	13
5. Adoption of New or Revised Standards and Interpretations	14
6. New Accounting Pronouncements	14
7. Balances and Transactions with Related Parties	15
8. Property, Equipment and Intangible Assets	16
9. Right-of-Use Assets and Lease Liabilities	17
10. Other Non-Current Assets	18
11. Investments in Associates	18
12. Inventories	19
13. Other Tax Receivables	19
14. Trade and Other Receivables	19
15. Other Assets	20
16. Cash and Cash Equivalents	21
17. Equity	21
18. Trade and Other Payables	22
19. Revenue	22
20. Service Concession Arrangement	23
21. Other Losses, net	23
22. Finance Costs	24
23. Contingencies and Commitments	24
24. Financial Risk Management	25
25. Fair Value Disclosures	29
26. Events after the Reporting Period	30

OTHER INFORMATION – Management Report 2023

Independent Auditor's Report

To the Owner and Management of Georgian Gas Transportation Company LLC

Our opinion

In our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of Georgian Gas Transportation Company LLC (the "Company") as at 31 December 2023, and the Company's financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

What we have audited

The Company's financial statements comprise:

- the statement of financial position as at 31 December 2023;
- the statement of profit or loss and other comprehensive income for the year then ended;
- the statement of changes in equity for the year then ended;
- the statement of cash flows for the year then ended; and
- the notes to the financial statements, comprising material accounting policy information and other explanatory information.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of the Company in accordance with the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) issued by the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code). We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code.

Other information

Management is responsible for the other information. The other information comprises the Management Report (but does not include the financial statements and our auditor's report thereon).

Our opinion on the financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the Management Report and, in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement in the Management Report, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

In addition, we are required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing to express an opinion whether certain parts of the Management Report comply with respective regulatory normative acts and to consider whether the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Based on the work undertaken in the course of our audit, in our opinion:

- the information given in the Management Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements;
- the information given in the Management Report complies with the requirements of paragraph 6 of article 7 of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing;
- the information given in the Management Report includes the information required by paragraph 8 of article 7 of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of the financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Company's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

25 April 2024
Tbilisi, Georgia

- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

25 April 2024
Tbilisi, Georgia

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'L' and 'J' followed by a circular flourish.

GEORGIAN GAS TRANSPORTATION COMPANY LLC
Statement of Financial Position

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	31 December 2023	31 December 2022
ASSETS			
Non-current assets			
Property, equipment and intangible assets	8	22,201	16,768
Right of use assets	9	37	454
Other non-current assets	10	38,937	117,970
Investments in associates	11	2,000	2,000
Total non-current assets		63,175	137,192
Current assets			
Inventories	12	10,789	11,451
Other tax receivables	13	1,487	479
Trade and other receivables	14	23,494	25,056
Other assets	15	-	160,000
Cash and cash equivalents	16	205,933	56,632
Total current assets		241,703	253,618
TOTAL ASSETS		304,878	390,810
EQUITY			
Charter capital	17	4,915	4,740
Targeted capital	17	118,792	216,957
Retained earnings		92,665	147,809
TOTAL EQUITY		216,372	369,506
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Trade and other payables	18	4,145	8,250
Total non-current liabilities		4,145	8,250
Current liabilities			
Lease liabilities	9	48	489
Current income tax payable	17	5,056	-
Trade and other payables	18	79,256	12,565
Total current liabilities		84,361	13,054
TOTAL LIABILITIES		88,506	21,304
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		304,878	390,810

Approved for issue and signed on behalf of the Management on 25 April 2024 by:

Mikheil Shalamberidze
General Director

Ketevan Razmadze
Head of Financial Department

GEORGIAN GAS TRANSPORTATION COMPANY LLC
Statement of Financial Position

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	31 December 2023	31 December 2022
ASSETS			
Non-current assets			
Property, equipment and intangible assets	8	22,201	16,768
Right of use assets	9	37	454
Other non-current assets	10	38,937	117,970
Investments in associates	11	2,000	2,000
Total non-current assets		63,175	137,192
Current assets			
Inventories	12	10,789	11,451
Other tax receivables	13	1,487	479
Trade and other receivables	14	23,494	25,056
Other assets	15	-	160,000
Cash and cash equivalents	16	205,933	56,632
Total current assets		241,703	253,618
TOTAL ASSETS		304,878	390,810
EQUITY			
Charter capital	17	4,915	4,740
Targeted capital	17	118,792	216,957
Retained earnings		92,665	147,809
TOTAL EQUITY		216,372	369,506
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Trade and other payables	18	4,145	8,250
Total non-current liabilities		4,145	8,250
Current liabilities			
Lease liabilities	9	48	489
Current income tax payable	17	5,056	-
Trade and other payables	18	79,256	12,565
Total current liabilities		84,361	13,054
TOTAL LIABILITIES		88,506	21,304
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		304,878	390,810

Approved for issue and signed on behalf of the Management on 25 April 2024 by:

Mikheil Shalamberidze
General Director

Ketevan Razmadze
Head of Financial Department

GEORGIAN GAS TRANSPORTATION COMPANY LLC
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	2023	2022
Revenue	19	92,116	114,087
Other income		336	193
Amortisation of the concession right	20	(44,500)	(44,500)
Gas loss expense		(26,983)	(18,871)
Personnel costs		(23,398)	(17,288)
Depreciation of PPE and amortisation of IA	8,9	(3,022)	(3,135)
Taxes, other than on income		(4,879)	(1,111)
Foreign exchange loss, net		(178)	(1,557)
Other losses, net	21	(10,336)	(4,726)
Operating (loss)/profit		(20,844)	23,092
Finance income	16	29,979	14,521
Finance costs	22	(1,316)	(1,695)
Profit before income tax		7,819	35,918
Income tax expense	17	(5,056)	-
PROFIT FOR THE YEAR		2,763	35,918
Other comprehensive income		-	-
TOTAL COMPREHENSIVE INCOME FOR THE YEAR		2,763	35,918

The accompanying notes on pages 5 to 30 are an integral part of these financial statements.

GEORGIAN GAS TRANSPORTATION COMPANY LLC
Statement of Changes in Equity

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Charter capital	Targeted capital	Retained earnings	Total
Balance at 1 January 2022	4,610	61,886	111,891	178,387
Total comprehensive income for the year	-	-	35,918	35,918
Increase in charter capital	130	-	-	130
Contribution for the targeted capital projects	-	170,000	-	170,000
Transfer of targeted capital projects	-	(14,929)	-	(14,929)
Balance at 31 December 2022	4,740	216,957	147,809	369,506
Total comprehensive income for the year	-	-	2,763	2,763
Increase in charter capital	175	-	-	175
Transfer of targeted and other capital projects (Note 10, 17)	-	(98,165)	(7,907)	(106,072)
Dividend declared	-	-	(50,000)	(50,000)
Balance at 31 December 2023	4,915	118,792	92,665	216,372

The accompanying notes on pages 5 to 30 are an integral part of these financial statements.

GEORGIAN GAS TRANSPORTATION COMPANY LLC
Statement of Cash Flows

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	2023	2022
Cash flows from operating activities			
Profit before income tax		7,819	35,918
Adjustments for:			
Depreciation and amortization	8,9	3,022	3,135
Change for impairment allowance	14	367	104
Loss from disposal of property and equipment		173	57
Finance income	16	(29,979)	(14,521)
Finance expense	22	1,316	1,695
Foreign exchange loss, net		178	1,557
Operating cash flows before working capital changes		(17,104)	27,945
Changes in working capital:			
Inventories		837	(2,522)
Trade and other receivables		1,068	(8,997)
Other assets		-	909
Other tax receivables		(1,008)	(146)
Trade and other payables		11,290	(6,000)
Operating cash flows before interest and income taxes paid		(4,917)	11,189
Interest paid on lease liabilities		(18)	(34)
Interest received	16	29,979	14,521
Net cash from operating activities		25,044	25,676
Cash flows from investing activities			
Acquisition of property and equipment and intangible assets		(8,228)	(2,528)
Acquisition of other non-current assets	10	(27,076)	(62,908)
Cash withdrawal from/(placement on) term deposits	15	160,000	(160,000)
Proceeds from the sale of PPE and intangible assets		77	-
Net cash from/(used in) investing activities		124,713	(225,436)
Cash flows from financing activities			
Contribution to targeted capital	17	-	170,000
Repayment of lease liabilities - principal		(456)	(835)
Net cash from/(used in) financing activities		(456)	169,165
Net increase/(decrease) in cash and cash equivalents		149,301	(30,595)
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	16	56,632	87,261
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents		-	(34)
Cash and cash equivalents at the end of the year	16	205,933	56,632

The accompanying notes on pages 5 to 30 are an integral part of these financial statements.

1. Georgian Gas Transportation Company LLC and Its Operations

Georgian Gas Transportation Company LLC (the “Company”, “GGTC”) was established on 30 December 1999 and registered by Isani-Samgori district court of Tbilisi as a limited liability company as defined in the Law of Georgia on Entrepreneurs. Registration number of the Company is 206103722.

The Company’s owner with 100% shareholding and ultimate controlling party is the Government of Georgia (the “Owner”). As of 31 December 2023 the Company’s 50% shares are managed by the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia and the remaining 50% shares – by the Ministry of Finance of Georgia (According to government order #475 dated 10 March 2023). As of 31 December 2022, the Company’s 100% shares were managed by the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia. Transactions with related parties are disclosed in Note 7.

The Registered address. The Company’s registered office is nearby 1st micro district (land 1/40), Gldani’s residential area, Tbilisi, Georgia.

Principal activity. The Company is the operator of the main gas pipeline system in the territory of Georgia which is owned by Georgian Natural Gas Transmission Network Owner LLC (a subsidiary of Georgian Oil and Gas Corporation JSC (“GOGC”) an entity owned, by the Government of Georgia, via Partnership Fund JSC. The Company is the only licensed gas transportation company in Georgia. The existing license was issued on 10 December 2009 for an unlimited period.

The Company generates revenue through the following sources and using the above-mentioned gas pipeline system:

- Gas transit from the Russian Federation to the Republic of Armenia, using the North South Gas pipeline. The only customer is Gazprom Export LLC, a Company incorporated in the Russian Federation. The terms of the service are regulated by the contracts and addendums to the agreement which are negotiated through the contracting parties.
- Gas transportation throughout Georgia mainly to gas distributors, large industrial businesses and thermal power plants. For 2022 year the tariff for gas transportation was set at GEL18.95 for every 1,000 cubic meters by Georgian National Energy and Water Supply Regulatory Commission (“GNERC”). For 2023 year the set tariff for gas transportation decreased to GEL 15,83 for every 1,000 cubic meters.
- Revenues from technical services of gas stations based on service contracts are negotiated with customers individually.

Refer to the Note 20 for the details of service concession arrangement to operate the gas pipeline.

Since 2013 year, the Company undertakes design and construction projects (gasification facilitation of population in Georgia), which covers the construction of various low and medium pressure gas pipelines in different municipalities of Georgia. For more details and developments over the 2023 and 2022 years, refer to Note 10.

Presentation currency. These financial statements are presented in Georgian Lari (“GEL”), unless otherwise stated.

2. Operating Environment of the Company

The Company operates in Georgia, though the volume of gas transited from the Russian Federation to Armenia is dependent upon the demand of gas in Armenia. Consequently, the Company is exposed to the economic and financial markets of Georgia, Russia and Armenia, which reflect the characteristics of emerging markets. The legal, tax and regulatory frameworks continue development, but are subject to varying interpretations and frequent changes which together with other legal and fiscal impediments contribute to the challenges faced by entities operating in these countries. The financial statements reflect management’s assessment of the impact of the Georgian, Russian and Armenia business environment on the operations and the financial position of the Company. The future business environment may differ from management’s assessment.

2. Operating Environment of the Company (Continued)

War between Russia and Ukraine. On 24 February 2022, following a significant Russian military build-up near the Russia-Ukraine border, Russian troops crossed the border. Internationally considered a war aggression and the invasion is the largest conventional military attack on a European state since World War II. It triggered Europe's largest refugee crisis since that war, with millions of Ukrainians leaving the country and fleeing their homes. As a result of the war in Ukraine, many leading countries and economic unions have announced severe economic sanctions on Russia. Numerous companies withdrew their businesses from Russia and Belarus. The situation is still unfolding, but it has already resulted in a humanitarian crisis and material economic losses for Ukraine, Russia and the rest of the world.

The sanctions also affected Gazprom Export LLC and its service bank was sanctioned. In 2022 the Company, Gazprom Export LLC and GOGC signed the agreement, according to which GOGC will reimburse the outstanding payable to GGTC, instead of Gazprom Export LLC, who is the gas supplier to GOGC. The three-party agreement is valid till the end of 2024 year. The Company has not any other direct exposure to Ukraine, Russia and Belarus. Management assumes that this will not have significant impact over the Company's future financial performance. As the war is still waging, it is impossible to reliably assess full impact this may have on the Company as there is uncertainty over the magnitude of the impact on the economy in general. Management is closely monitoring the economic situation in the current environment.

COVID-19. In March 2020, the World Health Organisation declared the outbreak of COVID-19 a global pandemic. In response to the pandemic, the Georgian authorities implemented numerous measures attempting to contain the spreading and impact of COVID-19, such as travel bans and restrictions, quarantines, shelter-in-place orders and limitations on business activity, including closures. Most of those measures were subsequently relaxed, however, as of 31 December 2023, there remains a risk that the authorities may impose additional restrictions in 2024 as a response to possible new variants of the virus.

3. Material Accounting Policies

Basis of preparation. These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRS") and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, under the historical cost convention, as modified by the initial recognition of financial instruments based on fair value. The principal accounting policies applied in the preparation of these financial statements are set out below. These policies have been consistently applied to all the periods presented, unless otherwise stated. Refer to Note 5.

The preparation of financial statements in conformity with IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise its judgement in the process of applying the Company's accounting policies. The areas involving a higher degree of judgement or complexity, or areas where assumptions and estimates are significant to the financial statements are disclosed in Note 4.

Foreign currency translation

Functional and presentation currency. Items included in the financial statements are measured using the currency of the primary economic environment in which the Company operates ('the functional currency'). The financial statements are presented in Georgian Lari, which is the Company's functional and presentation currency.

Transactions and balances. Foreign currency transactions are translated into the functional currency using the exchange rates prevailing at the dates of the transactions or valuation where items are premeasured. Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of such transactions and from the translation at year-end exchange rates of monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are included in the statement of comprehensive income for the period.

3. Material Accounting Policies (Continued)

Foreign exchange gains and losses resulted from monetary assets/liabilities are presented in the statement of comprehensive income within “Foreign exchange gain(loss), net”.

Table below presents the closing exchange rates set by the National Bank of Georgia:

	<u>USD</u>
Exchange rate as at 31 December 2023	2.6894
Exchange rate as at 31 December 2022	2.7020

Financial instruments

Financial assets. According to IFRS 9 – “Financial Instruments” financial assets could be classified into three categories – “Financial assets at amortized cost”, “Financial assets at fair value through profit or loss”, “Financial assets at fair value through other comprehensive income”.

The Company has estimated which business model was sufficient to the Company’s financial assets and has classified them as “Financial assets at amortized cost”.

Financial assets at amortized cost. These assets arise principally from the provision of goods and services to customers (e.g. trade receivables), but also incorporate other types of financial assets where the objective is to hold these assets in order to collect contractual cash flows and the contractual cash flows are solely payments of principal and interest. They are initially recognized at fair value plus transaction costs that are directly attributable to their acquisition or issue and are subsequently carried at amortized cost using the effective interest rate method, less provision for impairment.

Impairment provisions for current trade receivables are recognized based on the simplified approach within IFRS 9 using a provision matrix in the determination of the lifetime expected credit losses. During this process the probability of the non-payment of the trade receivables is assessed. This probability is then multiplied by the amount of the expected loss arising from default to determine the lifetime expected credit loss for the trade receivables. For trade receivables, which are reported net, such provisions are recorded in a separate provision account with the loss being recognized within operational expenses in the statement of comprehensive income. On confirmation that the trade receivable will not be collectable, the gross carrying value of the asset is written off against the associated provision.

The Company's financial assets measured at amortized cost comprise trade and other receivables and cash and cash equivalents in the statement of financial position. Cash and cash equivalents include all bank placements or receivables and restricted cash with original maturities of less than three months, or they can be converted into cash with insignificant risk of change in value.

Financial liabilities. According to IFRS 9 financial liabilities could be classified for one of these categories – “Financial liability at fair value through profit or loss” and “Other financial liabilities”. The Company classified all of its financial liabilities as “Other financial liabilities”. The Company's other financial liabilities comprise trade payables, other short-term and long-term liabilities and lease liabilities.

Other financial liabilities are initially recognized at fair value plus transaction costs that are directly attributable to their release. The liabilities of such interest are subsequently recorded at amortized cost using the effective interest rate method which ensures accrual of interest on the carrying amount of the financial liability at constant rate. Interest expenses for any financial liability include the initial transaction costs and any additional charges for the redemption of the obligation.

Offsetting of financial assets and liabilities. Financial assets and liabilities are offset, and the net amount reported in the statement of financial position only when there is a legally enforceable right to offset the recognized amounts, and there is an intention to either settle on a net basis, or to realize the asset and settle the liability simultaneously.

3. Material Accounting Policies (Continued)

Derecognition of financial assets and financial liabilities. The Company derecognizes financial liabilities when, and only when, the Company's obligations are discharged, cancelled or they expire. Where an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as a derecognition of the original liability and the recognition of a new liability. The difference between the carrying amount of the financial liability derecognized and the consideration paid and payable is recognized in other comprehensive income.

The Company derecognizes financial assets when, and only when, when the rights to receive cash flows from the contract expires or these rights shall be transferred to the other party along with all risks and benefits related to the right of ownership. Any share in the financial asset which is retained by the Company shall be recognized as a separate asset or liability.

Right to operate gas pipeline. Under service concession arrangement the Company at initial recognition/at the time of a renewal of contract, accounts for a payment to Grantor (Note 20) as a liability and corresponding service concession as an intangible asset (right to operate a gas pipeline). The right to operate gas pipeline at initial recognition equals to the fair value of amount payable to the Grantor for the right given which is measured by the Company as present value of future cash flows payable.

The right to operate the gas pipeline is recognized as an intangible asset and is amortised over the term of the arrangement and tested for impairment, if there are indicators that the amount might not be recoverable through the services provided. Any additional amounts incurred for the benefit of the Grantor and not reimbursed by the grantor increases the value of the intangible asset.

The costs to operate the gas pipeline, including the amortisation of the right are charged to profit or loss of the period.

The Company accounts for the service fees and the consideration received or receivable by the Company for operation of Gas pipeline as a revenue from transportation service (Note 19).

Details of service concession arrangement are disclosed in Note 20.

Leases. All leases are accounted for by recognizing a right-of-use asset and a lease liability except for:

- Leases of low value assets; and
- Leases with a duration of 12 months or less.

Lease liabilities are measured at the present value of the contractual payments due to the lessor over the lease term, with the discount rate determined by reference to the rate inherent in the lease unless (as is typically the case) this is not readily determinable, in which case the Company's incremental borrowing rate on commencement of the lease is used.

Right of use assets are initially measured at the amount of the lease liability, reduced for any lease incentives received, and increased for:

- Lease payments made at or before commencement of the lease;
- Initial direct costs incurred; and
- The amount of any provision recognized where the Company is contractually required to dismantle, remove or restore the leased asset.

Subsequent to initial measurement lease liabilities increase as a result of interest charged at a constant rate on the balance outstanding and are reduced for lease payments made. Right-of-use assets are reduced as a result of accrual of depreciation.

Depreciation should be accrued on a straight-line basis from the effective date of the lease term until the end of the useful life of the lease, or during the economic life of the asset, if the latter has a shorter maturity than the lease term. During current and comparative reporting periods, right-of-use assets were depreciated at 3-6 years of useful life.

3. Material Accounting Policies (Continued)

When the Company revises its estimate of the term of any lease (because, for example, it re-assesses the probability of a lessee extension or termination option being exercised), it adjusts the carrying amount of the lease liability to reflect the payments to make over the revised term, which are discounted at the updated discount rate that applied on lease commencement. The carrying value of lease liabilities is similarly revised when the variable element of future lease payments dependent on a rate or index is revised. In both cases an equivalent adjustment is made to the carrying value of the right-of-use asset, with the revised carrying amount being amortised over the remaining (revised) lease term.

Inventories. Inventories are measured at the lower of cost and net realizable value. The cost of inventories is based on the weighted average cost principle, and includes expenditure incurred in acquiring the inventories, production or conversion costs and other costs incurred in bringing them to their existing location and condition.

Net realizable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less the estimated selling expenses.

Property and equipment

Recognition and measurement. Items of property and equipment are measured at cost less accumulated depreciation and accumulated impairment losses.

Cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition of the asset. The cost of self-constructed assets includes the cost of materials and direct labour, any other costs directly attributable to bringing the asset to a working condition for their intended use, the costs of dismantling and removing the items and restoring the site on which they are located.

If significant parts of an item of property and equipment have different useful lives, they are accounted for as separate items (major components) of property and equipment.

Any gain or loss on disposal of an item of property and equipment is determined by comparing the proceeds from disposal with the carrying amount of property and equipment and is recognized net within other income/other expenses in statement of comprehensive income.

Subsequent expenditure. The cost of replacing a component of an item of property and equipment is recognized in the carrying amount of the item if it is probable that the future economic benefits embodied within the component will flow to the Company, and its cost can be measured reliably. The carrying amount of the replaced component is derecognized. The costs of the day-to-day servicing of property and equipment are recognized in the statement of comprehensive income as incurred.

Depreciation. Items of property and equipment are depreciated from the date that they are installed and are ready for use, or in respect of internally constructed assets, from the date that the asset is completed and ready for use. Depreciation is based on the cost of an asset less its estimated residual value.

Depreciation is recognised in the statement of comprehensive income on a straight-line basis over the estimated useful lives of each part of an item of property and equipment, since this most closely reflects the expected pattern of consumption of the future economic benefits embodied in the asset. Land is not depreciated.

The estimated useful lives of significant items of property and equipment for the current and comparative periods are as follows:

Group	Useful lives
Buildings	20
Gas pipelines	20
Motor vehicles	5-12
Equipment and other	5-15

Useful lives and residual values are reviewed at each reporting date and adjusted if appropriate.

3. Material Accounting Policies (Continued)

Intangible assets. Intangible assets are initially recognized at cost and is amortized on a straight-line basis over the estimated useful lives. The cost of an internally generated intangible asset comprises direct labour and all directly attributable costs necessary to create, produce, and prepare the asset to be capable of operating in the manner intended by management. Amortization expense is included in other expenses, in the statement of comprehensive income.

The estimated useful lives of the intangible assets is 7 year. All intangible assets are amortized on a straight-line basis.

Impairment of non-financial assets. The carrying amounts of the Company's non-financial assets, other than inventories and deferred tax assets are reviewed at each reporting date to determine whether there is any indication of impairment. If any such indication exists, then the asset's recoverable amount is estimated.

For the purpose of impairment testing, assets that cannot be tested individually are grouped together into the smallest group of assets that generates cash inflows from continuing use that are largely independent of the cash inflows of other assets or CGU.

The recoverable amount of an asset or CGU is the greater of its value in use and its fair value less costs to sell. In assessing value in use, the estimated future cash flows are discounted to their present value using a pre-tax discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset or CGU.

Impairment losses are recognized in the statement of comprehensive income. Impairment losses recognised in respect of CGUs are allocated to reduce the carrying amounts of the other assets in the CGU (group of CGUs) on a pro rata basis.

Impairment losses recognized in prior periods are assessed at each reporting date for any indications that the loss has decreased or no longer exists. An impairment loss is reversed if there has been a change in the estimates used to determine the recoverable amount. An impairment loss is reversed only to the extent that the asset's carrying amount does not exceed the carrying amount that would have been determined, net of depreciation or amortization, if no impairment loss had been recognized.

Other non-current assets. Other non-current assets which are represented by low-pressure gas pipelines are constructed in accordance with the orders of the owner, represented by the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia. The construction is mostly funded by cash contributions made by the owner, through an increase of the Company's capital. It is not defined from the beginning, whether the assets will be used by the Company, or it will be transferred to the owner for further transfer to the entities controlled by the owner or to third parties. The assets not put into exploitation are not depreciated and those transferred to the owner are written off to the Company's equity at their carrying amount.

Investment in associate. Associates are entities over which the Company has significant influence (directly or indirectly), but not control, generally accompanying a shareholding of between 20 and 50 percent of the voting rights. Significant influence is the power to participate in the financial and operating policy decisions of the investee but is not control or joint control over those policies.

Investments in associates initially recognized at cost and accounted at cost. Investments accounted for at cost are not subsequently remeasured, such investments are measured in the financial statements at the original cost of the investment until the investment is de-recognised or impaired.

Equity. Charter capital is classified as equity. Charter capital reductions and non-cash distributions are recognised at the carrying amount of the assets distributed. Non-cash distributions of the Company are out of scope of IFRIC 17 *Distributions of Non-cash Assets to Owners* since the ultimate controlling party controls the assets before and after the distribution.

3. Material Accounting Policies (Continued)

Targeted capital represents contributions (i.e. cash transfers) and on-going targeted capital projects that are assigned by the owner, the Government of Georgia (Note 10). The owner's contributions, dedicated to target capital projects, are credited in the Company's equity (targeted capital) and the respective completed projects transferred back to the owner (or to the entities controlled by the owner) are written off in the Company's equity (targeted capital) at their carrying values to the extent those project were fully financed by the targeted contributions made by the owner.

Transfer of capital projects (assets) to the owner (or to the entities controlled by the owner), which were not financed via targeted capital are written off in the Company's equity (retained earnings) at their carrying values.

Tax asset and income tax expense. Taxes other than income tax are recognised when obligating events have occurred. The obligating events are an event that raises a liability to pay a tax. Taxes are calculated in accordance with Georgian legislation. Prepaid taxes are recognised as assets.

The Company recognises the income tax payable on the distribution of dividends as a liability and an expense in the period in which the dividends are declared regardless of the period for which the dividends are declared or the period in which the dividends are ultimately distributed. Owing to the specific nature of the taxation system in Georgia, there are no differences between the carrying amounts and tax bases of the assets and liabilities of the Companies registered in Georgia that could result in deferred tax assets or deferred tax liabilities.

Revenue from contracts with customers. Revenue is an income arising in the course of the Company's ordinary activities. Revenue is recognised in the amount of transaction price. Transaction price is the amount of consideration to which the Company expects to be entitled in exchange for transferring control over promised goods or services to a customer, excluding the amounts collected on behalf of third parties.

Revenue is recognised net of discounts, returns and value added taxes.

Financing components. The Company does not have contracts where the period between the transfer of the promised services to the customer and payment by the customer exceeds one year. Hence, the Company does not adjust transaction prices for the time value of money.

Contract assets and liabilities. If the services rendered by the Company exceed the payment, a contract asset is recognised. If the payments exceed the services rendered, a contract liability is recognised.

Gas transit and transportation services. The Company has one significant revenue stream, which is Gas transit and transportation services. Performance obligation is satisfied over time and revenue from providing services is recognised in the accounting period in which the services are rendered.

Contracts with the customers includes fee based on the 1000 cubic meter transited, thus revenue is recognised in the amount to which the Company has a right to invoice. Customers are invoiced on a monthly basis and consideration is payable when invoiced.

Other technical service revenue. The Company provides technical service to the customers, performance obligation is satisfied over time and revenue from providing services is recognised in the accounting period in which the services are rendered.

Finance income. The Company's finance income includes interest income on bank placements. Interest income is recognised using the effective interest method.

Finance expense. The Company's finance expense includes financial expense on amortization effect of restructured financial payable. Interest expense is recognised using the effective interest method.

Recognition of expenses. Expenses are recognized in the statement of comprehensive income if there arises any decrease of future economic profit related to the decrease of an asset or increase of a liability that can be reliably assessed.

3. Material Accounting Policies (Continued)

Expenses are recognized in the statement of comprehensive income immediately, if the expenses do not result in future economic profit anymore, or if future economic profit do not meet or stop to meet the requirements of recognition as an asset in the balance sheet.

Employee benefits. Short-term employee benefit obligations are measured on an undiscounted basis and are expensed as the related service is provided. A liability is recognised for the amount expected to be paid under short-term bonus if the Company has a present legal or constructive obligation to pay this amount as a result of past service provided by the employee, and the obligation can be estimated reliably.

Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets. Contingent liabilities are not reflected in the financial statements, except for the cases when the outflow of economic benefits is likely to origin and the amount of such liabilities can be reliably measured. The information on contingent liabilities is disclosed in the Notes to the financial statements with the exception of cases, when the outflow of economic benefits is unlikely.

Contingent assets are not reflected in the financial statements, but the information on them is disclosed when inflow of economic benefits is possible. If economic benefits are sure to occur, an asset and related income are recognized in the financial statements for the period, when the evaluation change occurred.

A provision is a liability of uncertain timing or amount. A liability is a present obligation of the entity arising from past events, the settlement of which is expected to result in an outflow from the entity of resources embodying economic benefits. An obligating event is an event that creates a legal or constructive obligation that results in an entity having no realistic alternative to settling that obligation. A legal obligation is an obligation that derives from:

- (a) A contract (through its explicit or implicit terms);
- (b) Legislation; or
- (c) Other operation of law.

A constructive obligation is an obligation that derives from an entity's actions where:

- (a) By an established pattern of past practice, published policies or a sufficiently specific current statement, the entity has indicated to other parties that it will accept certain responsibilities; and
- (b) As a result, the entity has created a valid expectation on the part of those other parties that it will discharge those responsibilities.

Events after the reporting period. Events after the reporting period and events before the date of financial statements authorization for issue that provide additional information about the Company's financial statements are reported in the financial statements. Events after the reporting period that do not affect the financial position of the Company at the balance sheet date are disclosed in the notes to the financial statements when material.

4. Critical Accounting Estimates and Judgments in Applying Accounting Policies

The Company makes estimates and assumptions that affect the amounts recognised in the financial statements and the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year. Estimates and judgements are continually evaluated and are based on management's experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. Management also makes certain judgements, apart from those involving estimations, in the process of applying the accounting policies. Judgements that have the most significant effect on the amounts recognised in the financial statements and estimates that can cause a significant adjustment to the carrying amount of assets and liabilities within the next financial year include:

Going concern. Management prepared financial statements on a going concern basis. In making this judgement management considered the Company's financial position, current intentions, future profitability of operations and access to financial resources, and analysed the impact of the macro-economic developments on the operations of the Company. The Company has the required resources to continue the business in the foreseeable future.

Useful lives of property and equipment. Property and equipment are depreciated over their useful lives. Useful lives are based on the management's estimates of the period that the assets will generate revenue, which are periodically reviewed. Changes to estimates can result in significant variations in the carrying value and amounts charged to the statement of comprehensive income in specific periods.

Impairment of trade and other receivables. the Company applies the IFRS 9 simplified approach to measuring expected credit losses using a lifetime expected credit loss provision for trade receivables. To measure expected credit losses on a collective basis, trade receivables are grouped based on similar credit risk and aging. The expected loss rates are based on the Company's historical credit losses experienced over the three years period prior to the period end. The historical loss rates are then adjusted for current and forward-looking information on macroeconomic factors affecting the Company's customers. Details about impairment of financial assets are disclosed in Note 14.

5. Adoption of New or Revised Standards and Interpretations

The following new standards and the amendments became effective from 1 January 2023:

IFRS 17 "Insurance Contracts" (issued on 18 May 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).

Amendments to IFRS 17 and an amendment to IFRS 4 (issued on 25 June 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).

Transition option to insurers applying IFRS 17 – Amendments to IFRS 17 (issued on 9 December 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).

Amendments to IAS 1 and IFRS Practice Statement 2: Disclosure of Accounting policies (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). IAS 1 was amended to require companies to disclose their material accounting policy information rather than their significant accounting policies. The amendment provided the definition of material accounting policy information. The amendment also clarified that accounting policy information is expected to be material if, without it, the users of the financial statements would be unable to understand other material information in the financial statements. The amendment provided illustrative examples of accounting policy information that is likely to be considered material to the entity's financial statements. Further, the amendment to IAS 1 clarified that immaterial accounting policy information need not be disclosed. However, if it is disclosed, it should not obscure material accounting policy information. To support this amendment, IFRS Practice Statement 2, 'Making Materiality Judgements' was also amended to provide guidance on how to apply the concept of materiality to accounting policy disclosures.

Amendments to IAS 8: Definition of Accounting Estimates (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).

Deferred tax related to assets and liabilities arising from a single transaction – Amendments to IAS 12 (issued on 7 May 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).

Amendments to IAS 12 Income taxes: International Tax Reform – Pillar Two Model Rules (issued 23 May 2023).

The application of the amendments had no significant impact on the Company's financial statements.

6. New Accounting Pronouncements

Certain new standards and interpretations have been issued that are mandatory for the annual periods beginning on or after 1 January 2024 or later, and which the Company has not early adopted.

Amendments to IFRS 16 Leases: Lease Liability in a Sale and Leaseback (issued on 22 September 2022 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024). The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Classification of liabilities as current or non-current – Amendments to IAS 1 (originally issued on 23 January 2020 and subsequently amended on 15 July 2020 and 31 October 2022, ultimately effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024). The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IAS 7 Statement of Cash Flows and IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures: Supplier Finance Arrangements (Issued on 25 May 2023). The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IAS 21 Lack of Exchangeability (Issued on 15 August 2023). The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture – Amendments to IFRS 10 and IAS 28 (issued on 11 September 2014 and effective for annual periods beginning on or after a date to be determined by the IASB). The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

7. Balances and Transactions with Related Parties

Related parties or transactions with related parties represents:

- a) Parties that directly, or indirectly through one or more intermediaries: control, or are controlled by, or are under common control with, the Company (this includes parents, subsidiaries and fellow subsidiaries); have an interest in the Company that gives them significant influence over the Company; and that have joint control over the Company;
- b) Members of key management personnel of the Company or its parent;
- c) Close members of the family of any individuals referred to in (a) or (b);
- d) Parties that are entities controlled, jointly controlled or significantly influenced by, or for which significant voting power in such entity resides with, directly or indirectly, any individual referred to in (c) or (b).

In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, and not merely the legal form.

Related party balances at 31 December can be presented as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2023	31 December 2022
Trade and other receivables	1,245	1,469
Government controlled entities	1,245	1,469
Trade and other payables	68,029	18,763
Owner of the company	50,000	-
Government controlled entities	18,029	18,763

Included in the statement of comprehensive income for the years ended 31 December 2023 and 2022 following amounts were recognized in transactions with related parties:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
Revenue	6,281	8,239
Government controlled entities	6,281	8,239
Amortisation of the concession right	(44,500)	(44,500)
Government controlled entities	(44,500)	(44,500)
Finance expense	(1,298)	(1,661)
Government controlled entities	(1,298)	(1,661)

Key management compensation. Compensation paid to key management for their services in full time executive management positions is made up of a contractual salary and other compensation. Key management includes the Director and the head of departments of the Company. Total compensation for key management amounted to GEL 2,340 thousand (2022: GEL 1,993 thousand).

GEORGIAN GAS TRANSPORTATION COMPANY LLC
Notes to the Financial Statements – 31 December 2023

8. Property, Equipment and Intangible Assets

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Land and Buildings	Gas Pipelines	Motor Vehicles	Equipment and Other	Total Property and Equipment	Intangible Assets
Cost						
1 January 2022	1,616	2,407	14,936	16,860	35,819	230
Additions	126	-	735	1,584	2,445	181
Disposals	(20)	-	(659)	(165)	(844)	-
Transfer from Inventory						
31 December 2022	1,722	2,407	15,012	18,279	37,420	411
Additions	-	-	4,947	3,251	8,198	90
Disposals	-	-	(259)	(238)	(497)	-
31 December 2023	1,722	2,407	19,700	21,292	45,121	501
Accumulated depreciation						
1 January 2022	(244)	(1,085)	(10,358)	(7,514)	(19,201)	(96)
Charge for the year	(112)	(241)	(1,146)	(921)	(2,420)	(25)
Disposals	13	-	659	7	679	
31 December 2022	(343)	(1,326)	(10,845)	(8,428)	(20,942)	(121)
Charge for the year	(99)	(76)	(1,178)	(1,215)	(2,568)	(37)
Disposals	-	-	247	-	247	-
31 December 2023	(442)	(1,402)	(11,776)	(9,643)	(23,263)	(158)
Carrying amount						
31 December 2022	1,379	1,081	4,167	9,851	16,478	290
31 December 2023	1,280	1,005	7,924	11,649	21,858	343

8. Property, Equipment and Intangible Assets (Continued)

As at 31 December 2023 the cost of fully depreciated property and equipment and intangible assets that is still in use is GEL 10,556 thousand (31 December 2022: GEL 9,626 thousand).

9. Right-of-Use Assets and Lease Liabilities

The Company leases office and warehouse in Tbilisi. Remaining lease terms for both contracts are less than 12 months. Lease payments for these spaces are fixed over the lease term and are denominated in USD and GEL. Incremental borrowing rate used by Company in accounting for leases are 12.28% and 7.17% annually for each lease, according to their currencies.

Right-of-use assets can be presented as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Buildings	Total
At 1 January 2022	1,144	1,144
Depreciation	(690)	(690)
At 31 December 2022	454	454
Depreciation	(417)	(417)
At 31 December 2023	36	36

Lease liabilities are presented as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Buildings	Total
At 1 January 2022	1,349	1,349
Interest expense	72	72
Lease payments	(869)	(869)
Foreign exchange movements	(57)	(57)
At 31 December 2022	496	496
Interest expense	18	18
Lease payments	(475)	(475)
Foreign exchange movements	9	9
At 31 December 2023	48	48

The Company's exposure to currency and liquidity risk related to lease liabilities is disclosed in Note 24.

10. Other Non-Current Assets

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
Balance as at 1 January	117,970	69,991
Acquisition and construction	27,076	62,908
Distributions to the owner	(106,109)	(14,929)
Balance as at 31 December	38,937	117,970

Other non-current assets are costs incurred by the Company for development of low and medium pressure gas pipelines that are constructed in accordance with the orders of the owner, the Government of Georgia, represented by the Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia, as part of public gasification program implemented in various regions of Georgia.

Gasification project are implemented based on three years plans for 2019-2021 and 2022-2024 developed to support natural gas supply for the population of Georgia, with identified list of villages where the pipeline has to be constructed. The source of financing of the projects was defined and allocated from the State Budget according to the Government's decrees (#2737, #2120, etc).

The Company has established gasification division to manage individual projects based on accumulated knowledge and experience required in this field. The gasification work has become important part of Company's main activities over years.

The state funds received from the owner to finance gasification projects are recorded in the equity of the Company as increase of targeted capital. Completed projects transferred from the Company to the owner (or to the entitys controlled by the owner), are written off in targeted capital to the extent those were funded by the owner. Those capital projects which were funded by the Company's own funds and were transferred to the owner are written off from the Company's retained earnings. Ongoing construction projects are subject to further notification from/agreement with the owner as to whether they will be transferred to owner for further transfer to the entities controlled by the owner or to third parties or be operated or managed by the Company after completion. Until such notification/agreement is made, costs incurred for construction of gasification pipelines are recorded as non-current assets and are not depreciated.

11. Investments in Associates

As at 31 December 2023, the Company has 40% equity interest in a dormant entity, Inter Glass Georgia LLC, with investment amounting to GEL 2,000 thousand (31 December 2022: GEL 2,000 thousand) out of which the Company had contributed GEL 1,454 thousand and the rest is recognized as payable to the investee (Note 18). The Company has its representative in the board of associate and hence, a significant influence over the decisions made by that board.

In 2021, the Company, together with the Georgian Oil and Gas Corporation JSC, founded a company Georgian Gas Exchange LLC with a 50% ownership. As of 31 December 2023 and 31 December 2022, Georgian Gas Exchange LLC have not commenced the operations.

In December 2023, the Ministry of Economics and Sustainable Development of Georgia issued a decree, according to which GGTC is obliged to acquire 25 % interest (1,758,545 shares) of JSC Georgian Energy Exchange (GENEX) with total value of GEL 1,759 thousand. Refer to Note 26 for details of acquisition of interest.

12. Inventories

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2023	31 December 2022
Natural gas in pipelines	4,508	4,840
Materials, fuel and other inventories	6,281	6,611
Total inventories	10,789	11,451

The cost of inventories recognized as an expense during the period representing the cost of sales amounted to GEL 26,983 thousand (2022: GEL 18,871 thousand).

13. Other Tax Receivables

According to the Georgian Tax Legislation, the Company should pay taxes - on unified treasury code applicable for all taxes. As at 31 December 2023 the Company presents tax assets and liabilities on a net basis amounting to GEL 1,487 thousand (asset) (31 December 2022: GEL 479 thousand (asset)).

14. Trade and Other Receivables

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2023	31 December 2022
Trade receivables	23,758	24,169
Allowance for impairment on trade receivables	(939)	(572)
Total financial assets within trade and other receivables	22,819	23,597
Prepayments	675	1,459
Total trade and other receivables	23,494	25,056

The carrying amounts of Company's trade and other receivables, which are classified and accounted as financial assets with amortized cost, approximate their fair values.

The Company applies the IFRS 9 simplified approach to measuring expected credit losses using a lifetime expected credit loss provision for trade and other receivables. To measure expected credit losses on a collective basis, trade and other receivables are grouped based on similar credit risk and aging.

The expected loss rates are based on the Company's historical credit losses experienced over the three-year period prior to the period end. The historical loss rates are then adjusted for current and forward-looking information on macroeconomic factors affecting the Company's customers.

In order to calculate ECL, the Company grouped its trade receivables into segments by the level of negative impact of COVID-19 on their operations. All Company receivables fall into segment of trade receivables with low level of negative impact of COVID-19 and it is estimated that clients will recover their financial stability shortly.

In addition to macroeconomic factors, management also considered the characteristics of a particular client's operating segment, other circumstances and risk factors, reflecting the impact on the expected credit loss rate that was not considered in macroeconomic factors.

14. Trade and Other Receivables (Continued)

At 31 December 2023 the lifetime expected loss provision for trade receivables is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Current	31-60 days	60-120 days	121-180 days	181-360 days	>360 days	Total
Expected loss rate	1.09%	3.28%	10.95%	54.73%	76.62%	100%	
Trade receivables							
Gross carrying amount	16,331	4,548	2,436	168	96	179	23,758
Loss provision	179	149	267	92	73	179	939

At 31 December 2022 the lifetime expected loss provision for trade receivables is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Current	31-60 days	60-120 days	121-180 days	181-360 days	>360 days	Total
Expected loss rate	1.09%	3.28%	10.95%	54.73%	76.62%	100%	
Trade receivables							
Gross carrying amount	23,659	128	50	39	46	247	24,169
Loss provision	259	4	5	22	35	247	572

Movements in the impairment allowance for trade receivables can be presented as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
1 January	572	468
Increase during the year	540	175
Recoveries	(173)	(71)
Impairment loss during the year	367	104
Receivable written off during the year as uncollectible	-	-
At 31 December	939	572

Additional information about liquidity and currency of trade and other receivables is disclosed in the Note 24.

15. Other Assets

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2023	31 December 2022
Term deposits	-	160,000
Total other assets	-	160,000

The Company's demand deposits of GEL160,000 thousand to JSC TBC Bank were fully withdrawn during 2023 - GEL 90,000 thousand on 28 June 2023 and GEL 70,000 thousand on 28 December 2023.

16. Cash and Cash Equivalents

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2023	31 December 2022
Current accounts at bank in Georgian Lari	122	143
On demand deposits	205,811	56,489
Total cash and cash equivalents	205,933	56,632

Interest income from deposits and current bank accounts during the reporting period amounted to GEL 29,979 thousand (2022: GEL 14,521 thousand). Additional information about currency of cash and cash equivalents is disclosed in the Note 24.

17. Equity

Charter Capital

Charter capital represents the nominal amount of capital per foundation documentation of the Company.

In 2023, the owner contributed non-cash assets with carrying amount of GEL 175 thousand to the charter capital of the Company (2022: 130 thousand).

Targeted Capital

In 2023, the owner did not contribute cash to the targeted capital of the Company for the design and construction of pipelines through Georgia (2022: GEL 170,000 thousand).

In 2023, the gas pipelines with a carrying amount of GEL 98,165 thousand were transferred to the owner and written off from the targeted capital. During 2022, the gas pipelines with a carrying amount of GEL 14,929 thousand were transferred to the owner as per notification/agreement with the owner. The total amount was written off to the targeted capital.

Dividends

On 24 November 2023, the company has declared dividends amounted to GEL 50,000 thousand. The amount is recorded under the Trade and other payables as of 31 December 2023. Related current income tax amounted to GEL 5,056 thousand is recorded under the current income tax payable as of 31 December 2023.

18. Trade and Other Payables

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2023	31 December 2022
Trade payables	10,501	5,767
Dividend payable	50,000	-
Restructured liability*	8,249	11,951
Payables for construction	11,266	385
Payable to investee	546	546
Total financial payables within trade and other payables at AC	80,562	18,649
Prepayments	2,840	2,166
Total trade and other payables	83,402	20,815
Current	79,257	12,565
Non-current	4,145	8,250
Total trade and other payables	83,402	20,815

The carrying amounts of Company's trade and other payables approximate their fair values.

*Restructured liability represents a liability to Georgian Oil and Gas Corporation JSC. On 16 November 2017 Georgian Oil and Gas Corporation JSC and the Company signed an agreement on restructuring the payables related to the rent of the main gas pipeline. The counterparties agreed a payment schedule, based on which the total amount will be repaid by the end of 2025. The restructuring of debt signifies a substantial modification of terms, therefore, at the date of the restructuring, the Company derecognized the existing liability and recognized the debt according to the new terms, the difference being recognized as gain on derecognition of financial liability in the statement of comprehensive income. The fair value of the balance is calculated based on the present value of future payments at the market interest rate of 10.86 % (Note 22).

The Company's exposure to currency and liquidity risk related to trade and other payables is disclosed in Note 24.

19. Revenue

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
Revenue from gas transit and transportation services	90,314	112,885
Other technical service revenue	1,802	1,202
Total revenue from contracts with the customers	92,116	114,087

20. Service Concession Arrangement

In order to undertake the gas transit and transportation within the territory of Georgia (refer to Note 1 for details), the Company has signed an agreement with state company GOGC on 31 August 2011, which was effective till 1 January 2020 and since that date the contract has been renewed annually. In 2021 GOGC established a subsidiary, Georgian Natural Gas Transmission Network Owner LLC and transferred a title of ownership on the main gas pipelines, related infrastructure and land plots. As a result of these changes the Company has signed an addendum of the agreement on 1 June 2021, where the initial Grantor – GOGC - replaced by the Georgian Natural Gas Transmission Network Owner LLC (the “Grantor”) and retained the right to operate the main gas pipeline and related infrastructure under service concession arrangement based on which the Company is responsible to pay a fixed amount of annual fee of GEL 44,500 thousand to the Grantor. Under the arrangement Government of Georgia and the Grantor control and regulate what services the Company should provide and applicable service tariffs and ensures transit and transportation of gas through the Company to serve the public interest.

Based on the terms of the addendum applicable for 2023, the arrangement was effective from 1 January 2023 till 31 December 2023. On 29 December 2023, the amendment to the contract was concluded with further extension of its term by 12 months, effective from 1 January 2024.

According to service concession arrangement the Company is responsible for all costs related to the repair, maintenance, operation and security of the main gas pipeline system. The Grantor is responsible for capital expenditures. Considering the Company and the Grantor have been signing the amendments of the service concession arrangement effective from 1 January of each year from 2019, where contract period extended by 12 months, respectively the Company recognises liability and right to operate gas pipeline on 1 January of each year and amortises over the 12 months period.

21. Other Losses, net

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
Material, repairs and maintenance**	(5,014)	(1,704)
Fuel and transportation expenses	(1,754)	(1,544)
Business trip and representative expenses	(710)	(296)
Utility and communication expenses	(486)	(478)
Impairment charge	(367)	(104)
Rent expense	(315)	-
Insurance	(213)	(129)
Consultation expenses*	(177)	(132)
Regulation fee	(144)	(116)
Software expenses	(142)	(77)
Other	(1,014)	(146)
Total other losses, net	(10,336)	(4,726)

* Consultation expenses include GEL 85 thousand (2022: GEL 57 thousand) – fees incurred for audit and other professional services provided by Auditor/Audit Firm as defined in the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

** Material, repairs and maintenance include GEL 1,883 thousand (2022: nil) – gas lost during technical repair and maintenance works.

22. Finance Costs

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
Financial expense on amortisation of financial payable*	(1,298)	(1,661)
Interest expense	(18)	(34)
Total finance costs	(1,316)	(1,695)

* Detailed information about financial expense on amortization of financial liability is disclosed in Note 18.

23. Contingencies and Commitments

Insurance. The insurance industry in Georgia is in a developing country and many forms of insurance protection common in other parts of the world are not yet generally available. The Company does not have full coverage for its facilities, business interruption, or third-party liability in respect of property or environmental damage arising from accidents on Company property or relating to Company operations. Until the Company obtains adequate insurance coverage, there is a risk that the loss or destruction of certain assets could have a material adverse effect on the Company's operations and financial position.

Legal proceedings. The Company has the following ongoing litigations:

The Company is the defendant in a legal cases filed by GOGC (state-controlled entity), where GOGC is seeking compensation for a loss amounted GEL 10,140 thousand and GEL 1,552 thousand, due to the violation of contract terms for the pipeline lease and sale of gas. This legal case includes compensation of loss for damages of leased pipeline and not delivered sold gas. The first and second instances of the court made the decisions in favour of the Company on GEL 10,140 thousand compensation case. The dispute is currently pending to the Supreme Court of Georgia decision. For the case on compensation of GEL 1,552 the Supreme Court of Georgia decided to return the case to the first instance of the court. The court rejected GOGC to satisfy the claim. The case is still ongoing on the first instance of the court, on the reduced compensation loss of GEL 393 thousand. As at 31 December 2023 and 31 December 2022, management is of the opinion that no material losses will be incurred in respect of claim.

The Company is defendant in a legal case filed by Geotransgaz LLC, where Geotransgaz LLC is seeking compensation for a loss amounted USD 21,824 thousand (equivalent to GEL 58,693 thousand as at 31 December 2023), due to the violation of contract terms of service provision. The Management does not expect that case will result in withdrawal of economic benefits from the Company in the future as a legal case includes number of factual inaccuracies and mutually exclusive statements. Also, the Management believes that the Company has not violated any contract terms. With regards of Geotransgaz case the court (the first instance) made a decision in favour of GGTC.

Tax contingencies. The taxation system in Georgia is relatively new and is characterized by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are sometimes unclear, contradictory and subject to varying interpretation. In the event of a breach of tax legislation, no liabilities for additional taxes, fines or penalties may be imposed by the tax authorities after three years have passed since the end of the year in which the breach occurred.

These circumstances may create tax risks in Georgia that are more significant than in other countries Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on these financial statements, if the authorities were successful in enforcing their interpretations, could be significant.

Environmental matters. The enforcement of environmental regulation in Georgia is evolving and the enforcement posture of government authorities is continually being reconsidered. The Company periodically evaluates its obligations under environmental regulations. As obligations are determined, they are recognized immediately. Potential liabilities, which might arise, because of changes in existing regulations, civil litigation, or legislation, cannot be estimated but could be material. In the current enforcement climate under existing legislation, management believes that there are no significant liabilities for environmental damage.

23. Contingencies and Commitments (Continued)

Consideration of climate change. The Company management has taken note of global awareness and concerns about the potential impact of climate change. Currently, this matter has had no significant impact on the financial statements, and the future effects on the Company's activities and business plans are difficult to predict. Management continues to monitor developments in this area and will respond as necessary to ensure the Company's viability and will adopt all government guidelines if and when these are issued in the markets in which the Company operates.

24. Financial Risk Management

The Company is exposed to risks that arise from its use of financial instruments. This note describes the Company's objectives, policies and processes for managing those risks and the methods used to measure them. Further quantitative information in respect of these risks is presented throughout these financial statements.

Financial assets and financial liabilities that are liquid or have a short-term maturity it is assumed that the carrying amounts approximate to their fair value.

Major categories of financial instruments

Major categories of financial instruments for which the Company is exposed to arise a risk is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	2023	2022
Financial assets			
Trade receivables	14	22,819	23,597
Other assets	15	-	160,000
Cash and cash equivalents	16	205,933	56,632
Total at 31 December		228,752	240,229
Financial liabilities			
Trade and other payables	18	80,561	20,815
Lease liabilities	9	48	489
Total at 31 December		80,609	21,304

General objectives, policies and processes

The Management has overall responsibility for the determination of the Company's risk management objectives and policies and, whilst retaining ultimate responsibility for them, it has delegated the authority for designing and operating processes that ensure the effective implementation of the objectives and policies to the organizations finance function.

The overall objective of the management is to set policies that seek to reduce risks as far as possible without unduly affecting the Company's competitiveness and flexibility. Further details regarding these policies are set out below.

Through its operations, the Company is exposed to the following financial risks:

- Credit risk
- Liquidity risk
- Market risk:
- Interest rate risk
- Currency risk.

24. Financial Risk Management (Continued)

Credit risk

Credit risk is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to discharge an obligation. Exposure to credit risk arises from trade receivables, cash and cash equivalents and as a result of other transactions with counterparties giving rise to financial assets. The carrying amount of financial assets represents the maximum credit exposure.

The maximum exposure to credit risk at the reporting dates can be presented as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	31 December 2023	31 December 2022
Financial assets			
Trade receivables	14	22,819	23,597
Other assets	15	-	160,000
Cash and cash equivalents	16	205,933	56,632
Total		228,752	240,229

The Company operates with „expected credit loss” (ECL) model. The significant component for this is group reserve, which is calculated according to the expected credit loss model (ECL), determined on a probability-weighted basis, for each overdue group.

The trade receivable figures above are presented net of provision for impairment. The ageing of accounts receivable at the reporting dates are disclosed in Note 14.

Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that the Company will encounter difficulty in meeting the obligations associated with its financial liabilities that are settled in contracts, which can significantly influence going concern of the Company.

In order to manage liquidity risk, the Company performs regular monitoring of future expected cash flows. An analysis of the liquidity is presented in the following tables. The presentation below is based upon the information provided internally to key management personnel of the Company.

Maturity analysis as at 31 December 2023 can be presented as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	Up to 3 months	Between 3 and 12 months	Between 1 and 2 years	Between 2 and 5 years	More than 5 years	Total
Financial liabilities							
Trade and other liabilities	18	69,295	5,000	4,596	-	-	78,891
Lease liabilities	9	11	34	3	-	-	48
Total future payments, including future principal and interest payments		69,306	5,034	4,599	-	-	78,939

24. Financial Risk Management (Continued)

Maturity analysis as at 31 December 2022 can be presented as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	Up to 3 months	Between 3 and 12 months	Between 1 and 2 years	Between 2 and 5 years	More than 5 years	Total
Financial liabilities							
Trade and other liabilities	18	6,697	5,000	5,000	4,596	-	21,293
Lease liabilities	9	191	299	-	-	-	490
Total future payments, including future principal and interest payments		6,888	5,295	5,000	4,596	-	21,783

Market risk

Market risk is the risk that the fair value of a financial instrument will decrease because of changes in market factors.

Market risk arises from the Company's use of interest bearing and foreign currency financial instruments. It is the risk that the fair value or future cash flows of a financial instrument will fluctuate because of changes in foreign exchange rates (currency risk) and interest rates (interest rate risk).

Currency risk

Currency risk is defined as the risk that the value of a financial instrument will fluctuate due to changes in foreign exchange rates. The Company is exposed to the effects of fluctuations in the prevailing foreign currency exchange rates on its financial position and cash flows.

As at 31 December 2023 financial assets and financial liabilities of the Company are nominated in following currencies:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	GEL	USD	Total
Monetary assets				
Trade receivables	14	10,448	12,371	22,819
Other assets	15	-	-	-
Cash and cash equivalents	16	205,933	-	205,933
Total		216,381	12,371	228,752
Monetary liabilities				
Trade and other payables	18	80,561	-	80,561
Lease liabilities	9	48	-	48
Total		80,609	-	80,609
Net position		135,772	12,371	148,143

24. Financial Risk Management (Continued)

As at 31 December 2022 financial assets and financial liabilities of the Company are nominated in following currencies:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	GEL	USD	Other	Total
Monetary assets					
Trade receivables	14	13,323	10,274	-	23,597
Other assets	15	160,000	-	-	160,000
Cash and cash equivalents	16	56,632	-	-	56,632
Total		229,955	10,274	-	240,229
Monetary liabilities					
Trade and other payables	18	18,649	-	-	18,649
Lease liabilities	9	52	438	-	490
Total		18,701	438	-	19,139
Net position		211,254	9,836	-	221,090

Currency rate sensitivity. The following table details the Company's sensitivity to a 15% increase and decrease in the foreign currency exchange rates against GEL and represents management's assessment of the possible change in foreign currency exchange rates. The sensitivity analysis includes only outstanding foreign currency denominated monetary items and adjusts their translation at the end of the year for a 15% change in major foreign currency rates.

Impact on the statement of comprehensive income and equity based on financial instrument values as at 31 December 2023 and 31 December 2022 can be presented as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2023		31 December 2022	
	+15%	-15%	+15%	-15%
USD	1,856	(1,856)	1,475	(1,475)
Other	-	-	137	(137)

Interest rate risk. The interest rate risk is the risk (with variable value) related to the interest-bearing liabilities, because of the variable rate. The Company has interest rate risk on the restructured trade payable and lease liabilities. The Company has estimated incremental interest rate for rent payments and calculated it as weighted-average rate, at which a similar borrowing could be obtained from an independent creditor under comparable terms and conditions. Interest rate for the restructured trade payable is fixed.

The table below summarizes the Company's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the Company's interest-bearing financial assets and interest-bearing financial liabilities at carrying amounts as at 31 December 2023 and 31 December 2022.

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2023	31 December 2022
Total interest-bearing financial assets	205,933	216,632
Total interest-bearing financial liabilities	(8,297)	(12,441)
Net debt	197,636	204,191

24. Financial Risk Management (Continued)

Management of capital

The Company's objectives when maintaining capital are:

- To safeguard the Company's ability to continue as a going concern; and
- To provide an adequate return to shareholders.

The Company sets the amount of capital it requires in proportion to risk. The Company manages its capital structure and makes adjustments to it in the light of changes in economic conditions and the risk characteristics of the underlying assets.

25. Fair Value Disclosures

Fair value measurements are analysed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level one are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level two measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level three measurements are valuations not based on observable market data (that is, unobservable inputs). Management applies judgement in categorising financial instruments using the fair value hierarchy. If a fair value measurement uses observable inputs that require significant adjustment, that measurement is a Level 3 measurement. The significance of a valuation input is assessed against the fair value measurement in its entirety.

Management has used all available market information in estimating the fair value of financial instruments and management believes that the fair value of its short-term receivables and payables approximates their carrying amounts.

Assets and liabilities not measured at fair value but for which fair value is disclosed

Fair values analysed by level in the fair value hierarchy and the carrying value of assets and liabilities not measured at fair value are as follows:

	31 December 2023				31 December 2022			
	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value	Carrying value	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value	Carrying value
<i>In thousands of Georgian Lari</i>								
ASSETS								
Financial assets at AC								
- Cash and cash equivalents	-	205,933	-	205,933	-	56,632	-	56,632
- Other assets	-	-	-	-	-	160,000	-	160,000
- Trade receivables	-	22,819	-	22,819	-	23,597	-	23,597
TOTAL ASSETS	-	228,752	-	228,752	-	240,229	-	240,229
LIABILITIES								
Other financial liabilities								
- Trade and other payables	-	80,561	-	80,561	-	19,138	-	19,138
TOTAL LIABILITIES	-	80,561	-	80,561	-	19,138	-	19,138

25. Fair Value Disclosures (Continued)

The fair values in level 2 and 3 of the fair value hierarchy were estimated using the discounted cash flows valuation technique. The fair value of unquoted fixed interest rate instruments was estimated based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities.

Financial assets carried at amortised cost. The estimated fair value of fixed interest rate instruments is based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities. Discount rates used depend on the credit risk of the counterparty.

26. Events after the Reporting Period

On 5 January 2024 GGTC paid dividend to the owner in the amount of GEL 50,000 thousand and the related income tax in the amount of GEL 5,056 thousand.

On 2 February 2024 GGTC purchased 25% of shares of JSC Georgian Energy Exchange (GENEX) from JSC Georgian State Electrosystem with the total value of GEL 1,758 thousand. On 8 February 2024 the Company made an additional cash contribution in GENEX in the amount of GEL 920 thousand.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით მომზადებული
ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2023 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია და მისი საქმიანობა.....	5
2. კომპანიის საოპერაციო გარემო	6
3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა	7
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას ...	15
5. ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება	16
6. საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები.....	17
7. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	18
8. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	19
9. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	20
10. სხვა გრძელვადიანი აქტივები	21
11. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	21
12. მარაგები	22
13. სხვა საგადასახადო მოთხოვნები	22
14. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	22
15. სხვა აქტივები.....	24
16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	24
17. საკუთარი კაპიტალი	24
18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	25
19. ამონაგები.....	25
20. მომსახურების კონცესიური შეთანხმება	26
21. სხვა ზარალი, ნეტო	26
22. საფინანსო ხარჯები	27
23. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები	27
24. ფინანსური რისკის მართვა.....	29
25. სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....	34
26. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	35

სხვა ინფორმაცია – მმართველობის ანგარიშგება 2023

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის მესაკუთრეს და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე კომპანიის საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, რომელიც მოიცავს არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლობები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა, რომ გავცნოთ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ, არის თუ არა მმართველობის ანგარიშგება არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება, გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები მათ მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას;
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია ასახავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებულ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოექცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და გამოვცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ვეცნობით აუდიტისთვის რელევანტურ შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2024 წლის 25 აპრილი
თბილისი, საქართველო

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური		22,201	16,768
აქტივები	8		
აქტივების გამოყენების უფლება	9	37	454
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	10	38,937	117,970
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	11	2,000	2,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები		63,175	137,192
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	12	10,789	11,451
სხვა საგადასახადო მოთხოვნები	13	1,487	479
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	14	23,494	25,056
სხვა აქტივები	15	-	160,000
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	205,933	56,632
მოკლევადიანი აქტივები, სულ		241,703	253,618
სულ აქტივები		304,878	390,810
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	17	4,915	4,740
მიზნობრივი კაპიტალი	17	118,792	216,957
გაუნაწილებელი მოგება		92,665	147,809
სულ კაპიტალი		216,372	369,506
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	4,145	8,250
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		4,145	8,250
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	9	48	489
მიმდინარე მოგების გადასახადის		5,056	-
ვალდებულება	17		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	79,256	12,565
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		84,361	13,054
სულ ვალდებულებები		88,506	21,304
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		304,878	390,810

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 აპრილს:

მიხეილ შალამბერიძე
გენერალური დირექტორი

ქეთევან რაზმაძე
ფინანსური დეპარტამენტის უფროსი

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-35, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები	19	92,116	114,087
სხვა შემოსავალი		336	193
კონცესიური შეთანხმების ამორტიზაცია	20	(44,500)	(44,500)
გაზის დანაკარგის ხარჯი		(26,983)	(18,871)
პერსონალის ხარჯები		(23,398)	(17,288)
ძირითადი საშუალებების ცვეთისა და არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯები	8,9	(3,022)	(3,135)
გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა		(4,879)	(1,111)
სავალუტო ზარალი, ნეტო		(178)	(1,557)
სხვა ზარალი, ნეტო	21	(10,336)	(4,726)
საოპერაციო (ზარალი)/ მოგება		(20,844)	23,092
ფინანსური შემოსავალი	16	29,979	14,521
ფინანსური ხარჯი	22	(1,316)	(1,695)
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		7,819	35,918
მოგების გადასახადის ხარჯი	17	(5,056)	-
წლის მოგება		2,763	35,918
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		2,763	35,918

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-35, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	საწესდებო კაპიტალი	მიზნობრივი კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	4,610	61,886	111,891	178,387
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	-	35,918	35,918
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	130	-	-	130
შენატანები მიზნობრივი კაპიტალის პროექტებისთვის	-	170,000	-	170,000
მიზნობრივი კაპიტალური პროექტების გადაცემა	-	(14,929)	-	(14,929)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	4,740	216,957	147,809	369,506
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	-	2,763	2,763
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	175	-	-	175
მიზნობრივი და სხვა კაპიტალური პროექტების გადაცემა (შენიშვნები 10, 17)	-	(98,165)	(7,907)	(106,072)
გამოცხადებული დივიდენდი	-	-	(50,000)	(50,000)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	4,915	118,792	92,665	216,372

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-35, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადამდე		7,819	35,918
შესწორებები:			
ცვეთა და ამორტიზაცია	8,9	3,022	3,135
გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება	14	367	104
ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლიდან		173	57
ფინანსური შემოსავალი	16	(29,979)	(14,521)
ფინანსური ხარჯი	22	1,316	1,695
სავალუტო ზარალი, ნეტო		178	1,557
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		(17,104)	27,945
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში:			
მარაგები		837	(2,522)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		1,068	(8,997)
სხვა აქტივები		-	909
წინასწარ გადახდილი გადასახადები		(1,008)	(146)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		11,290	(6,000)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები პროცენტისა და მოგების გადასახადის გადახდამდე		(4,917)	11,189
საიჯარო ვალდებულებებისთვის გადახდილი პროცენტი		(18)	(34)
მიღებული პროცენტი	16	29,979	14,521
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		25,044	25,676
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(8,228)	(2,528)
სხვა გრძელვადიანი აქტივების შეძენა	10	(27,076)	(62,908)
ვადიანი ანაზღაურება ფულადი სახსრების გატანა/(ანაზღაურება ფულადი სახსრების განთავსება)	15	160,000	(160,000)
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა		77	-
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან/(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)		124,713	(225,436)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
შენატანი მიზნობრივ კაპიტალში	17	-	170,000
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა - ძირი თანხა		(456)	(835)
წმინდა ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან/(საქმიანობაში გამოყენებული)		(456)	169,165
წმინდა ზრდა/(შემცირება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		149,301	(30,595)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	16	56,632	87,261
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		-	(34)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	16	205,933	56,632

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-35, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

1. შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია და მისი საქმიანობა

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია (შემდგომში - „კომპანია“, „GGTC“) დაარსდა 1999 წლის 30 დეკემბერს, დარეგისტრირებულია თბილისის, ისანი-სამგორის რაიონის სასამართლოს მიერ, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. კომპანიის სარეგისტრაციო ნომერია 206103722.

კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელი და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის საქართველოს მთავრობა („მფლობელი“). 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 50% წილს მართავს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, ხოლო დანარჩენ 50%-ს - საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო (მთავრობის 2023 წლის 10 მარტის #475 ბრძანების მიხედვით). 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100%-იან წილს მართავდა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო. დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციები წარმოდგენილია მე-7 შენიშვნაში.

რეგისტრირებული მისამართი. კომპანიის რეგისტრირებული ოფისი მდებარეობს I კვარტლის მიმდებარედ (ნაკვეთი N1/40), გლდანის საცხოვრებელი რაიონი, ქ. თბილისი, საქართველო.

ძირითადი საქმიანობა: კომპანია მართავს საქართველოს ტერიტორიაზე არსებულ მთავარ მაგისტრალურ გაზსადენ სისტემას, რომლის მფლობელია შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“ (სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ შვილობილი კომპანია („GOGC“)), საწარმო, რომელიც, თავის მხრივ, ფლობილია საქართველოს მთავრობის მიერ სს საპარტნიორო ფონდის მეშვეობით. კომპანია ერთადერთი ლიცენზირებული გაზის გადამზიდავია საქართველოში. არსებული ლიცენზია გაიცა 2009 წლის 10 დეკემბერს უვადოდ.

კომპანია ამონაგებს გამოიმუშავებს შემდეგი წყაროებიდან და ზემოაღნიშნული გაზსადენის სისტემის გამოყენებით:

- ბუნებრივი გაზის ტრანზიტი რუსეთის ფედერაციიდან სომხეთის რესპუბლიკაში ჩრდილოეთ-სამხრეთის გაზსადენის გამოყენებით. ერთდერთ მომხმარებელს წარმოადგენს შპს „გაზპრომ ექსპორტი“ კომპანია, რომელიც დაფუძნებულია რუსეთის ფედერაციაში. მომსახურების პირობები რეგულირდება ხელშეკრულებებითა და ხელშეკრულების დანართებით, რომელიც დგინდება მხარეებს შორის მოლაპარაკების შედეგად;
- გაზის ტრანსპორტირება მთელი საქართველოს მასშტაბით, ძირითადად გაზის სადისტრიბუციო კომპანიების, მსხვილი სამრეწველო საწარმოებისა და თბოელექტროსადგურების მიმართულებით. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ (სემეკი) 2023 წლის პერიოდებისთვის გაზის ტრანსპორტირების ტარიფი ყოველ 1000 კუბურ მეტრზე 15,83 ლარი დააწესა.
- გაზგასამართი სადგურების ტექნიკურ მომსახურებასთან დაკავშირებული ამონაგები, რაც ეფუძნება მომსახურების ხელშეკრულებებს, რომელიც მხარეებს შორის ინდივიდუალურად არის შეთანხმებული.

გაზსადენის ექსპლუატაციის მომსახურების კონცესიური შეთანხმების დეტალებისთვის, იხილეთ შენიშვნა 20.

2013 წლიდან კომპანია ახორციელებს დიაზინისა და სამშენებლო პროექტებს (საქართველოში მოსახლეობის გაზმომარაგების ხელშეწყობა), რომელიც მოიცავს სხვადასხვა დაბალი და საშუალო წნევის გაზსადენების მშენებლობას საქართველოს სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში. დამატებითი ინფორმაციისთვის და 2023 და 2022 წლებში განვითარებული მოვლენებისთვის, იხილეთ შენიშვნა 10.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში („ლარში“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2. კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე. რუსეთის ფედერაციიდან სომხეთისკენ გაზის ტრანზიტის მოცულობა დამოკიდებულია სომხეთის მიერ მოთხოვნილ გაზის რაოდენობაზე. შესაბამისად, კომპანია დამოკიდებულია საქართველოს, რუსეთისა და სომხეთის ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებიც წარმოადგენენ განვითარებადი ქვეყნის ბაზრებს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი ჩარჩოები ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა ექვემდებარება სხვადასხვა ინტერპრეტაციებსა და ხშირ ცვლილებებს, რომლებიც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ დაბრკოლებებთან ერთად, სირთულეებს უქმნის საქართველოს ტერიტორიაზე მომუშავე საწარმოებს. მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს კომპანიის ოპერაციებსა და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე საქართველოს, რუსეთის და სომხეთის ბიზნეს გარემოს ზეგავლენის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებისგან.

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. 2022 წლის 24 თებერვალს, რუსეთ-უკრაინის საზღვართან რუსული სამხედრო ძალების მნიშვნელოვანი გაძლიერების შემდეგ, რუსეთის ჯარებმა გადაკვეთეს უკრაინის საზღვარი. საერთაშორისოდ განხილული, როგორც საომარი აგრესია და შეჭრა, ეს წარმოადგენს ყველაზე ფართომასშტაბიან სამხედრო თავდასხმას ევროპულ სახელმწიფოზე მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ. ამ ომმა ევროპაში უდიდესი ლტოლვილთა კრიზისი გამოიწვია, მილიონობით უკრაინელმა დატოვა ქვეყანა და მიატოვა სახლები. უკრაინაში ომის შედეგად, ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა გაერთიანებამ დაუწესა მკაცრი ეკონომიკური სანქციები რუსეთს და უამრავმა კომპანიამ მისი ბიზნესი რუსეთიდან და ბელარუსიდან გაიტანა. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, მაგრამ მას უკვე მოჰყვა ჰუმანიტარული კრიზისი და არსებითი ეკონომიკური ზარალი უკრაინის, რუსეთისა და დანარჩენი მსოფლიოსთვის.

სანქციებმა გავლენა იქონია შპს გაზპრომ ექსპორტზეც და ბანკი, რომელიც მას ემსახურება, აღმოჩნდა სანქცირებული ბანკების სიაში. 2022 წელს კომპანიას, საქართველოს ნავთობის და გაზის კორპორაციას (GOGC), და შპს გაზპრომ ექსპორტს შორის გაფორმდა შეთანხმება, რომლის მიხედვითაც GOGC აანაზღაურებს GGTC-სთვის გადასახდელ ვალდებულებას, შპს გაზპრომ ექსპორტის ნაცვლად, რომელიც არის GOGC-ისთვის გაზის მიმწოდებელი. სამხრეთი შეთანხმება ძალაშია 2024 წლის ბოლომდე. კომპანიას არ აქვს სხვა რაიმე პირდაპირი კავშირი უკრაინასთან, რუსეთთან და ბელარუსიასთან. ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ეს არ მოახდენს მნიშვნელოვან გავლენას კომპანიის სამომავლო ფინანსურ შესრულებაზე. იმის გამო, რომ ომი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შეუძლებელია საიმედოდ შეფასდეს ის სრული გავლენა, რომელიც ომს შეიძლება ჰქონდეს კომპანიაზე, რადგან გაურკვეველია ომის ზოგადად ეკონომიკაზე ზემოქმედების მასშტაბი. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობას და მოვლენების განვითარებას.

COVID-19. მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ 2020 წლის მარტში COVID-19-ის გავრცელება გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. პანდემიის გავლენის შემცირების მიზნით, საქართველოს მთავრობამ მიიღო შესაბამისი ზომები და დააწესა ისეთი შეზღუდვები, როგორიცაა კარანტინი, თვითიზოლაცია, მოგზაურობის შეზღუდვები და ბიზნეს საქმიანობაზე სხვა შეზღუდვები, მათ შორის საქმიანობის შეწყვეტა. ზემოაღნიშნული შეზღუდვების უმეტესობა შემდგომში შემსუბუქდა, თუმცა, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რჩება რისკი იმისა, რომ ხელისუფლებამ, ვირუსის შესაძლო ახალ ვარიანტებზე საპასუხოდ, შეიძლება დააწესოს დამატებითი შეზღუდვები 2024 წელს.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მომზადების საფუძვლები. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის მიხედვით, როგორც ეს მოდიფიცირებულია რეალურ ღირებულებაზე დაფუძნებული ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით. აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. სააღრიცხვო პოლიტიკა თანმიმდევრულად იყო გამოყენებული ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული (იხილეთ მე-5 შენიშვნა).

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის მოითხოვება გარკვეული კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენება. აგრეთვე, მოითხოვება ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენება, კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, შეფასებები და დაშვებები, რომელიც მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა - კომპანიის სამუშაო ვალუტას წარმოადგენს იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც კომპანია საქმიანობს. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენ ვალუტას წარმოადგენს საქართველოს ეროვნული ვალუტა - ქართული ლარი („GEL“).

ოპერაციები და ნაშთები. ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში კონვერტირდება კომპანიის სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) კურსთან შეფასებით, სადაც ერთეულები წინასწარ არის შეფასებული. უცხოური ვალუტის კურსთა შორის სხვაობიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი, რომელიც წარმოქმნება ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და ასევე წლის ბოლოს მონეტარული აქტივების და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში კონვერტაციიდან, აღიარდება მოცემული წლის შესულია პერიოდის სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

სავალუტო შემოსულობები და ზარალი აისახება მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როგორც „შემოსავალი/(ზარალი) საკურსო სხვაობიდან, ნეტო“.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსები წლის ბოლოს მდგომარეობით:

	აშშ დოლარი
ვალუტის გაცვლითი კურსი 31 დეკემბერი 2023	2.6894
ვალუტის გაცვლითი კურსი 31 დეკემბერი 2022	2.7020

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები. ფასს 9-ის - ფინანსური ინსტრუმენტების - მიხედვით, ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება შესაძლებელია სამ კატეგორიად- „ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით“, ან „ფინანსური აქტივები, რომელიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით“, მოგება-ზარალში ასახვით, ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“.

კომპანიამ შეაფასა, რომელი ბიზნეს მოდელი იყო კომპანიის ფინანსური აქტივებისთვის საკმარისი და „ფინანსური აქტივები ამორტიზირებული ღირებულებით“ კლასიფიკაცია მიანიჭა, .

ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით. ეს აქტივები ძირითადად წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებისგან (მაგ. სავაჭრო მოთხოვნა), მაგრამ ასევე აერთიანებს სხვა სახის ფინანსურ აქტივებს, როდესაც გამიზნულია ამ აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდებს. ისინი თავდაპირველად აღიარებულია რეალური ღირებულებით, პლუს გარიგების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება მათ შეძენას ან გამოშვებას და შემდგომში აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, გაუფასურების ანარიცხის გამოკლებით.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

მოკლევადიანი სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხები აღიარებულია ფასს 9-ის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, ანარიცხის მატრიცის გამოყენებით სასარგებლო მომსახურების ვადის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისას. ამ პროცესში ფასდება სავაჭრო მოთხოვნების გადაუხდელობის ალბათობა. ამის შემდეგ ეს ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელი ზარალის ოდენობაზე, რომელიც წარმოიქმნება დეფოლტისგან, რათა განისაზღვროს სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებისთვის, რომლებიც ანგარიშგებაში მოწოდებულია წმინდად, ასეთი ანარიცხები აღირიცხება ცალკე ანარიცხების ანგარიშში და ზარალი აღიარებულია საოპერაციო ხარჯებში, სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. იმის დადასტურების შემთხვევაში, რომ სავაჭრო მოთხოვნა არ იქნება ამოღებადი, აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება შესაბამისი ანარიცხის საპირისპიროდ.

კომპანიის ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ყველა საბანკო განთავსებას ან მოთხოვნას და შეზღუდულ ფულად სახსრებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია, ან ისინი შეიძლება გარდაიქმნას ფულად სახსრებად, ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკით.

ფინანსური ვალდებულებები. ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსურ ვალდებულებების კლასიფიკაცია შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთის საშუალებით ხდება: ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსური ვალდებულებები. კომპანიას ყველა ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირებული აქვს „სხვა ფინანსური ვალდებულებების“ კატეგორიაში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო ვალდებულებებს, სხვა მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებს და საიჯარო ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს თავდაპირველ გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა. კომპანია ფინანსური აქტივებსა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვას და წმინდა თანხის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახვას ახორციელებს მაშინ, როდესაც ურთიერთგადაფარვა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს ანგარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის რეალიზებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთდროულად.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა . კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება შესრულებულია, უქმდება, ან გასდის ვადა. იქ, სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ხელშეკრულებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება ან ეს უფლებები გადაეცემა მეორე მხარეს საკუთრების უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ფინანსური აქტივის ნებისმიერი წილი, რომელიც შენარჩუნებულია კომპანიის მიერ, უნდა იყოს აღიარებული ცალკე აქტივად ან ვალდებულებად.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გაზსადენის ოპერირების უფლება. კონცესიური მომსახურების შეთანხმების საფუძველზე, კომპანია თავდაპირველი აღიარებისას/კონტრაქტის განახლების დროს აღრიცხავს ვალდებულებას უფლების გამცემისადმი (შენიშვნა 20) როგორც ვალდებულებას და შესაბამის მომსახურების კონცესიას, როგორც არამატერიალურ აქტივს (გაზსადენის ოპერირების უფლება). გაზსადენის ოპერირების უფლება თავდაპირველი აღიარებისას უდრის უფლების გამცემისადმი გადასახდელი თანხის სამართლიან ღირებულებას, რომელიც კომპანიის მიერ შეფასებულია სამომავლო გადასახდელი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულებით.

გაზსადენის ოპერირების უფლება აღიარებულია არამატერიალურ აქტივად და ამორტიზებულია შეთანხმების ვადის განმავლობაში და უტარდება ტესტირება გაუფასურებაზე, იმ შემთხვევაში თუ არსებობს ინდიკატორი იმის, რომ თანხა შესაძლოა არ იყოს ანაზღაურებადი გაწეული მომსახურების გზით. ნებისმიერი დამატებითი თანხა, რომელიც გაწეულია უფლების გამცემის სასარგებლოდ და არ არის ანაზღაურებული მის მიერ, ზრდის არამატერიალური აქტივის ღირებულებას.

გაზსადენის ოპერირების ხარჯები, უფლების ამორტიზაციის ჩათვლით, აისახება პერიოდის მოგება-ზარალში.

კომპანია აღრიცხავს მომსახურების საფასურს და კომპანიის მიერ გაზსადენის ოპერირებისათვის მიღებულ ან მისაღებ ანაზღაურებას, როგორც ამონაგებს სატრანსპორტო მომსახურებიდან (შენიშვნა 19).

კონცესიური მომსახურების შეთანხმების დეტალები მოცემულია მე-20 შენიშვნაში.

იჯარა. ყველა იჯარა აღირიცხება გამოყენების უფლების აქტივებისა და იჯარის ვალდებულების აღიარების საშუალებით, გარდა

- დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარისა; და
- 12 თვეზე ნაკლები ვადის მქონე იჯარისა

საიჯარო ვალდებულებები ფასდება იჯარის ვადის განმავლობაში მეიჯარის წინაშე სახელშეკრულებო გადახდების დღევანდელი ღირებულებით, დისკონტირების განაკვეთით, რომელიც განსაზღვრულია იჯარაში ნაგულისხმევი განაკვეთის მიხედვით, თუ (როგორც ჩვეულებრივ ხდება) ეს არ არის ადვილად განსაზღვრადი, რა შემთხვევაშიც გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი იჯარის დაწყებისას.

აქტივების გამოყენების უფლება თავდაპირველად ფასდება საიჯარო ვალდებულების ოდენობით, მცირდება ნებისმიერი მიღებული საიჯარო წამახალისებლებისთვის და იზრდება:

- იჯარის დაწყებისას ან მანამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდებისათვის
- თავდაპირველი გაწეული პირდაპირი ხარჯებისთვის; და
- ნებისმიერი აღიარებული ანარიცხის ოდენობისთვის, მაშინ, როდესაც კომპანიას ხელშეკრულებით მოეთხოვება იჯარით აღებული აქტივის დემონტაჟი, ამოღება ან აღდგენა

თავდაპირველი შეფასების შემდეგ საიჯარო ვალდებულებები იზრდება დაუფარავ ნაშთებზე მუდმივი განაკვეთით დარიცხული პროცენტის შედეგად და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებისათვის აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება ამორტიზაციის დარიცხვის შედეგად.

ცვეთის დარიცხვა უნდა მოხდეს წრფივი მეთოდის საფუძველზე, იჯარის ვადის ძალაში შესვლიდან იჯარის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე, ან აქტივის ეკონომიკური ვადის განმავლობაში, თუ ამ უკანასკნელს აქვს უფრო მოკლე ვადა, ვიდრე იჯარას. მიმდინარე და შედარებითი საანგარიშგებო პერიოდების განმავლობაში აქტივის გამოყენების უფლებას დაერიცხა ცვეთა სასარგებლო მომსახურების ვადის 3-6 წლის განმავლობაში.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

როდესაც კომპანია გადახედავს რომელიმე იჯარის ვადის შეფასებას (რადგან, მაგალითად, ხელახლა აფასებს იჯარის გაგრძელების ან შეწყვეტის ოფციონის გამოყენების ალბათობას), ის აკორექტირებს საიჯარო ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას, რათა ასახოს გადასახდელები, შესწორებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დისკონტირდება განახლებული დისკონტირების განაკვეთით, რაც გამოყენებულია იჯარის დაწყებისას. იჯარის ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ანალოგიურად გადაიხედება, როდესაც გადაიხედება განაკვეთზე ან ინდექსზე დამოკიდებული სამომავლო იჯარის გადახდების ცვლადი ელემენტი. ორივე შემთხვევაში ეკვივალენტური კორექტირება ხდება აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულებისთვის, ხოლო შესწორებული საბალანსო ღირებულება ამორტიზდება იჯარის დარჩენილი (შესწორებული) ვადის განმავლობაში.

მარაგები. მარაგები ფასდება თვითღირებულებით და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებით. მარაგების ღირებულება ეფუძნება საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შემდენისას გაწეულ ხარჯებს, წარმოების ან კონვერტაციის ხარჯებს და სხვა დანახარჯებს, რომლებიც გაწეულ იქნა მათი არსებულ მდებარეობასა და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის გაყიდვის შეფასებული ფასი საქმიანობის ჩვეული მსვლელობისას, გაყიდვის შეფასებული ხარჯების გამოკლებით.

ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება. ძირითადი საშუალებები შეფასებულია თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთით და გაუფასურების ზარალით.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომელიც მიკუთვნებადია აქტივის შემდენასთან. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივების ღირებულება მოიცავს პირდაპირი შრომისა და გამოყენებული მასალების ღირებულებას, ასევე აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან დაკავშირებულ ნებისმიერი სახის დანახარჯს და ნივთების დემონტაჟისა და თავიანთი ადგილმდებარეობიდან მოხსნის ღირებულებას.

როდესაც ძირითადი საშუალებების ცალკეული ერთეულების მნიშვნელოვანი ნაწილის სასარგებლო მომსახურების ვადა ერთმანეთისაგან განსხვავდება, ისინი აღირიცხებიან ძირითადი საშუალებების ცალ-ცალკე ერთეულებად (მსხვილ კომპონენტებად).

ძირითადი საშუალებების ერთეულის რეალიზაციიდან მიღებული სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების წმინდა საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვიდან ამონაგებს შორის სხვაობა და, შესაბამისად, აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლების/სხვა ხარჯების ნაწილში.

შემდგომი დანახარჯები. ძირითადი საშუალებების ერთეულის ჩანაცვლების ღირებულება აისახება საბალანსო ღირებულებით, იმ შემთხვევაში, თუ ის უზრუნველყოფს მოსალოდნელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლას კომპანიაში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. ჩანაცვლებული ნაწილის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ძირითადი საშუალებების მოვლა-შენახვის ყოველდღიური ხარჯები გაწევისთანავე აისახება სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ცვეთა. ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ცვეთის დაანგარიშება ხდება მათი დამონტაჟებისა და გამოყენების მზაობის დღიდან, რაც შეეხება „კომპანიის“ მიერ შექმნილ აქტივებს, მათი ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივების საბოლოო მდგომარეობამდე მიყვანის და მათი გამოყენების მზაობის დღიდან. ცვეთა იანგარიშება ცვეთადი ღირებულებიდან, რომელიც არის აქტივის თვითღირებულებას გამოკლებული აქტივის ნარჩენი ღირებულება.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ცვეთა აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითადი საშუალებების ყოველი ერთეულის ცალკეული ნაწილისთვის განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში ჩართული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება.

ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

სასარგებლო მომსახურების	
ჯგუფი	ვადა
შენობა-ნაგებობები	20
გაზსადენი	20
სატრანსპორტო საშუალებები	5-12
აღჭურვილობა და სხვა	5-15

სასარგებლო მომსახურების ვადა და ნარჩენი ღირებულება მიმოიხილება და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები. არამატერიალური აქტივები თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით და შემდგომში ამორტიზდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივების ღირებულება მოიცავს პირდაპირი შრომისა და სხვა ყველა დანახარჯს, რომლებიც შეიძლება პირდაპირ იქნეს მიკუთვნებული, ან გონივრულ და დასაბუთებულ საფუძველზე განაწილებული, აქტივის შექმნაზე, წარმოებასა და გამიზნული გამოყენებისათვის მომზადებაზე. ამორტიზაციის ხარჯი გათვალისწინებულია სხვა ხარჯებში სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

არამატერიალური აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადა 7 წელია, ყველა არამატერიალური აქტივი ამორტიზდება წრფივი მეთოდით.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. კომპანიის არაფინანსური აქტივების, გარდა მარაგებისა და გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა, საბალანსო ღირებულება განიხილება ყოველი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების ტესტირების მიზნით, აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება ვერ ხერხდება, ერთიანდება მცირე აქტივთა ჯგუფებში. ეს ჯგუფები („ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული“, „ფსწე“), მუდმივი გამოყენების პირობებში, უზრუნველყოფენ ფულადი ნაკადების ისეთ შემოდინებას, რომელიც სრულიად დამოუკიდებელია სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის მიერ წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების შემოდინებისგან.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენების ღირებულებასა და საბაზრო ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის ხარჯებით, შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დისკონტირებული დღევანდელი ღირებულება გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ამ აქტივებისთვის და ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან (ერთეულების ჯგუფებთან) მიმართებაში გადანაწილებულია აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად თანაბარი პროპორციის საფუძველზე.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუფასურების ზარალის შემცირების ან აღმოფხვრის რაიმე ნიშნის გამოსავლენად ხელახლა ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებულ დაშვებებში ცვლილებას ჰქონდა ადგილი. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ მიაღწევს იმ ღირებულებას, ცვეთისა და ამორტიზაციის გამოკლებით, რაც ექნებოდა აქტივს, გაუფასურების ზარალის აღიარება რომ არ მომხდარიყო.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

სხვა გრძელვადიანი აქტივები. სხვა გრძელვადიანი აქტივები წარმოდგენილია დაბალი წნევის გაზის მილსადენების სახით, რომელიც შენდება მფლობელის განკარგულების შესაბამისად. მშენებლობა უმეტესად ფინანსდება მფლობელის მიერ განხორციელებული ფულადი შენატანებით, კომპანიის კაპიტალის გაზრდის გზით. საწყის ეტაპზე არ არის განსაზღვრული კომპანია აღნიშნულ აქტივებს გამოიყენებს საკუთარი მიზნებისთვის, გადასცემს მესაკუთრეს, შემდგომი გადაცემებისთვის მესაკუთრის კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებს, თუ მესამე მხარეებს. აქტივებს, რომელიც არ არის ექსპლუატაციაში შესული, ცვეთა არ ერიცხებათ, ხოლო აქტივები, რომლებიც გადაეცა მესაკუთრეს) ჩამოიწერება კომპანიის კაპიტალზე მათი საბალანსო ღირებულებით.

ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში. მეკავშირე საწარმო არის საწარმო, რომელზეც კომპანიას გააჩნია მნიშვნელოვანი გავლენა (პირდაპირ ან არაპირდაპირ) და არ გააჩნია კონტროლი. მნიშვნელოვანი გავლენას როგორც წესი თან ახლავს მეკავშირე საწარმოს წილის 20-50%-ის ფლობა. მნიშვნელოვანი გავლენა ნიშნავს კომპანიის მიერ ინვესტიციის მიმღები საწარმოს ფინანსური და საწარმოო პოლიტიკის გადაწყვეტილებების მიღებაში მონაწილეობის უფლებას, რაც არ გულისხმობს კომპანიის მიერ ამ პოლიტიკაზე კონტროლის ან ერთობლივი კონტროლის უფლებას.

მეკავშირე საწარმოში დაბანდებულ ინვესტიციებს კომპანია აღიარებს და აღრიცხვას თვითღირებულებით, ამგვარად აღრიცხული ინვესტიციების ღირებულების ხელახლა შეფასება შემდგომ პერიოდში არ ხდება. ასეთი ინვესტიციები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულია თავდაპირველი ღირებულებით, სანამ არ მოხდება ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტა ან გაუფასურება.

საკუთარი კაპიტალი. საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება როგორც საკუთარი კაპიტალი. საწესდებო კაპიტალის შემცირებები და არა-ფულადი განაწილებები აღიარდება განაწილებული აქტივების საბალანსო ღირებულებით. კომპანიის არა-ფულადი განაწილებები არ განიხილება *ფასიკ 17 „არაფულადი აქტივების განაწილება მესაკუთრეებზე“* ფარგლებში, რადგან აქტივებს აკონტროლებს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე მათ განაწილებამდე და განაწილების შემდეგ.

მიზნობრივი კაპიტალი წარმოადგენს შენატანებს (ფულად ტრანსფერებს) მიმდინარე მიზნობრივი კაპიტალური პროექტებისთვის, რომელიც ხორციელდება მფლობელის, საქართველოს მთავრობის დავალებით (შენიშვნა 10). მესაკუთრის მიერ განხორციელებული შენატანები, რომელიც განკუთვნილია მიზნობრივი კაპიტალ პროექტებისთვის, კრედიტდება კომპანიის საკუთარ კაპიტალში (მიზნობრივი კაპიტალი) და მესაკუთრისთვის გადაცემული დასრულებულ პროექტები (ან მესაკუთრის კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებში) ჩამოიწერება კომპანიის საკუთარი კაპიტალიდან (მიზნობრივი კაპიტალი) მათი საბალანსო ღირებულებით, იმ დაშვებით რომ ეს პროექტები სრულად დაფინანსდა მესაკუთრის მიერ განხორციელებული მიზნობრივი შენატანების საშუალებით.

ისეთი კაპიტალური პროექტების (აქტივების) გადაცემა მესაკუთრისთვის, რომლებიც არ იყო დაფინანსებული მიზნობრივი კაპიტალის გზით, ჩამოიწერება კომპანიის საკუთარი კაპიტალიდან (გაუნაწილებელი მოგებიდან) მათი საბალანსო ღირებულებით.

საგადასახადო აქტივი და მოგების გადასახადის ხარჯი. გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა, აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს მოვლენა, რომელიც წარმოიქმნის გადასახადის გადახდის ვალდებულებას. გადასახადები გამოითვლება საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობაში. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, აღიარდება აქტივად.

კომპანია დივიდენდების განაწილებისთვის მოგების გადასახადის ვალდებულებას აღიარებს იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც კომპანია გამოაცხადებს დივიდენდს, მიუხედავად იმისა თუ რომელი პერიოდის დივიდენდს აცხადებს ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდის საბოლოო განაწილება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან. ამონაგები არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიის ჩვეულებრივი საქმიანობისას. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე.

ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, საქონლის დაბრუნების და დღგ-ის გარეშე.

დაფინანსების კომპონენტი - კომპანიას არ გააჩნია ხელშეკრულებები, სადაც მომხმარებლისთვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მომსახურების მიწოდების და მომხმარებლის მიერ გადახდის პერიოდი აღემატება 1 წელს. შესაბამისად კომპანია არ აკორექტირებს გარიგების ფასს ფულის დროითი ღირებულებისთვის.

სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები. თუ კომპანიის მიერ გაწეული მომსახურება აღემატება ხელშეკრულების ღირებულებას, კომპანია აღიარებს სახელშეკრულებო აქტივს, თუ გადახდა აღემატება სახელშეკრულებო ღირებულებას, ხდება სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება.

გაზის ტრანსპორტირების და ტრანზიტის მომსახურება - კომპანიას აქვს ერთი მნიშვნელოვანი შემოსავალი გაზის ტრანზიტის და ტრანსპორტირების მომსახურებისგან. სახელშეკრულებო ვალდებულებები სრულდება დროის განმავლობაში და კომპანია ამონაგებს მომსახურების გაწევიდან აღიარებს იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც მოხდა მომსახურების გაწევა.

მომსახურების საფასური დაფუძნებულია 1000 კუბური მეტრი გაზის ტრანსპორტირებაზე, კომპანია შემოსავალს აღრიცხავს იმ პერიოდისთვის, როდესაც აქვს გაწეული მომსახურების ინვოისირების უფლება. მომხმარებლებს ინვოისები ეგზავნებათ ყოველთვიურად, თანხის გადახდის ვალდებულება დგება ინვოისირების შემდეგ.

შემოსავალი სხვა ტექნიკური მომსახურებიდან - კომპანია უწევს სხვა ტექნიკურ მომსახურებას კლიენტებს. შესრულების ვალდებულება დაკმაყოფილებულია დროის განმავლობაში და ამონაგები მომსახურების გაწევიდან აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც მოხდა მომსახურების გაწევა.

ფინანსური შემოსავალი. კომპანიის ფინანსური შემოსავალი მოიცავს საპროცენტო შემოსავალს საბანკო ანგარიშებზე განთავსებული თანხებიდან. საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსური ხარჯები. კომპანიის ფინანსური ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში და მოიცავს რესტრუქტურისებული ფინანსური ვალდებულების ამორტიზების ეფექტს. საპროცენტო ხარჯების აღიარება ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ხარჯების აღიარება. ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს.

ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარ არის მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

თანამშრომელთა სარგებელი. დასაქმებულთა ანაზღაურების მოკლევადიანი ვალდებულება შეფასდება არა-დისკონტირებული თანხით და აღიარდება ხარჯად მომსახურების გაწევისთანავე. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმით იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას მოცემულ მომენტში აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გადაიხადოს მომსახურე პერსონალის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების საფასური და ეს ვალდებულება შეიძლება საიმედოდ იქნას შეფასებული.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები. პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში შესაძლებელია - აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება კი წარმოადგენს კომპანიის მიმდინარე დავალიანებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად, და რომლის დაფარვა გამოიწვევს კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გადინებას. ვალდებულების წარმომშობი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ კომპანიას არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა, და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები. სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

- (ა) ხელშეკრულებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);
- (ბ) კანონმდებლობიდან; ან
- (გ) სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან.

კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს საწარმოს ქმედებიდან, სადაც:

- a) წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე ანგარიშგებიდან გამომდინარე, კომპანია მიაჩნის სხვა მხარეებს, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- b) შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები. ანგარიშგების შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებების და განსჯის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა იყენებს აგრეთვე განსჯას, შეფასებებთან ერთად, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსჯა, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

ფუნქციონირებადი საწარმო. ხელმძღვანელობამ ფინანსური ანგარიშგება მოამზადა ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველზე. განსჯის გამოყენების დროს ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, მიმდინარე გეგმები, სამომავლო მომგებიანი გარიგებები, წვდომა ფინანსურ რესურსებზე და გააანალიზა მაკრო-ეკონომიკური ფაქტორების გავლენა კომპანიის საქმიანობაზე. კომპანიას აქვს საჭირო რესურსები რომ უახლოეს მომავალში გააგრძელოს ფუნქციონირება.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები. ძირითადი საშუალებების ცვეთა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადები ეფუძნება ხელმძღვანელობის შეფასებებს, თუ რა პერიოდის განმავლობაში მიიღებს კომპანია შემოსავალს ამ აქტივებიდან. სასარგებლო მომსახურების ვადების გადახედვა ხდება პერიოდულად. შეფასებების ცვლილებამ შესაძლოა გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი ცვლილებები აქტივების საბალანსო ღირებულებაში, ცვლილების თანხები აღირიცხება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, შესაბამისი პერიოდში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება კომპანია იყენებს IFRS 9-ის გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად სავაჭრო მოთხოვნებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხის გამოყენებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხების გამოსათვლელად კომპანია აჯგუფებს მოთხოვნებს საერთო ვადიანობის და ხანდაზმულობის მიხედვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ემყარება კომპანიის ზარალის გამოცდილებას საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულიდან გასული სამი წლის განმავლობაში. ისტორიული ზარალის განაკვეთი შემდეგ კორექტირდება მიმდინარე და საპროგნოზო ინფორმაციის გათვალისწინებით, რომელიც ეფუძნება მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს, რასაც ზეგავლენა აქვს კომპანიის მომხმარებლებზე. ფინანსური აქტივების გაუფასურების დეტალები მოცემულია მე-14 შენიშვნაში.

5. ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ახალი შესწორებული სტანდარტები ძალაში შევიდა 2023 წლის 1 იანვრიდან.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“- (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის).

გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია, ნაცვლად მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას.

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განსაზღვრა (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს, ან შემდეგ).

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ბასს 12 „მოგების გადასახადები“ -შესწორებები: საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – მეორე კომპონენტის სამოდელო წესები (გამოცემულია 2023 წლის 23 მაისს).

ამ შესწორებების გამოყენებას არ ჰქონია მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6. საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2024 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ პერიოდებში და რომელთა ადრე გამოყენებაც კომპანიას არ დაუწყია, არის შემდეგი:

შესწორებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (თავდაპირველად გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და შემდგომში შესწორდა 2020 წლის 15 ივლისსა და 2022 წლის 31 ოქტომბერს, საბოლოოდ ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ბასს 7-ის „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“ შესწორებები: მიმწოდებლის საფინანსო შეთანხმებები (გამოცემულია 2023 წლის 25 მაისს). კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

შესწორებები ბასს 21-ში, ვალუტის გაცვლის შესაძლებლობის ნაკლებობა (გამოცემულია 2023 წლის 15 აგვისტოს). კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ინვესტორსა და მის მკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ბასს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

7. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოადგენს:

- ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ, ან არაპირდაპირ, ერთი, ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის მშობელ საწარმოსთან, შვილობილ საწარმოებთან და სხვა შვილობილ საწარმოებთან); ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;
- ბ) კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად ხელმძღვანელ პირებს
- გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;
- დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილი შეიძლება იყოს შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,245	1,469
სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	1,245	1,469
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	68,029	18,763
კომპანიის მფლობელი	50,000	-
სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	18,029	18,763

2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლები და ხარჯები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღრიცხული თანხები, რომლებიც აღიარდა, როგორც ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	2023	2022
ამონაგები	6,281	8,239
სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	6,281	8,239
მომსახურებაზე კონცესიური შეთანხმების ამორტიზაცია	(44,500)	(44,500)
სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	(44,500)	(44,500)
ფინანსური ხარჯი	(1,298)	(1,661)
სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	(1,298)	(1,661)

ხელმძღვანელი პირებისთვის გადახდილი ანაზღაურება ხელმძღვანელი პირებისთვის გადახდილი ანაზღაურება მათ მიერ სრული განაკვეთით აღმასრულებელ ხელმძღვანელ პოზიციებზე გაწეული მომსახურებისთვის, შედგება სახელშეკრულებო ხელფასებისგან და სხვა კომპენსაციისგან. მთავარი ხელმძღვანელი პირები მოიცავს დირექტორს და კომპანიის დეპარტამენტების უფროსებს. ჯამში ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურებამ შეადგინა 2,340 ათასი ლარი (2022: 1,993 ათასი ლარი).

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2023 წლის 31 დეკემბერი

8. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ათასი ლარი	მიწა და შენობა ნაგებობები	გაზსადენები	სატრანსპორტო საშუალებები	აღჭურვილობა და სხვა	სულ ძირითადი საშუალებები	არამატერიალური აქტივები
თვითღირებულება						
1 იანვარი 2022	1,616	2,407	14,936	16,860	35,819	230
დამატებები	126	-	735	1,584	2,445	181
გასვლები	(20)	-	(659)	(165)	(844)	-
მარაგებიდან გადატანა						
31 დეკემბერი 2022	1,722	2,407	15,012	18,279	37,420	411
დამატებები	-	-	4,947	3,251	8,198	90
გასვლები	-	-	(259)	(238)	(497)	-
31 დეკემბერი 2023	1,722	2,407	19,700	21,292	45,121	501
დაგროვილი ცვეთა						
1 იანვარი 2022	(244)	(1,085)	(10,358)	(7,514)	(19,201)	(96)
წლის დარიცხვა	(112)	(241)	(1,146)	(921)	(2,420)	(25)
გასვლები	13	-	659	7	679	-
31 დეკემბერი 2022	(343)	(1,326)	(10,845)	(8,428)	(20,942)	(121)
წლის დარიცხვა	(99)	(76)	(1,178)	(1,215)	(2,568)	(37)
გასვლები	-	-	247	-	247	-
31 დეკემბერი 2023	(442)	(1,402)	(11,776)	(9,643)	(23,263)	(158)
საბალანსო ღირებულება						
31 დეკემბერი 2022	1,379	1,081	4,167	9,851	16,478	290
31 დეკემბერი 2023	1,280	1,005	7,924	11,649	21,858	343

8. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სრულად გაცვეთილი ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების, რომლებიც ჯერ კიდევ გამოყენებაშია, ღირებულება, არის 10,556 ათასი ლარი (2022 წლის 31 დეკემბერი: 9,626 ათასი ლარი).

9. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანია ქირაობს საოფისე და სასაწყობე ფართებს ქ. თბილისში. დარჩენილი საიჯარო ვადები განსაზღვრულია 12 თვეზე ნაკლები ვადით. ამ ფართებისთვის საიჯარო გადასახდელები ფიქსირებულია იჯარის ვადის განმავლობაში და განსაზღვრულია აშშ დოლარსა და ლარში. ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელსაც კომპანია იყენებს იჯარების აღრიცხვისთვის წარმოადგენს წლიურ 12.28% და 7.17%-ს თითოეული იჯარისთვის, ვალუტების მიხედვით.

აქტივების გამოყენების უფლება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	შენიშვნები	სულ
1 იანვარი 2022	1,144	1,144
ცვეთა	(690)	(690)
31 დეკემბერი 2022	454	454
ცვეთა	(417)	(417)
31 დეკემბერი 2023	36	36

საიჯარო ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	შენიშვნები	სულ
1 იანვარი 2022	1,349	1,349
საპროცენტო ხარჯი	72	72
იჯარის გადახდები	(869)	(869)
სავალუტო მოძრაობები	(57)	(57)
31 დეკემბერი 2022	496	496
საპროცენტო ხარჯი	18	18
იჯარის გადახდები	(475)	(475)
სავალუტო მოძრაობები	9	9
31 დეკემბერი 2023	48	48

იჯარებთან დაკავშირებული ლიკვიდობის და სავალუტო რისკები მოცემულია 24-ე შენიშვნაში.

10. სხვა გრძელვადიანი აქტივები

ათასი ლარი	2023	2022
ნაშთი 1 იანვარს	117,970	69,991
შესყიდვა და მშენებლობა	27,076	62,908
მესაკუთრეზე განაწილება	(106,109)	(14,929)
ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	38,937	117,970

სხვა გრძელვადიანი აქტივები წარმოდგენილია საშუალო და დაბალი წნევის გაზის მილსადენების სახით, რომლებიც შენდება მფლობელის, საქართველოს მთავრობის განკარგულების შესაბამისად, რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სახით, მოსახლეობის გაზომვარაგების ხელშეწყობის პროგრამის უზრუნველყოფის მიზნით, საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში შესაბამისი პროექტის განხორციელების ფარგლებში.

გაზომვარაგებით უზრუნველყოფის პროექტი ხორციელდება 2019-2021 და 2022-2024 წლების სამწლიანი გეგმის საფუძველზე, რომელიც შემუშავებულია საქართველოს მოსახლეობისთვის ბუნებრივი აირის მიწოდების ხელშესაწყობად, რის მიხედვითაც განისაზღვრა იმ სოფლებისა და ქალაქების ჩამონათვალი, რომლებშიც უნდა აშენდეს გაზსადენები. პროექტების დაფინანსების წყარო განისაზღვრა და გამოიყო სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მთავრობის დადგენილებით (#2737, #2120 და სხვ.).

კომპანიამ შექმნა გაზიფიცირების სამსახური, რათა მართოს ინდივიდუალური პროექტები ამ სფეროში დაგროვილი ცოდნისა და გამოცდილების საფუძველზე. წლების განმავლობაში, გაზიფიცირების სამუშაოები გახდა კომპანიის ძირითადი საქმიანობის მნიშვნელოვანი ნაწილი.

გაზიფიცირების პროექტებისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი სახსრები აღირიცხება კაპიტალის ნაწილში, მიზნობრივი კაპიტალის გაზრდის სახით. კომპანიიდან მესაკუთრისთვის (ან მესაკუთრის მიერ კონტროლირებული საწარმოებისთვის) გადაცემული პროექტები, ჩამოიწერება მიზნობრივი კაპიტალიდან, იმ დაშვებით რომ ის დაფინანსებული იყო მესაკუთრის მიერ. კაპიტალური პროექტები, რომლებიც დაფინანსებული იყო კომპანიის საკუთარი სახსრებით და გადაეცა მფლობელს, ჩამოიწერა კომპანიის გაუნაწილებელი მოგებიდან. მიმდინარე სამშენებლო პროექტები ექვემდებარება შემდგომ შეტყობინებას/შეთანხმებას მესაკუთრესთან იმის შესახებ, გადაეცემა თუ არა ისინი მესაკუთრეს, შემდგომში მესაკუთრის მიერ კონტროლირებადი საწარმოებისთვის გადასაცემად, მესამე მხარეებს, თუ დასრულების შემდეგ, მათი ოპერირება ან მართვა განხორციელდება კომპანიის მიერ. ასეთი შეტყობინების/შეთანხმების დადებამდე გაზიფიცირებისთვის მილსადენების მშენებლობაზე გაწეული ხარჯები აღირიცხება როგორც გრძელვადიანი აქტივები და არ დაერიცხება ცვეთა.

11. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ფლობს წილის 40%-ს უმოქმედო საწარმოში, შპს „ინტერ გლასს-საქართველო“, 2,000 ათასი ლარის ოდენობის ინვესტიციით (2022 წლის 31 დეკემბერი: 2,000 ათასი ლარი), საიდანაც კომპანიამ შეიტანა 1,454 ათასი ლარი და დანარჩენი აღიარებულია ინვესტიციის მიმღების ვალდებულებად (შენიშვნა 18). კომპანიას ჰყავს თავისი წარმომადგენელი მეკავშირე საწარმოს საბჭოში და, შესაბამისად, მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ამ საბჭოს მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებზე.

2021 წელს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიამ“ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ ერთად 50%-იანი წილობრივი მონაწილეობით დააფუძნა კომპანია შპს „საქართველოს გაზის ბირჟა“. 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღნიშნულ კომპანიას არ ჰქონდა დაწყებული ფუნქციონირება.

2023 წლის დეკემბერში საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ გამოსცა განკარგულება, რომლის მიხედვითაც GGTC ვალდებულია შეიძინოს სს საქართველოს ენერგო ბირჟის (GENEX) 25%-იანი წილი (1,758,545 აქცია) ჯამური ღირებულებით 1,759 ათასი ლარი. წილის შეძენის დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 26.

12. მარაგები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ბუნებრივი გაზის მარაგი გაზსადენში	4,508	4,840
მასალები, საწვავი და სხვა მარაგები	6,281	6,611
სულ მარაგები	10,789	11,451

იმ მარაგების თვითღირებულება, რომელიც აღიარებულია მოცემული საანგარიშგებო პერიოდის გაყიდული საქონლის თვითღირებულებად, შეადგენს 26,983 ათას ლარს (2022: 18,871 ათასი ლარი).

13. სხვა საგადასახადო მოთხოვნები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს ერთიან სახაზინო ანგარიშზე, რომელიც გამოყენებული უნდა იყოს ყველა გადასახადებისთვის. შედეგად, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტივსა და ვალდებულებას ნეტო საფუძველზე, რაც შეადგენს 1,487 ათას ლარს (აქტივი) (2022 წლის 31 დეკემბერი: 479 ათასი ლარი (აქტივი)).

14. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სავაჭრო მოთხოვნები	23,758	24,169
სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხი	(939)	(572)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	22,819	23,597
გადახდილი ავანსები	675	1,459
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	23,494	25,056

კომპანიის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების საბალანსო ღირებულებები, რომლებიც კლასიფიცირებულია და აღირიცხება, როგორც ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით, მიახლოებულია მათ სამართლიან ღირებულებასთან.

იმისათვის, რომ განსაზღვროს ანარიცხი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის, კომპანია იყენებს გამარტივებულ მეთოდს ფასს 9-ის შესაბამისად. კოლექტიურ საფუძველზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრად, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები დაჯგუფებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ხანდაზმულობის მიხედვით.

მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთები ეფუძნება კომპანიის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს, რომელიც მან განიცადა პერიოდის დასრულებამდე სამი წლის განმავლობაში. ისტორიული ზარალის განაკვეთები კორექტირდება კომპანიის მომხმარებლებზე მოქმედი მაკროეკონომიკური ფაქტორების შესახებ მიმდინარე და საპროგნოზო ინფორმაციის მიზნებისთვის.

ECL-ის გამოსათვლელად, კომპანიამ თავისი სავაჭრო მოთხოვნები სეგმენტებად დააჯგუფა, COVID-19-ის მათ ოპერაციებზე უარყოფითი გავლენის დონის მიხედვით. კომპანიის ყველა მოთხოვნა მიეკუთვნება სავაჭრო მოთხოვნების სეგმენტს COVID-19-ის უარყოფითი ზემოქმედების დაბალი დონით და სავარაუდოა, რომ კლიენტები მალე აღადგენენ ფინანსურ სტაბილურობას.

14 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მაკროეკონომიკური ფაქტორების გარდა, ხელმძღვანელობამ ასევე გაითვალისწინა კონკრეტული კლიენტის საოპერაციო სეგმენტის მახასიათებლები, სხვა გარემოებები და რისკის ფაქტორები, რაც ასახავს ზემოქმედებას მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე, რომელიც არ იყო გათვალისწინებული მაკროეკონომიკურ ფაქტორებში.

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მიმდინარე	31-60 დღე	60-120 დღე	121-180 დღე	181-360 დღე	>360 დღე	სულ
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	1.09%	3.28%	10.95%	54.73%	76.62%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნები							
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	16,331	4,548	2,436	168	96	179	23,758
ზარალის ანარიცხი	179	149	267	92	73	179	939

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მიმდინარე	31-60 დღე	60-120 დღე	121-180 დღე	181-360 დღე	>360 დღე	სულ
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	1.09%	3.28%	10.95%	54.73%	76.62%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნები							
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	23,659	128	50	39	46	247	24,169
ზარალის ანარიცხი	259	4	5	22	35	247	572

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება წარმოდგენილია შემდეგნაირად

ათასი ლარი	2023	2022
1 იანვარი	572	468
ზრდა წლის მანძილზე ამოღება	540 (173)	175 (71)
გაუფასურების ზარალის წლის განმავლობაში	367	104
საანგარიშგებო წლის მანძილზე ჩამოწერილი უიმედო მოთხოვნები	-	-
31 დეკემბერი	939	572

დამატებითი ინფორმაცია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების .ლიკვიდობისა და ვალუტის შესახებ მოცემულია 24-ე შენიშვნაში.

15. სხვა აქტივები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ვადიანი ანაზრები	-	160,000
სულ სხვა აქტივები	-	160,000

კომპანიის სს თიბისი ბანკში განთავსებული 160,000 ათასი ლარის ოდენობის მოთხოვნამდე დეპოზიტები სრულად იქნა გატანილი 2023 წლის განმავლობაში - 90,000 ათასი ლარი 2023 წლის 28 ივნისს და 70,000 ათასი ლარი 2023 წლის 28 დეკემბერს.

16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მიმდინარე ანგარიშები ბანკში ქართულ ლარში	122	143
მოთხოვნამდე ანგარიში	205,811	56,489
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	205,933	56,632

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში საპროცენტო შემოსავალმა დეპოზიტებიდან და მიმდინარე ანგარიშებიდან შეადგინა 29,979 ათასი ლარი (14,521 ათასი ლარი 2022 წლის განმავლობაში). დამატებითი ინფორმაცია ფულად სახსრებზე და მის ეკვივალენტებზე მოცემულია შენიშვნა 24-ში.

17. საკუთარი კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს სადამფუძნებლო დოკუმენტებში მოცემულ კომპანიის კაპიტალის ნომინალურ თანხას

2023 წელს მესაკუთრის მიერ მოხდა კომპანიაში აქტივების საწესდებო კაპიტალში შემოტანა 175 ათასი ლარის ოდენობით (130 ათასი ლარი 2022 წელს).

მიზნობრივი კაპიტალი

2023 წელს მესაკუთრეს არ განუხორციელებია ფულადი სახსრების შენატანი კომპანიის მიზნობრივ კაპიტალში, საქართველოს მასშტაბით გაზიფიცირების საპროექტო და სამშენებლო სამუშაოების განხორციელებისათვის(2022: 170, 000 ათასი ლარი).

2023 წლის განმავლობაში 98,165 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების გაზსადენები გადაეცა მესაკუთრეს და ჩამოიწერა მიზნობრივი კაპიტალიდან. 2022 წლის განმავლობაში, 14,929 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე გაზსადენები გადაეცა მესაკუთრეს, მესაკუთრესთან შეტყობინების/შეთანხმების საფუძველზე . მთლიანი თანხა ჩამოიწერა მიზნობრივ კაპიტალში.

დივიდენდები

2023 წლის 24 ნოემბერს კომპანიამ გამოაცხადა 50 000 ათასი ლარის ოდენობის დივიდენდები. თანხა აღირიცხა სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. შესაბამისი მიმდინარე მოგების გადასახადი 5,056 ათასი ლარის ოდენობით აღირიცხა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულების ნაწილში.

18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სავაჭრო ვალდებულებები	10,501	5,767
გადასახდელი დივიდენდები	50,000	-
რესტრუქტურიზებული ვალდებულება*	8,249	11,951
ვალდებულებები სამშენებლო მომსახურებაზე	11,266	385
ვალდებულებები ინვესტიციის მიმღებთან	546	546
სულ ფინანსური ვალდებულება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში ამორტიზებული ღირებულებით	80,562	18,649
გადახდილი ავანსები	2,840	2,166
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	83,402	20,815
მოკლევადიანი	79,257	12,565
გრძელვადიანი	4,145	8,250
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	83,402	20,815

კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია მათ სამართლიან ღირებულებასთან.

* რესტრუქტურიზებული ვალდებულება წარმოადგენს სს "ნავთობისა და გაზის კორპორაციის" მიმართ არსებულ რესტრუქტურიზებულ ვალდებულებას. 2017 წლის 16 ნოემბერს კომპანიამ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ ხელი მოაწერა შეთანხმებას მაგისტრალური გაზსადენის იჯარით წარმოქმნილი ვალდებულების რესტრუქტურიზაციასთან დაკავშირებით. მხარეები შეთანხმდნენ გადახდის გრაფიკზე, რომლის თანახმადაც ვალდებულება სრულად დაიფარება 2025 წლის ბოლოს. ვალის რესტრუქტურიზაცია იწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს პირობებში, შესაბამისად, რესტრუქტურიზაციის დაწყების დღეს კომპანიამ შეწყვიტა არსებული ვალდებულების აღიარება და აღიარა ახალი ვალდებულება განახლებული პირობების შესაბამისად, განსხვავება აღიარებულ იქნა როგორც ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტით მიღებული შემოსულობა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ნაშთის სამართლიანი ღირებულება გაანგარიშებულ იქნა მომავალი გადახდების დღევანდელი ღირებულებით 10.86%-იანი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით (შენიშვნა 22).

კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ლიკვიდურობის და სავალუტო კურსის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკები განხილულია 24-ე შენიშვნაში.

19. ამონაგები

ათასი ლარი	2023	2022
ამონაგები გაზის ტრანზიტის და ტრანსპორტირების მომსახურებიდან	90,314	112,885
ამონაგები სხვა ტექნიკური მომსახურებიდან	1,802	1,202
მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგები, სულ	92,116	114,087

20. მომსახურების კონცესიური შეთანხმება

საქართველოს ტერიტორიაზე გაზის ტრანზიტის და ტრანსპორტირების განსახორციელებლად (შენიშვნა 1), კომპანიას გაფორმებული აქვს ხელშეკრულება სახელმწიფო ორგანიზაცია სს ნავთობის და გაზის კორპორაციასთან 2011 წლის 31 აგვისტოდან, ხელშეკრულება ძალაში იყო 2020 წლის 1 იანვრამდე, რის შემდეგაც ხელშეკრულება ყოველწლიურად ახლდება. 2021 წელს კორპორაციამ დააფუძნა შვილობილი კომპანია - შპს საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე, რომელსაც გადასცა მაგისტრალურ გაზსადენებზე, მასთან დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურაზე და მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლება. აღნიშნულ ცვლილებებთან დაკავშირებით 2021 წლის 1 ივნისს კომპანიამ ხელი მოაწერა შეთანხმების დანართს, რომლის მიხედვითაც თავდაპირველი უფლების გამცემი სს ნავთობის და გაზის კორპორაცია ჩაანაცვლა შპს "საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრემ", და კომპანიამ შეინარჩუნა უფლება რომ ოპერირება გაეწია გაზსადენისთვის და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურისთვის კონცესიური მომსახურების შეთანხმების საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც კომპანია პასუხისმგებელია გადაუხადოს უფლების გამცემს წლიური ფიქსირებული 44,500 ათასი ლარი. შეთანხმების მიხედვით სახელმწიფო და უფლების გამცემი აკონტროლებს და არეგულირებს რა მომსახურება უნდა გასწიოს კომპანიამ და აწესებს მომსახურებასთან დაკავშირებულ ტარიფებს და უზრუნველყოფს რომ გაზის ტრანზიტი და ტრანსპორტირება ემსახურობდეს საზოგადოებრივ ინტერესებს.

შეთანხმების დანართის თანახმად, რომელიც შეეხებოდა 2023 წელს, ძალაში იყო 2023 წლის 1 იანვრიდან 2023 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით. 2023 წლის 29 დეკემბერს გაფორმდა დამატებითი შეთანხმება, სადაც ვადა გაგრძელდა 12 თვით, რაც ძალაში შევიდა 2024 წლის 1 იანვრიდან.

კონცესიური მომსახურების შეთანხმების მიხედვით, კომპანია პასუხისმგებელია მილსადენის შეკეთების, შენახვის, ოპერირებისა და უსაფრთხოების დანახარჯებზე, ხოლო უფლების გამცემი მხოლოდ კაპიტალურ დანახარჯებზე. იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანია და უფლების გამცემი ხელს აწერენ ცვლილებებს კონცესიური მომსახურების შეთანხმებაში, რომელიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან, სადაც ხელშეკრულების ვადა გაგრძელდა 12 თვით, შესაბამისად, კომპანია აღიარებს ვალდებულებას და გაზსადენის ოპერირების უფლებას ყოველი წლის 1 იანვარს და მას ამორტიზებას არიცხავს 12 თვის განმავლობაში.

21. სხვა ზარალი, ნეტო

ათასი ლარი	2023	2022
მასალების და შეკეთების და მოვლა-შენახვის ხარჯები**	(5,014)	(1,704)
საწვავის და ტრანსპორტირების ხარჯები	(1,754)	(1,544)
მივლინებისა და სხვა წარმომადგენლობითი	(710)	(296)
კომუნალური და კომუნიკაციის ხარჯები	(486)	(478)
გაუფასურების ხარჯი	(367)	(104)
ქირავნობის ხარჯი	(315)	-
დაზღვევა	(213)	(129)
საკონსულტაციო ხარჯები*	(177)	(132)
მარეგულირებლის მოსაკრებელი	(144)	(116)
პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯები	(142)	(77)
სხვა ხარჯები	(1,014)	(146)
სულ, სხვა ზარალი, ნეტო	(10,336)	(4,726)

* საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს 85 ათას ლარს (2022: 57 ათას ლარს) – აუდიტის და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯებს, რომელიც გაწეულია აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ, როგორც ეს განსაზღვრულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონით.

** მასალების, შეკეთების და მოვლა-შენახვის ხარჯები მოიცავს 1,883 ათას ლარს (2022: ნული) – ტექნიკური შეკეთების და მოვლა-შენახვის სამუშაოების ჩატარებისას გაზის დანაკარგს.

22. საფინანსო ხარჯები

ათასი ლარი	2023	2022
ფინანსური ვალდებულების ამორტიზაციის საფინანსო ხარჯი *	(1,298)	(1,661)
საპროცენტო ხარჯი	(18)	(34)
სულ საფინანსო ხარჯები	(1,316)	(1,695)

* დეტალური ინფორმაცია ფინანსური ვალდებულების ამორტიზაციის საფინანსო ხარჯის შესახებ მოცემულია მე-18 შენიშვნაში.

23. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

დაზღვევა. სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარებადია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში გავრცელებული სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ არ არის ზოგადად ხელმისაწვდომი. კომპანიას არ აქვს სრული სადაზღვევო დაფარვა მისი ობიექტებისთვის, საქმიანობის შეფერხების ან საკუთრების ან გარემოსდაცვითი ზიანის მიყენებისთვის მესამე მხარის პასუხისმგებლობისთვის, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიის საკუთრებაზე მომხდარი უბედური შემთხვევის ან კომპანიის ოპერაციებთან დაკავშირებით. სანამ კომპანია მიიღებს ადეკვატურ სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს რისკი იმისა, რომ გარკვეული აქტივების დაკარგვამ ან განადგურებამ შეიძლება არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

სასამართლო დავები. კომპანიას აქვს ქვემოთ მოცემული სასამართლო დავები:

კომპანია წარმოადგენს მოპასუხე მხარეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმო) მიერ აღძრულ დავებში, სადაც კორპორაცია კომპანიას სთხოვს 10,140 ათასი ლარის და 1,552 ათასი ლარის ზარალის ანაზღაურებას, მიღსადენის იჯარის და გაზის გაყიდვის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის გამო. აღნიშნული დავები მოიცავს ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული მისაწოდებელი გაზის მოცულობის მიუწოდებლობით და გაყიდული გაზის არ მიწოდებით გამოწვეული ზარალის ანაზღაურებას. აღნიშნულ დავებზე პირველ და მეორე ინსტანციაში გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა კომპანიის სასარგებლოდ 10,140 ათასი ლარის კომპენსაციის საქმესთან დაკავშირებით. ამჟამად დავა არის საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილების მოლოდინში. 1,552 ლარის კომპენსაციის ანაზღაურების საქმეზე საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ საქმის პირველი ინსტანციის სასამართლოში დაბრუნება გადაწყვიტა. სასამართლომ არ დააკმაყოფილა GOGC-ის სარჩელი. პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმე ამ დრომდე გრძელდება, 393 ათას ლარამდე შემცირებულ ზიანის ანაზღაურებაზე. 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დავასთან დაკავშირებით არ წარმოიქმნება არსებითი ზარალი.

კომპანია წარმოადგენს მოპასუხე მხარეს შპს „ჯეოტრანსგაზის“ მიერ აღძრულ დავაში, სადაც შპს „ჯეოტრანსგაზი“ კომპანიას სთხოვს მომსახურების მიწოდების ხელშეკრულების დარღვევით გამოწვეული მიყენებული ზიანის, 21,824 ათასი აშშ დოლარის ანაზღაურებას, რომელიც 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 58,693 ათას ლარს. კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ელოდება აღნიშნული დავის შედეგად კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას, რადგან არსებული ინფორმაციით სარჩელი შეიცავს მთელ რიგ ფაქტობრივ უზუსტობებს და ურთიერთგამომრიცხავ გარემოებებს. ასევე, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მოპასუხის მხრიდან ადგილი არ ჰქონია მხარეთა შორის გაფორმებული არც ერთი ხელშეკრულების პირობების დარღვევას. „ჯეოტრანსგაზის“ საქმეზე სასამართლომ (პირველმა ინსტანციამ) გადაწყვეტილება GGTC-ის სასარგებლოდ მიიღო.

საგადასახადო გაუთვალისწინებელი გარემოებები. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია კომპანიას დააკისროს დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ იმ წლიდან, როდესაც ადგილი ჰქონდა სამართალდარღვევას, სამი წელია გასული.

23. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ზემოთხსენებული საგადასახადო გარემო ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც საქართველოში უფრო არსებითია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობის აზრით, იგი ადეკვატურად ასრულებს საგადასახადო ვალდებულებებს, ხელმძღვანელობს რა საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების, ოფიციალური აქტებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესაბამისად. მიუხედავად ამისა, შესაბამისი საგადასახადო ორგანოების კომპანიისაგან განსხვავებულმა პოზიციამ შესაძლოა არსებითი გავლენა იქონიოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირების აღსრულება ვითარდება და მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

კლიმატის ცვლილების გათვალისწინება. კომპანიის ხელმძღვანელობამ ყურადღება გაამახვილა გლობალურ ინფორმირებულობასა და საზრუნავზე კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ამჟამად, ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე და კომპანიის საქმიანობასა და ბიზნეს გეგმებზე სამომავლო ზემოქმედების პროგნოზირება რთულია. ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე და კომპანიის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად საჭიროების მიხედვით გამოეხმაურება და მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, თუ და როდესაც ის გამოიცემა იმ ბაზრებისთვის, რომლებშიც კომპანია ოპერირებს.

24. ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები. აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი ინფორმაცია მოცემულია წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების, რომლებიც ლიკვიდურია ან მოკლევადიანი, საბალანსო ღირებულება ახლოსაა სამართლიან ღირებულებასთან.

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები

კომპანიის რისკის წარმომქმნელი ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიებია:

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ფინანსური აქტივები			
სავაჭრო მოთხოვნები	14	22,819	23,597
სხვა აქტივები	15	-	160,000
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	205,933	56,632
სულ 31 დეკემბრის მდგომარეობით		228,752	240,229
ფინანსური ვალდებულებები			
სავაჭრო ვალდებულებები	18	80,561	20,815
საიჯარო ვალდებულებები	9	48	489
სულ 31 დეკემბრის მდგომარეობით		80,609	21,304

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე და მიუხედავად იმისა, რომ ინარჩუნებს მათზე საბოლოო პასუხისმგებლობას, მან შექმნისა და პროცესების წარმოების უფლებამოსილება, რომლებიც უზრუნველყოფენ მიზნებისა და პოლიტიკის ეფექტურ განხორციელებას, გადასცა ორგანიზაციის საფინანსო ფუნქციას.

ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია ამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე და მოქნილობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა უფრო დეტალურად განხილულია ქვემოთ.

კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია სხვადასხვა ფინანსურ რისკთან:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი;
- საპროცენტო რისკი;
- სავალუტო რისკი.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება სავაჭრო მოთხოვნებიდან, ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებიდან და კონტრაქტებთან სხვა ოპერაციების შედეგად, რომლებიც წარმოქმნიან ფინანსურ აქტივებს. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალური მოცულობის საკრედიტო რისკს.

მაქსიმალური საკრედიტო რისკი საანგარიშგებო თარიღებისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფინანსური აქტივები			
სავაჭრო მოთხოვნები	14	22,819	23,597
სხვა აქტივები	15	-	160,000
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	205,933	56,632
სულ		228,752	240,229

კომპანია მუშაობს „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელით. ამისთვის მნიშვნელოვანი კომპონენტია ჯგუფის რეზერვი, რომელიც გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის (ECL) მიხედვით, რომელიც განისაზღვრება ალბათობით შეწონვის საფუძველზე, თითოეული ვადაგადაცილებული ჯგუფისთვის.

სავაჭრო მოთხოვნები ზემოთ წარმოდგენილია გაუფასურების ანარიცხის გარეშე. ანგარიშგების თარიღისთვის მოთხოვნების ხანდაზმულობა წარმოდგენილია მე-14 შენიშვნაში.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეეძლება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებადობაზე.

ლიკვიდურობის რისკის სამართავად, ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს სამომავლო მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს. ლიკვიდურობის ანალიზი მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილებში. ქვემოთ მოყვანილი ინფორმაცია დაფუძნებულია ინფორმაციაზე, რომელიც კომპანიის მთავარი ხელმძღვანელი პირებისთვის კომპანიის შიდა საშუალებებით არის მიწოდებული.

დაფარვის ვადების ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	შენიშვნა	3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 2 წლამდე	2-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები							
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	69,295	5,000	4,596	-	-	78,891
საიჯარო ვალდებულებები	9	11	34	3	-	-	48
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები		69,306	5,034	4,599	-	-	78,939

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

დაფარვის ვადების ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	შენიშნა	3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 2 წლამდე	2-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები							
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	6,697	5,000	5,000	4,596	-	21,293
საიჯარო ვალდებულებები	9	191	299	-	-	-	490
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები		6,888	5,295	5,000	4,596	-	21,783

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი, ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები დაექვემდებარება რყევებს უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების გამო. კომპანია ექვემდებარება გავრცელებული უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რყევების გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტაში:

ათასი ლარი	შენიშვნა	ლარი	აშშ დოლარი	სულ
ფულადი აქტივები				
სავაჭრო მოთხოვნები	14	10,448	12,371	22,819
სხვა აქტივები	15	-	-	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	205,933	-	205,933
სულ		216,381	12,371	228,752
ფულადი ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	80,561	-	80,561
საიჯარო ვალდებულებები	9	48	-	48
სულ		80,609	-	80,609
წმინდა პოზიცია		135,772	12,371	148,143

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტაში:

ათასი ლარი	შენიშვნა	ლარი	აშშ დოლარი	სხვა	სულ
ფულადი აქტივები					
სავაჭრო მოთხოვნები	14	13,323	10,274	-	23,597
სხვა აქტივები	15	160,000	-	-	160,000
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	56,632	-	-	56,632
სულ		229,955	10,274	-	240,229
ფულადი ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	18,649	-	-	18,649
საიჯარო ვალდებულებები	9	52	438	-	490
სულ		18,701	438	-	19,139
წმინდა პოზიცია		211,254	9,836	-	221,090

სავალუტო კურსებისადმი მგრძნობელობა. შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას უცხოური ვალუტის ლართან მიმართებაში 15%-ით შემცირების და ზრდის შემთხვევაში და წარმოადგენს უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების შესაძლო ცვლილებების ხელმძღვანელობის შეფასებას. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ფულად ერთეულებს და აკორექტირებს მათ კონვერტაციას წლის ბოლოს ძირითადი უცხოური ვალუტის კურსის 15%-იანი ცვლილებისთვის.

2023 წლის 31 დეკემბრისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გავლენა ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებებზე დაფუძნებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაზე და საკუთარ კაპიტალზე, შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023		31 დეკემბერი 2022	
	+15%	-15%	+15%	-15%
აშშ დოლარი	1,856	(1,856)	1,475	(1,475)
სხვა	-	-	137	(137)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი (ცვლადი ღირებულებით), რომელიც დაკავშირებულია პროცენტის მატარებელ ვალდებულებებთან, ცვლადი განაკვეთის გამო. კომპანიას აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი რესტრუქტურირებულ სავაჭრო ვალდებულებასა და საიჯარო ვალდებულებებზე. კომპანიამ განსაზღვრა ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი საიჯარო გადასახდელებისთვის და დაიანგარიშა ის, როგორც საშუალო-შეწონილი განაკვეთი, რომლითაც შესაძლებელია მსგავსი ნასესხები სახსრების მოპოვება დამოუკიდებელი კრედიტორისგან შესაძარბელი პირობებით. გადასახდელი რესტრუქტურირებული სავაჭრო ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჯამებს კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკისადმი დაქვემდებარებას. ცხრილი წარმოადგენს აგრეგირებულ თანხებს კომპანიის პროცენტის მატარებელი ფინანსური აქტივებსა და პროცენტის მატარებელი ფინანსური ვალდებულებებისთვის, მათი საბალანსო ღირებულებებით, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სულ, პროცენტის მატარებელი ფინანსური აქტივები	205,933	216,632
სულ, პროცენტის მატარებელი ფინანსური ვალდებულებები	(8,297)	(12,441)
წმინდა ვალი	197,636	204,191

კაპიტალის მართვა

კომპანიის მიზანი კაპიტალის შენარჩუნების პროცესში არის შემდეგი:

- უზრუნველყოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი; და
- აქციონერებს მოუტანოს შესაბამისი მოგება.

კომპანია ადგენს კაპიტალის საჭირო რაოდენობას რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს თავის კაპიტალის სტრუქტურას და ახორციელებს კორექტირებას ეკონომიკური პირობებისა და საიჯარო აქტივების რისკის მახასიათებლების ფონზე.

25. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (არა-კორექტირებული) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არა-დაკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან კორექტირებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

ხელმძღვანელობამ გამოიყენა ყველა არსებული საბაზრო ინფორმაცია ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად და თვლის, რომ მისი მოკლევადიანი მოთხოვნების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია მათ საბალანსო ღირებულებასთან.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მაგრამ მათი სამართლიანი ღირებულება განმარტებულია შენიშვნებში

იმ აქტივების, რომლებიც არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულების ანალიზი, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით და საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2023				31 დეკემბერი 2022			
	1-ლი დონის სამართლიანი ღირებულ ება	მე-2 დონის სამართლიანი ღირებულ ება	მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულ ება	საბალანსო ღირებულ ება	1-ლი დონის სამართლიანი ღირებულ ება	მე-2 დონის სამართლიანი ღირებულ ება	მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულ ება	საბალანსო ღირებულ ება
ათასი ლარი								
აქტივები								
<i>ფინანსური აქტივები</i>								
<i>ამორტიზირებული ღირებულებით</i>								
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	205,933	-	205,933	-	56,632	-	56,632
- სხვა აქტივები	-	-	-	-	-	160,000	-	160,000
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	22,819	-	22,819	-	23,597	-	23,597
სულ აქტივები	-	228,752	-	228,752	-	240,229	-	240,229
ვალდებულებები								
<i>სხვა ფინანსური ვალდებულებები</i>								
- სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	80,561	-	80,561	-	19,138	-	19,138
სულ ვალდებულებები	-	80,561	-	80,561	-	19,138	-	19,138

25. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში მე-2 და მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. არაკონტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება შეფასდა შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების (რომელთა მიღება მოსალოდნელია) დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებულ-განაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული სამართლიანი ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომლებიც, მოსალოდნელია, რომ მიღებული იქნება მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული, ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკზე.

26. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2024 წლის 5 იანვარს GGTC-მ გ მესაკუთრეს გადაუხადა დივიდენდი 50,000 ათასი ლარის ოდენობით და გადაიხადა მასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადი 5,056 ათასი ლარის ოდენობით.

2024 წლის 2 თებერვალს GGTC-მ სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისგან სს საქართველოს ენერგო ბირჟის (GENEX) აქციების 25% შეიძინა ჯამური ღირებულებით 1,758 ათასი ლარი. 2024 წლის 8 თებერვალს კომპანიამ შეიტანა დამატებითი ფულადი შენატანი GENEX-ში 920 ათასი ლარის ოდენობით.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით მომზადებული
ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2023 წლის 31 დეკემბერი

ქეთევან ზეგუშვილი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია და მისი საქმიანობა.....	5
2. კომპანიის საოპერაციო გარემო.....	6
3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა.....	7
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას...	15
5. ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება.....	16
6. საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები.....	17
7. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	18
8. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები.....	19
9. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები.....	20
10. სხვა გრძელვადიანი აქტივები.....	21
11. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში.....	21
12. მარაგები.....	22
13. სხვა საგადასახადო მოთხოვნები.....	22
14. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.....	22
15. სხვა აქტივები.....	24
16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	24
17. საკუთარი კაპიტალი.....	24
18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები.....	25
19. ამონაგები.....	25
20. მომსახურების კონცესიური შეთანხმება.....	26
21. სხვა ზარალი, ნეტო.....	26
22. საფინანსო ხარჯები.....	27
23. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები.....	27
24. ფინანსური რისკის მართვა.....	29
25. სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....	34
26. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	35

სხვა ინფორმაცია – მმართველობის ანგარიშგება 2023

ქეთევან ჭყუაშვილი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის მესაკუთრეს და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე კომპანიის საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, რომელიც მოიცავს არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლობები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა, რომ გავცენოთ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ, არის თუ არა მმართველობის ანგარიშგება არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩნია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება, გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები მათ მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას;
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია ასახავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებულ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

ბიზნეს გეოგრაფიკი

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და გამოვცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენი:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატრეკთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ვეცნობით აუდიტისთვის რელევანტურ შიდა კონტროლს, რათა დავეგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

ბილაზ ბეიშვილი

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2024 წლის 25 აპრილი
თბილისი, საქართველო

ბიკა ბუაძე

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	ბენიშვნა	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური		22,201	16,768
აქტივები	8		
აქტივების გამოყენების უფლება	9	37	454
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	10	38,937	117,970
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	11	2,000	2,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები		63,175	137,192
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	12	10,789	11,451
სხვა საგადასახადო მოთხოვნები	13	1,487	479
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	14	23,494	25,056
სხვა აქტივები	15	-	160,000
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	205,933	56,632
მოკლევადიანი აქტივები, სულ		241,703	253,618
სულ აქტივები		304,878	390,810
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	17	4,915	4,740
მიზნობრივი კაპიტალი	17	118,792	216,957
გაუნაწილებელი მოგება		92,665	147,809
სულ კაპიტალი		216,372	369,506
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	4,145	8,250
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		4,145	8,250
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	9	48	489
მიმდინარე მოგების გადასახადის		5,056	-
ვალდებულება	17		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	79,256	12,565
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		84,361	13,054
სულ ვალდებულებები		88,506	21,304
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		304,878	390,810

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 25 აპრილს:

მიხეილ შალამბერიძე
გენერალური დირექტორი

ქეთევან რაზმაძე
ფინანსური დეპარტამენტის უფროსი

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-35, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ქეთევან რაზმაძე

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები	19	92,116	114,087
სხვა შემოსავალი		336	193
კონცესიური შეთანხმების ამორტიზაცია	20	(44,500)	(44,500)
გაზის დანაკარგის ხარჯი		(26,983)	(18,871)
პერსონალის ხარჯები		(23,398)	(17,288)
ძირითადი საშუალებების ცვეთისა და არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯები	8,9	(3,022)	(3,135)
გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა		(4,879)	(1,111)
სავალუტო ზარალი, ნეტო		(178)	(1,557)
სხვა ზარალი, ნეტო	21	(10,336)	(4,726)
საოპერაციო (ზარალი)/ მოგება		(20,844)	23,092
ფინანსური შემოსავალი	16	29,979	14,521
ფინანსური ხარჯი	22	(1,316)	(1,695)
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		7,819	35,918
მოგების გადასახადის ხარჯი	17	(5,056)	-
წლის მოგება		2,763	35,918
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		2,763	35,918

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-35, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ქეთევან ჯეიშაძე

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ათასი ლარი	საწესდებო კაპიტალი	მიზნობრივი კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	4,610	61,886	111,891	178,387
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	-	35,918	35,918
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	130	-	-	130
შენატანები მიზნობრივი კაპიტალის პროექტებისთვის	-	170,000	-	170,000
მიზნობრივი კაპიტალური პროექტების გადაცემა	-	(14,929)	-	(14,929)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	4,740	216,957	147,809	369,506
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	-	2,763	2,763
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	175	-	-	175
მიზნობრივი და სხვა კაპიტალური პროექტების გადაცემა (შენიშვნები 10, 17)	-	(98,165)	(7,907)	(106,072)
გამოცხადებული დივიდენდი	-	-	(50,000)	(50,000)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	4,915	118,792	92,665	216,372

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-35, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური
 ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ჩეთიკა ზეიწყაძე

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადამდე		7,819	35,918
შესწორებები:			
ცვეთა და ამორტიზაცია	8.9	3,022	3,135
გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება	14	367	104
ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლიდან		173	57
ფინანსური შემოსავალი	16	(29,979)	(14,521)
ფინანსური ხარჯი	22	1,316	1,695
სავალუტო ზარალი, ნეტო		178	1,557
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		(17,104)	27,945
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში:			
მარაგები		837	(2,522)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		1,068	(8,997)
სხვა აქტივები		-	909
წინასწარ გადახდილი გადასახადები		(1,008)	(146)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		11,290	(6,000)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები პროცენტისა და მოგების გადასახადის გადახდამდე		(4,917)	11,189
საიჯარო ვალდებულებებისთვის გადახდილი პროცენტი		(18)	(34)
მიღებული პროცენტი	16	29,979	14,521
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		25,044	25,676
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(8,228)	(2,528)
სხვა გრძელვადიანი აქტივების შეძენა	10	(27,076)	(62,908)
ვადიანი ანაზღაურება ფულადი სახსრების გატანა/(ანაზღაურება ფულადი სახსრების განთავსება)	15	160,000	(160,000)
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა		77	-
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან/(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)		124,713	(225,436)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
შენატანი მიზნობრივ კაპიტალში	17	-	170,000
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა - ძირი თანხა		(456)	(835)
წმინდა ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან/(საქმიანობაში გამოყენებული)		(456)	169,165
წმინდა ზრდა/(შემცირება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		149,301	(30,595)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	16	56,632	87,261
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		-	(34)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	16	205,933	56,632

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-35, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ქეთევან ბერიშვილი

1. შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია და მისი საქმიანობა

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია (შემდგომში - „კომპანია“, „GGTC“) დაარსდა 1999 წლის 30 დეკემბერს, დარეგისტრირებულია თბილისის, ისანი-სამგორის რაიონის სასამართლოს მიერ, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. კომპანიის სარეგისტრაციო ნომერია 206103722.

კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელი და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის საქართველოს მთავრობა („მფლობელი“). 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 50% წილს მართავს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, ხოლო დანარჩენ 50%-ს - საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო (მთავრობის 2023 წლის 10 მარტის #475 ბრძანების მიხედვით). 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100%-იან წილს მართავდა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო. დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციები წარმოდგენილია მე-7 შენიშვნაში.

რეგისტრირებული მისამართი. კომპანიის რეგისტრირებული ოფისი მდებარეობს I კვარტლის მიმდებარედ (ნაკვეთი N1/40), გლდანის საცხოვრებელი რაიონი, ქ. თბილისი, საქართველო.

ძირითადი საქმიანობა: კომპანია მართავს საქართველოს ტერიტორიაზე არსებულ მთავარ მაგისტრალურ გაზსადენ სისტემას, რომლის მფლობელია შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“ (სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ შვილობილი კომპანია („GOGC“), საწარმო, რომელიც, თავის მხრივ, ფლობილია საქართველოს მთავრობის მიერ სს საპარტნიორო ფონდის მეშვეობით. კომპანია ერთადერთი ლიცენზირებული გაზის გადამზიდავია საქართველოში. არსებული ლიცენზია გაიცა 2009 წლის 10 დეკემბერს უვადოდ.

კომპანია ამონაგებს გამოიმუშავებს შემდეგი წყაროებიდან და ზემოაღნიშნული გაზსადენის სისტემის გამოყენებით:

- ბუნებრივი გაზის ტრანზიტი რუსეთის ფედერაციიდან სომხეთის რესპუბლიკაში ჩრდილოეთ-სამხრეთის გაზსადენის გამოყენებით. ერთადერთ მომხმარებელს წარმოადგენს შპს „გაზპრომ ექსპორტი“ კომპანია, რომელიც დაფუძნებულია რუსეთის ფედერაციაში. მომსახურების პირობები რეგულირდება ხელშეკრულებებითა და ხელშეკრულების დანართებით, რომელიც დგინდება მხარეებს შორის მოლაპარაკების შედეგად;
- გაზის ტრანსპორტირება მთელი საქართველოს მასშტაბით, ძირითადად გაზის სადისტრიბუციო კომპანიების, მსხვილი სამრეწველო საწარმოებისა და თბოელექტროსადგურების მიმართულებით. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მრეწველობა ეროვნულმა კომისიამ (სემეკი) 2023 წლის პერიოდებისთვის გაზის ტრანსპორტირების ტარიფი ყოველ 1000 კუბურ მეტრზე 15,83 ლარი დააწესა.
- გაზგასამართი სადგურების ტექნიკურ მომსახურებასთან დაკავშირებული ამონაგები, რაც ეფუძნება მომსახურების ხელშეკრულებებს, რომელიც მხარეებს შორის ინდივიდუალურად არის შეთანხმებული.

გაზსადენის ექსპლუატაციის მომსახურების კონცესიური შეთანხმების დეტალებისთვის, იხილეთ შენიშვნა 20.

2013 წლიდან კომპანია ახორციელებს დიაზინისა და სამშენებლო პროექტებს (საქართველოში მოსახლეობის გაზმომარაგების ხელშეწყობა), რომელიც მოიცავს სხვადასხვა დაბალი და საშუალო წნევის გაზსადენების მშენებლობას საქართველოს სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში. დამატებითი ინფორმაციისთვის და 2023 და 2022 წლებში განვითარებული მოვლენებისთვის, იხილეთ შენიშვნა 10.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში („ლარში“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ქეთევან ბერიძე

2. კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე, რუსეთის ფედერაციიდან სომხეთისკენ გაზის ტრანზიტის მოცულობა დამოკიდებულია სომხეთის მიერ მოთხოვნილ გაზის რაოდენობაზე. შესაბამისად, კომპანია დამოკიდებულია საქართველოს, რუსეთისა და სომხეთის ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებიც წარმოადგენენ განვითარებადი ქვეყნის ბაზრებს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი ჩარჩოები ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა ექვემდებარება სხვადასხვა ინტერპრეტაციებსა და ხშირ ცვლილებებს, რომლებიც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ დაბრკოლებებთან ერთად, სირთულეებს უქმნის საქართველოს ტერიტორიაზე მომუშავე საწარმოებს. მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს კომპანიის ოპერაციებსა და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე საქართველოს, რუსეთის და სომხეთის ბიზნეს გარემოს ზეგავლენის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებისგან.

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. 2022 წლის 24 თებერვალს, რუსეთ-უკრაინის საზღვართან რუსული სამხედრო ძალების მნიშვნელოვანი გაძლიერების შემდეგ, რუსეთის ჯარებმა გადაკვეთეს უკრაინის საზღვარი, საერთაშორისოდ განხილული, როგორც საომარი აგრესია და შეჭრა, ეს წარმოადგენს ყველაზე ფართომასშტაბიან სამხედრო თავდასხმას ევროპულ სახელმწიფოზე მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ, ამ ომმა ევროპაში უდიდესი ლტოლვილთა კრიზისი გამოიწვია, მილიონობით უკრაინელმა დატოვა ქვეყანა და მიატოვა სახლები. უკრაინაში ომის შედეგად, ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა გაერთიანებამ დაუწესა მკაცრი ეკონომიკური სანქციები რუსეთს და უამრავმა კომპანიამ მისი ბიზნესი რუსეთიდან და ბელარუსიდან გაიტანა. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, მაგრამ მს უკვე მოჰყვა ჰუმანიტარული კრიზისი და არსებითი ეკონომიკური ზარალი უკრაინის, რუსეთისა და დანარჩენი მსოფლიოსთვის.

სანქციებმა გავლენა იქონია შპს გაზპრომ ექსპორტზეც და ბანკი, რომელიც მას ემსახურება, აღმოჩნდა სანქცირებული ბანკების სიაში. 2022 წელს კომპანიას, საქართველოს ნავთობის და გაზის კორპორაციას (GOGC), და შპს გაზპრომ ექსპორტს შორის გაფორმდა შეთანხმება, რომლის მიხედვითაც GOGC აანაზღაურებს GTC-სთვის გადასახდელ ვალდებულებას, შპს გაზპრომ ექსპორტის ნაცვლად, რომელიც არის GOGC-ისთვის გაზის მიმწოდებელი. სამხრეთი შეთანხმება ძალაშია 2024 წლის ბოლომდე. კომპანიას არ აქვს სხვა რაიმე პირდაპირი კავშირი უკრაინასთან, რუსეთთან და ბელარუსიასთან. ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ეს არ მოახდენს მნიშვნელოვან გავლენას კომპანიის სამომავლო ფინანსურ შესრულებაზე. იმის გამო, რომ ომი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შეუძლებელია საიმედოდ შეფასდეს ის სრული გავლენა, რომელიც ომს შეიძლება ჰქონდეს კომპანიაზე, რადგან გაურკვეველია ომის ზოგადად ეკონომიკაზე ზემოქმედების მასშტაბი. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობას და მოვლენების განვითარებას.

COVID-19. მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ 2020 წლის მარტში COVID-19-ის გავრცელება გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. პანდემიის გავლენის შემცირების მიზნით, საქართველოს მთავრობამ მიიღო შესაბამისი ზომები და დააწესა ისეთი შეზღუდვები, როგორიცაა კარანტინი, თვითიზოლაცია, მოგზაურობის შეზღუდვები და ბიზნეს საქმიანობაზე სხვა შეზღუდვები, მათ შორის საქმიანობის შეწყვეტა. ზემოაღნიშნული შეზღუდვების უმეტესობა შემდგომში შემსუბუქდა, თუმცა, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რჩება რისკი იმისა, რომ ხელისუფლებამ, ვირუსის შესაძლო ახალ ვარიანტებზე საპასუხოდ, შეიძლება დააწესოს დამატებითი შეზღუდვები 2024 წელს.

ჩიორ ბეიუაძე

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მომზადების საფუძვლები. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის მიხედვით, როგორც ეს მოდიფიცირებულია რეალურ ღირებულებაზე დაფუძნებული ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით. აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. სააღრიცხვო პოლიტიკა თანმიმდევრულად იყო გამოყენებული ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული (იხილეთ მე-5 შენიშვნა).

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის მოითხოვება გარკვეული კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენება. აგრეთვე, მოითხოვება ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენება, კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, შეფასებები და დაშვებები, რომელიც მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა - კომპანიის სამუშაო ვალუტას წარმოადგენს იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც კომპანია საქმიანობს. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენ ვალუტას წარმოადგენს საქართველოს ეროვნული ვალუტა - ქართული ლარი („GEL“).

ოპერაციები და ნაშთები. ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში კონვერტირდება კომპანიის სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) კურსთან შეფასებით, სადაც ერთეულები წინასწარ არის შეფასებული. უცხოური ვალუტის კურსთა შორის სხვაობიდან მიღებული შემოსულობები და ზარალი, რომელიც წარმოქმნება ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და ასევე წლის ბოლოს მონეტარული აქტივების და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში კონვერტაციიდან, აღიარდება მოცემული წლის შესულია პერიოდის სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

სავალუტო შემოსულობები და ზარალი აისახება მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როგორც „შემოსავალი/(ზარალი) საკურსო სხვაობიდან, ნეტო“.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსები წლის ბოლოს მდგომარეობით:

	აშშ დოლარი
ვალუტის გაცვლითი კურსი 31 დეკემბერი 2023	2.6894
ვალუტის გაცვლითი კურსი 31 დეკემბერი 2022	2.7020

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები. ფასს 9-ის - ფინანსური ინსტრუმენტების - მიხედვით, ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება შესაძლებელია სამ კატეგორიად- „ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით“, ან „ფინანსური აქტივები, რომელიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით“, მოგება-ზარალში ასახვით, ფინანსური აქტივები რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“.

კომპანიამ შეაფასა, რომელი ბიზნეს მოდელი იყო კომპანიის ფინანსური აქტივებისთვის საკმარისი და „ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით“ კლასიფიკაცია მიანიჭა,,

ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით. ეს აქტივები ძირითადად წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებისგან (მაგ. სავაჭრო მოთხოვნა), მაგრამ ასევე აერთიანებს სხვა სახის ფინანსურ აქტივებს, როდესაც გამოიწვევს ამ აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდებს. ისინი თავდაპირველად აღიარებულია რეალური ღირებულებით, პლუს გარიგების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება მათ შეძენას ან გამოშვებას და შემდგომში აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, გაუფასურების ანარიცხის გამოკლებით.

ქეთევან ბუაჩიშვილი

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

მოკლევადიანი სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხები აღიარებულია ფასს 9-ის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, ანარიცხის მატრიცის გამოყენებით სასარგებლო მომსახურების ვადის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისას. ამ პროცესში ფასდება სავაჭრო მოთხოვნების გადაუხდელობის ალბათობა. ამის შემდეგ ეს ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელი ზარალის ოდენობაზე, რომელიც წარმოიქმნება დეფოლტისგან, რათა განისაზღვროს სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებისთვის, რომლებიც ანგარიშგებაში მოწოდებულია წმინდად, ასეთი ანარიცხები აღირიცხება ცალკე ანარიცხების ანგარიშში და ზარალი აღიარებულია საოპერაციო ხარჯებში, სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმის დადასტურების შემთხვევაში, რომ სავაჭრო მოთხოვნა არ იქნება ამოღებული, აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება შესაბამისი ანარიცხის საპირისპიროდ.

კომპანიის ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ყველა საბანკო განთავსებას ან მოთხოვნას და შეზღუდულ ფულად სახსრებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია, ან ისინი შეიძლება გარდაიქმნას ფულად სახსრებად, ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკით.

ფინანსური ვალდებულებები. ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსურ ვალდებულებების კლასიფიკაცია შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთის საშუალებით ხდება: ფინანსური ვალდებულებები რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსური ვალდებულებები. კომპანიას ყველა ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირებული აქვს „სხვა ფინანსური ვალდებულებების“ კატეგორიაში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო ვალდებულებებს, სხვა მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებს და საიჯარო ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღირიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს თავდაპირველ გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა. კომპანია ფინანსური აქტივებსა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვას და წმინდა თანხის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახვას ახორციელებს მაშინ, როდესაც ურთიერთგადაფარვა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს ანგარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის რეალიზებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთდროულად.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება შესრულებულია, უქმდება, ან გასდის ვადა. იქ, სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ხელშეკრულებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება ან ეს უფლებები გადაეცემა მეორე მხარეს საკუთრების უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ფინანსური აქტივის ნებისმიერი წილი, რომელიც შენარჩუნებულია კომპანიის მიერ, უნდა იყოს აღიარებული ცალკე აქტივად ან ვალდებულებად.

ქეთევან ზეიწყაძე

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გაზსადენის ოპერირების უფლება. კონცესიური მომსახურების შეთანხმების საფუძველზე, კომპანია თავდაპირველი აღიარებისას/კონტრაქტის განახლების დროს აღრიცხავს ვალდებულებას უფლების გამცემისადმი (შენიშვნა 20) როგორც ვალდებულებას და შესაბამის მომსახურების კონცესიას, როგორც არამატერიალურ აქტივს (გაზსადენის ოპერირების უფლება). გაზსადენის ოპერირების უფლება თავდაპირველი აღიარებისას უდრის უფლების გამცემისადმი გადასახდელი თანხის სამართლიან ღირებულებას, რომელიც კომპანიის მიერ შეფასებულია სამომავლო გადასახდელი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულებით.

გაზსადენის ოპერირების უფლება აღიარებულია არამატერიალურ აქტივად და ამორტიზებულია შეთანხმების ვადის განმავლობაში და უტარდება ტესტირება გაუფასურებაზე, იმ შემთხვევაში თუ არსებობს ინდიკატორი იმის, რომ თანხა შესაძლოა არ იყოს ანაზღაურებადი გაწეული მომსახურების გზით. ნებისმიერი დამატებითი თანხა, რომელიც გაწეულია უფლების გამცემის სასარგებლოდ და არ არის ანაზღაურებული მის მიერ, ზრდის არამატერიალური აქტივის ღირებულებას.

გაზსადენის ოპერირების ხარჯები, უფლების ამორტიზაციის ჩათვლით, აისახება პერიოდის მოგება-ზარალში.

კომპანია აღრიცხავს მომსახურების საფასურს და კომპანიის მიერ გაზსადენის ოპერირებისათვის მიღებულ ან მისაღებ ანაზღაურებას, როგორც ამონაგებს სატრანსპორტო მომსახურებიდან (შენიშვნა 19).

კონცესიური მომსახურების შეთანხმების დეტალები მოცემულია მე-20 შენიშვნაში.

იჯარა ყველა იჯარა აღირიცხება გამოყენების უფლების აქტივებისა და იჯარის ვალდებულების აღიარების საშუალებით, გარდა

- დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარისა; და
- 12თვეზე ნაკლები ვადის მქონე იჯარისა

საიჯარო ვალდებულებები ფასდება იჯარის ვადის განმავლობაში მეიჯარის წინაშე სახელშეკრულებო გადახდების დღევანდელი ღირებულებით, დისკონტირების განაკვეთით, რომელიც განსაზღვრულია იჯარაში ნაგულისხმევი განაკვეთის მიხედვით, თუ (როგორც ჩვეულებრივ ხდება) ეს არ არის ადვილად განსაზღვრადი, რა შემთხვევაშიც გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი იჯარის დაწყებისას.

აქტივების გამოყენების უფლება თავდაპირველად ფასდება საიჯარო ვალდებულების ოდენობით, მცირდება ნებისმიერი მიღებული საიჯარო წამახალისებლებისთვის და იზრდება:

- იჯარის დაწყებისას ან მანამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდებისათვის
- თავდაპირველი გაწეული პირდაპირი ხარჯებისთვის; და
- ნებისმიერი აღიარებული ანარიცხის ოდენობისთვის, მაშინ, როდესაც კომპანიას ხელშეკრულებით მოეთხოვება იჯარით აღებული აქტივის დემონტაჟი, ამოღება ან აღდგენა

თავდაპირველი შეფასების შემდეგ საიჯარო ვალდებულებები იზრდება დაუფარავ ნაშთებზე მუდმივი განაკვეთით დარიცხული პროცენტის შედეგად და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებისათვის აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება ამორტიზაციის დარიცხვის შედეგად.

ცვეთის დარიცხვა უნდა მოხდეს წრფივი მეთოდის საფუძველზე, იჯარის ვადის ძალაში შესვლიდან იჯარის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე, ან აქტივის ეკონომიკური ვადის განმავლობაში, თუ ამ უკანასკნელს აქვს უფრო მოკლე ვადა, ვიდრე იჯარას. მიმდინარე და შედარებითი საანგარიშგებო პერიოდების განმავლობაში აქტივის გამოყენების უფლებას დაერიცხა ცვეთა სასარგებლო მომსახურების ვადის 3-6 წლის განმავლობაში.

ქეთევან ლუგუშვილი

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

როდესაც კომპანია გადახედავს რომელიმე იჯარის ვადის შეფასებას (რადგან, მაგალითად, ხელახლა აფასებს იჯარის გაგრძელების ან შეწყვეტის ოფციონის გამოყენების ალბათობას), ის აკორექტირებს საიჯარო ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას, რათა ასახოს გადასახდელები, შესწორებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დისკონტირდება განახლებული დისკონტირების განაკვეთით, რაც გამოყენებულია იჯარის დაწყებისას. იჯარის ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ანალოგიურად გადაიხედება, როდესაც გადაიხედება განაკვეთზე ან ინდექსზე დამოკიდებული სამომავლო იჯარის გადახდების ცვლადი ელემენტი. ორივე შემთხვევაში ეკვივალენტური კორექტირება ხდება აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულებისთვის, ხოლო შესწორებული საბალანსო ღირებულება ამორტიზდება იჯარის დარჩენილი (შესწორებული) ვადის განმავლობაში.

მარაგები. მარაგები ფასდება თვითღირებულებით და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებით. მარაგების ღირებულება ეფუძნება საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შეძენისას გაწეულ ხარჯებს, წარმოების ან კონვერტაციის ხარჯებს და სხვა დანახარჯებს, რომლებიც გაწეულ იქნა მათი არსებულ მდებარეობასა და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის გაყიდვის შეფასებული ფასი საქმიანობის ჩვეული მსვლელობისას, გაყიდვის შეფასებული ხარჯების გამოკლებით.

ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება ძირითადი საშუალებები შეფასებულია თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთით და გაუფასურების ზარალით.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომელიც მიკუთვნება აქტივის შეძენასთან. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივების ღირებულება მოიცავს პირდაპირი შრომისა და გამოყენებული მასალების ღირებულებას, ასევე აქტივის საშუალო მდგომარეობაში მოყვანასთან დაკავშირებულ ნებისმიერი სახის დანახარჯს და ნივთების დემონტაჟისა და თავიანთი ადგილმდებარეობიდან მოხსნის ღირებულებას.

როდესაც ძირითადი საშუალებების ცალკეული ერთეულების მნიშვნელოვანი ნაწილის სასარგებლო მომსახურების ვადა ერთმანეთისაგან განსხვავდება, ისინი აღირიცხებიან ძირითადი საშუალებების ცალ-ცალკე ერთეულებად (მსხვილ კომპონენტებად).

ძირითადი საშუალებების ერთეულის რეალიზაციიდან მიღებული სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების წმინდა საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვიდან ამონაგებს შორის სხვაობა და, შესაბამისად, აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლების/სხვა ხარჯების ნაწილში.

შემდგომი დანახარჯები. ძირითადი საშუალებების ერთეულის ჩანაცვლების ღირებულება აისახება საბალანსო ღირებულებით, იმ შემთხვევაში, თუ ის უზრუნველყოფს მოსალოდნელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლას კომპანიაში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. ჩანაცვლებული ნაწილის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ძირითადი საშუალებების მოვლა-შენახვის ყოველდღიური ხარჯები გაწევისთანავე აისახება სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ცვეთა. ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ცვეთის დაანგარიშება ხდება მათი დამონტაჟებისა და გამოყენების მზაობის დღიდან, რაც შეეხება „კომპანიის“ მიერ შექმნილ აქტივებს, მათი ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივების საბოლოო მდგომარეობამდე მიყვანის და მათი გამოყენების მზაობის დღიდან. ცვეთა იანგარიშება ცვეთადი ღირებულებიდან, რომელიც არის აქტივის თვითღირებულებას გამოკლებული აქტივის ნარჩენი ღირებულება.

რეზონ ბეიუშვილი

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ცვეთა აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითადი საშუალებების ყოველი ერთეულის ცალკეული ნაწილისთვის განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში ჩართული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება.

ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის მიმდინარე და შესადარის პერიოდების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

გაუფასო	სასარგებლო მომსახურების ვადა
შენობა-ნაგებობები	20
გაზსადენი	20
სატრანსპორტო საშუალებები	5-12
აღჭურვილობა და სხვა	5-15

სასარგებლო მომსახურების ვადა და ნარჩენი ღირებულება მიმოიხილება და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები. არამატერიალური აქტივები თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით და შემდგომში ამორტიზდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივების ღირებულება მოიცავს პირდაპირი შრომისა და სხვა ყველა დანახარჯს, რომლებიც შეიძლება პირდაპირ იქნეს მიკუთვნებული, ან გონივრულ და დასაბუთებულ საფუძველზე განაწილებული, აქტივის შექმნაზე, წარმოებასა და გამიზნული გამოყენებისათვის მომზადებაზე. ამორტიზაციის ხარჯი გათვალისწინებულია სხვა ხარჯებში სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

არამატერიალური აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადა 7 წელია, ყველა არამატერიალური აქტივი ამორტიზდება წრფივი მეთოდით.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. კომპანიის არაფინანსური აქტივების, გარდა მარაგებისა და გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა, საბალანსო ღირებულება განიხილება ყოველი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა გაუფასურების რიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების ტესტირების მიზნით, აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება ვერ ხერხდება, ერთიანდება მცირე აქტივთა ჯგუფებში. ეს ჯგუფები („ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული“, „ფსწე“), მუდმივი გამოყენების პირობებში, უზრუნველყოფენ ფულადი ნაკადების ისეთ შემოდიწებას, რომელიც სრულიად დამოუკიდებელია სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის მიერ წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების შემოდიწებისგან.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენების ღირებულებასა და საბაზრო ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის ხარჯებით, შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დისკონტირებული დღევანდელი ღირებულება გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ამ აქტივებისთვის და ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან (ერთეულების ჯგუფებთან) მიმართებაში გადანაწილებულია აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად თანაბარი პროპორციის საფუძველზე.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუფასურების ზარალის შემცირების ან აღმოფხვრის რიმე ნიშნის გამოსავლენად ხელახლა ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებულ დაშვებებში ცვლილებას ჰქონდა ადგილი. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ მიაღწევს იმ ღირებულებას, ცვეთისა და ამორტიზაციის გამოკლებით, რაც ექნებოდა აქტივის, გაუფასურების ზარალის აღიარება რომ არ მომხდარიყო.

ქეთევან ზეიწყაძე

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

სხვა გრძელვადიანი აქტივები. სხვა გრძელვადიანი აქტივები წარმოდგენილია დაბალი წნევის გაზის მილსადენების სახით, რომელიც შენდება მფლობელის განკარგულების შესაბამისად. მშენებლობა უმეტესად ფინანსდება მფლობელის მიერ განხორციელებული ფულადი შენატანებით, კომპანიის კაპიტალის გაზრდის გზით. საწყის ეტაპზე არ არის განსაზღვრული კომპანია აღნიშნულ აქტივებს გამოიყენებს საკუთარი მიზნებისთვის, გადასცემს მესაკუთრეს, შემდგომი გადაცემებისთვის მესაკუთრის კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებს, თუ მესამე მხარეებს. აქტივებს, რომელიც არ არის ექსპლუატაციაში შესული, ცვეთა არ ერიცხებათ, ხოლო აქტივები, რომლებიც გადაეცა მესაკუთრეს) ჩამოიწერება კომპანიის კაპიტალზე მათი საბალანსო ღირებულებით.

ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში. მეკავშირე საწარმო არის საწარმო, რომელზეც კომპანიას გააჩნია მნიშვნელოვანი გავლენა (პირდაპირ ან არაპირდაპირ) და არ გააჩნია კონტროლი. მნიშვნელოვანი გავლენას როგორც წესი თან ახლავს მეკავშირე საწარმოს წილის 20-50%-ის ფლობა. მნიშვნელოვანი გავლენა ნიშნავს კომპანიის მიერ ინვესტიციის მიმღები საწარმოს ფინანსური და საწარმოო პოლიტიკის გადაწყვეტილებების მიღებაში მონაწილეობის უფლებას, რაც არ გულისხმობს კომპანიის მიერ ამ პოლიტიკაზე კონტროლის ან ერთობლივი კონტროლის უფლებას.

მეკავშირე საწარმოში დაბანდებულ ინვესტიციებს კომპანია აღიარებს და აღრიცხვას თვითღირებულებით, ამგვარად აღრიცხული ინვესტიციების ღირებულების ხელახლა შეფასება შემდგომ პერიოდში არ ხდება. ასეთი ინვესტიციები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულია თავდაპირველი ღირებულებით, სანამ არ მოხდება ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტა ან გაუფასურება.

საკუთარი კაპიტალი. საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება როგორც საკუთარი კაპიტალი. საწესდებო კაპიტალის შემცირებები და არა-ფულადი განაწილებები აღიარდება განაწილებული აქტივების საბალანსო ღირებულებით. კომპანიის არა-ფულადი განაწილებები არ განიხილება ფასიკ 17 „არაფულადი აქტივების განაწილება მესაკუთრეებზე“ ფარგლებში, რადგან აქტივებს აკონტროლებს საბოლოო მკონტროლებელი მხარე მათ განაწილებამდე და განაწილების შემდეგ.

მიზნობრივი კაპიტალი წარმოადგენს შენატანებს (ფულად ტრანსფერებს) მიმდინარე მიზნობრივი კაპიტალური პროექტებისთვის, რომელიც ხორციელდება მფლობელის, საქართველოს მთავრობის დავალებით (შენიშვნა 10). მესაკუთრის მიერ განხორციელებული შენატანები, რომელიც განკუთვნილია მიზნობრივი კაპიტალ პროექტებისთვის, კრედიტდება კომპანიის საკუთარ კაპიტალში (მიზნობრივი კაპიტალი) და მესაკუთრისთვის გადაცემული დასრულებულ პროექტები (ან მესაკუთრის კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებში) ჩამოიწერება კომპანიის საკუთარი კაპიტალიდან (მიზნობრივი კაპიტალი) მათი საბალანსო ღირებულებით, იმ დაშვებით რომ ეს პროექტები სრულად დაფინანსდა მესაკუთრის მიერ განხორციელებული მიზნობრივი შენატანების საშუალებით.

ისეთი კაპიტალური პროექტების (აქტივების) გადაცემა მესაკუთრისთვის, რომლებიც არ იყო დაფინანსებული მიზნობრივი კაპიტალის გზით, ჩამოიწერება კომპანიის საკუთარი კაპიტალიდან (გაუნაწილებელი მოგებიდან) მათი საბალანსო ღირებულებით.

საგადასახადო აქტივი და მოგების გადასახადის ხარჯი. გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა, აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს მოვლენა, რომელიც წარმოიქმნის გადასახადის გადახდის ვალდებულებას. გადასახადები გამოითვლება საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობაში. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, აღიარდება აქტივად.

კომპანია დივიდენდების განაწილებისთვის მოგების გადასახადის ვალდებულებას აღიარებს იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც კომპანია გამოაცხადებს დივიდენდს, მიუხედავად იმისა თუ რომელი პერიოდის დივიდენდს აცხადებს ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდის საბოლოო განაწილება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება.

ქეთევან ბერიშვილი

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან. ამონაგები არის შემოსავალი რომელიც წარმოიქმნება კომპანიის ჩვეულებრივი საქმიანობისას. ამონაგები აღიარდება გარკვეულ ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურება, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის შედეგად, მესამე მხარის სახელით ამოღებული თანხების გარეშე.

ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, საქონლის დაბრუნების და დღგ-ის გარეშე.

დაფინანსების კომპონენტი - კომპანიას არ გააჩნია ხელშეკრულებები, სადაც მომხმარებლისთვის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მომსახურების მიწოდების და მომხმარებლის მიერ გადახდის პერიოდი აღემატება 1 წელს. შესაბამისად კომპანია არ აკორექტირებს გარიგების ფასს ფულის დროითი ღირებულებისთვის.

სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები თუ კომპანიის მიერ გაწეული მომსახურება აღემატება ხელშეკრულების ღირებულებას, კომპანია აღიარებს სახელშეკრულებო აქტივს, თუ გადახდა აღემატება სახელშეკრულებო ღირებულებას, ხდება სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება.

გაზის ტრანსპორტირების და ტრანზიტის მომსახურება - კომპანიას აქვს ერთი მნიშვნელოვანი შემოსავალი გაზის ტრანზიტის და ტრანსპორტირების მომსახურებისგან. სახელშეკრულებო ვალდებულებები სრულდება დროის განმავლობაში და კომპანია ამონაგებს მომსახურების გაწევიდან აღიარებს იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც მოხდა მომსახურების გაწევა.

მომსახურების საფასური დაფუძნებულია 1000 კუბური მეტრი გაზის ტრანსპორტირებაზე, კომპანია შემოსავალს აღრიცხავს იმ პერიოდისთვის, როდესაც აქვს გაწეული მომსახურების ინვოისირების უფლება. მომხმარებლებს ინვოისები ეგზავნებათ ყოველთვიურად, თანხის გადახდის ვალდებულება დგება ინვოისირების შემდეგ.

შემოსავალი სხვა ტექნიკური მომსახურებიდან - კომპანია უწევს სხვა ტექნიკურ მომსახურებას კლიენტებს. შესრულების ვალდებულება დაკმაყოფილებულია დროის განმავლობაში და ამონაგები მომსახურების გაწევიდან აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც მოხდა მომსახურების გაწევა.

ფინანსური შემოსავალი. კომპანიის ფინანსური შემოსავალი მოიცავს საპროცენტო შემოსავალს საბანკო ანგარიშებზე განთავსებული თანხებიდან. საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსური ხარჯები. კომპანიის ფინანსური ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში და მოიცავს რესტრუქტურირებული ფინანსური ვალდებულების ამორტიზების ეფექტს. საპროცენტო ხარჯების აღიარება ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ხარჯების აღიარება. ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს.

ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარ არის მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

თანამშრომელთა სარგებელი. დასაქმებულთა ანაზღაურების მოკლევადიანი ვალდებულება შეფასდება არა-დისკონტირებული თანხით და აღიარდება ხარჯად მომსახურების გაწევისთანავე. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმით იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას მოცემულ მომენტში აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გადაიხადოს მომსახურე პერსონალის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების საფასური და ეს ვალდებულება შეიძლება საიმედოდ იქნას შეფასებული.

ქეთევან ბერიძე

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები. პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში შესაძლებელია- აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება კი წარმოადგენს კომპანიის მიმდინარე დავალიანებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად, და რომლის დაფარვა გამოიწვევს კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გადინებას. ვალდებულების წარმოშობი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ კომპანიას არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა, და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები. სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

- (ა) ხელშეკრულებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);
- (ბ) კანონმდებლობიდან; ან
- (გ) სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან.

კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს საწარმოს ქმედებიდან, სადაც:

- a) წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე ანგარიშგებიდან გამომდინარე, კომპანია მიანიშნებს სხვა მხარეებს, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- b) შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები. ანგარიშგების შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების გამარტებით შენიშვნებში.

ბიუჯეტის დირექტორი

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებების და განსჯის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა იყენებს აგრეთვე განსჯას, შეფასებებთან ერთად, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსჯა, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

ფუნქციონირებადი საწარმო. ხელმძღვანელობამ ფინანსური ანგარიშგება მოამზადა ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველზე. განსჯის გამოყენების დროს ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, მიმდინარე გეგმები, სამომავლო მომგებიანი გარიგებები, წვდომა ფინანსურ რესურსებზე და გააანალიზა მაკრო-ეკონომიკური ფაქტორების გავლენა კომპანიის საქმიანობაზე. კომპანიას აქვს საჭირო რესურსები რომ უახლოეს მომავალში გააგრძელოს ფუნქციონირება.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები. ძირითადი საშუალებების ცვეთა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადები ეფუძნება ხელმძღვანელობის შეფასებებს, თუ რა პერიოდის განმავლობაში მიიღებს კომპანია შემოსავალს ამ აქტივებიდან. სასარგებლო მომსახურების ვადების გადახედვა ხდება პერიოდულად. შეფასებების ცვლილებამ შესაძლოა გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი ცვლილებები აქტივების საბალანსო ღირებულებაში, ცვლილების თანხები აღირიცხება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, შესაბამისი პერიოდში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება კომპანია იყენებს IFRS 9-ის გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად სავაჭრო მოთხოვნებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხის გამოყენებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხების გამოსათვლელად კომპანია აჯგუფებს მოთხოვნებს საერთო ვადიანობის და ხანდაზმულობის მიხედვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ემყარება კომპანიის ზარალის გამოცდილებას საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულიდან გასული სამი წლის განმავლობაში. ისტორიული ზარალის განაკვეთი შემდეგ კორექტირდება მიმდინარე და საპროგნოზო ინფორმაციის გათვალისწინებით, რომელიც ეფუძნება მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს, რასაც ზეგავლენა აქვს კომპანიის მომხმარებლებზე. ფინანსური აქტივების გაუფასურების დეტალები მოცემულია მე-14 შენიშვნაში.

ჩიორა ზეუბაძე

5. ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ახალი შესწორებული სტანდარტები ძალაში შევიდა 2023 წლის 1 იანვრიდან.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“- (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის).

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის).

გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია, ნაცვლად მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ ოგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2 „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას.

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განსაზღვრა (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოუხდებლს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს, ან შემდეგ).

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ბასს 12 „მოგების გადასახადები“ შესწორებები: საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – მეორე კომპონენტის სამოდელო წესები (გამოცემულია 2023 წლის 23 მაისს).

ამ შესწორებების გამოყენებას არ ჰქონია მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ქეთევან ჯეიუიშვილი

6. საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღებაც სავალდებულოა 2024 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ პერიოდებში და რომელთა ადრე გამოყენებაც კომპანიას არ დაუწყია, არის შემდეგი:

შესწორებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (თავდაპირველად გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და შემდგომში შესწორდა 2020 წლის 15 ივლისსა და 2022 წლის 31 ოქტომბერს, საბოლოოდ ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ბასს 7-ის „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“ შესწორებები: მიმწოდებლის საფინანსო შეთანხმებები (გამოცემულია 2023 წლის 25 მაისს). კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

შესწორებები ბასს 21-ში, ვალუტის გაცვლის შესაძლებლობის ნაკლებობა (გამოცემულია 2023 წლის 15 აგვისტოს). კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ბასს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). კომპანია ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ქეთევან ზეიწყაძე

7. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოადგენს:

- მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ, ან არაპირდაპირ, ერთი, ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის მშობელ საწარმოსთან, შვილობილ საწარმოებთან და სხვა შვილობილ საწარმოებთან); ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;
- კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად ხელმძღვანელ პირებს
- (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;
- მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილი შეიძლება იყოს შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,245	1,469
სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	1,245	1,469
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	68,029	18,763
კომპანიის მფლობელი	50,000	-
სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	18,029	18,763

2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლები და ხარჯები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღრიცხული თანხები, რომლებიც აღიარდა, როგორც ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	2023	2022
ამონაგები	6,281	8,239
სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	6,281	8,239
მომსახურებაზე კონცესიური შეთანხმების ამორტიზაცია	(44,500)	(44,500)
სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	(44,500)	(44,500)
ფინანსური ხარჯი	(1,298)	(1,661)
სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	(1,298)	(1,661)

ხელმძღვანელი პირებისთვის გადახდილი ანაზღაურება ხელმძღვანელი პირებისთვის გადახდილი ანაზღაურება მათ მიერ სრული განაკვეთით აღმასრულებელ ხელმძღვანელ პოზიციებზე გაწეული მომსახურებისთვის, შედგება სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოებისგან და სხვა კომპენსაციისგან. მთავარი ხელმძღვანელი პირები მოიცავს დირექტორს და კომპანიის დეპარტამენტების უფროსებს. ჯამში ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურებამ შეადგინა 2,340 ათასი ლარი (2022: 1,993 ათასი ლარი).

ქეთევან ჭეიშვილი

მს. საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2023 წლის 31 დეკემბერი

8. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ათასი ლარი	მიწა და შენობა ნაგებობები	გაზსადენები	სატრანსპორტო საშუალებები	აქვეყნილობა და სხვა	სულ ძირითადი საშუალებები	არამატერიალური აქტივები
თვითღირებულება						
1 იანვარი 2022	1,616	2,407	14,936	16,860	35,819	230
დამატებები	126	-	735	1,584	2,445	181
გასვლები	(20)	-	(659)	(165)	(844)	-
მრავლებიდან გადატანა						
31 დეკემბერი 2022	1,722	2,407	15,012	18,279	37,420	411
დამატებები	-	-	4,947	3,251	8,198	90
გასვლები	-	-	(259)	(238)	(497)	-
31 დეკემბერი 2023	1,722	2,407	19,700	21,292	45,121	501
დაგროვილი ცვეთა						
1 იანვარი 2022	(244)	(1,085)	(10,358)	(7,514)	(19,201)	(96)
წლის დარიცხვა	(112)	(241)	(1,146)	(921)	(2,420)	(25)
გასვლები	13	-	659	7	679	-
31 დეკემბერი 2022	(343)	(1,326)	(10,845)	(8,428)	(20,942)	(121)
წლის დარიცხვა	(99)	(76)	(1,178)	(1,215)	(2,568)	(37)
გასვლები	-	-	247	-	247	-
31 დეკემბერი 2023	(442)	(1,402)	(11,776)	(9,643)	(23,263)	(158)
საბალანსო ღირებულება						
31 დეკემბერი 2022	1,379	1,081	4,167	9,851	16,478	290
31 დეკემბერი 2023	1,280	1,005	7,924	11,649	21,858	343

გორბიძე ვლადიმერ

8. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სრულად გაცვეთილი ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების, რომლებიც ჯერ კიდევ გამოყენებაშია, ღირებულება, არის 10,556 ათასი ლარი (2022 წლის 31 დეკემბერი: 9,626 ათასი ლარი).

9. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანია ქირაობს საოფისე და სასაწყობე ფართებს ქ. თბილისში. დარჩენილი საიჯარო ვადები განსაზღვრულია 12 თვეზე ნაკლები ვადით. ამ ფართებისთვის საიჯარო გადასახდელები ფიქსირებულია იჯარის ვადის განმავლობაში და განსაზღვრულია აშშ დოლარსა და ლარში. ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელსაც კომპანია იყენებს იჯარების აღრიცხვისთვის წარმოადგენს წლიურ 12.28% და 7.17%-ს თითოეული იჯარისთვის, ვალუტების მიხედვით.

აქტივების გამოყენების უფლება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	შენიშვნები	სულ
1 იანვარი 2022	1,144	1,144
ცვეთა	(690)	(690)
31 დეკემბერი 2022	454	454
ცვეთა	(417)	(417)
31 დეკემბერი 2023	36	36

საიჯარო ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	შენიშვნები	სულ
1 იანვარი 2022	1,349	1,349
საპროცენტო ხარჯი	72	72
იჯარის გადახდები	(869)	(869)
სავალუტო მოძრაობები	(57)	(57)
31 დეკემბერი 2022	496	496
საპროცენტო ხარჯი	18	18
იჯარის გადახდები	(475)	(475)
სავალუტო მოძრაობები	9	9
31 დეკემბერი 2023	48	48

იჯარებთან დაკავშირებული ლიკვიდობის და სავალუტო რისკები მოცემულია 24-ე შენიშვნაში.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2023 წლის 31 დეკემბერი

10. სხვა გრძელვადიანი აქტივები

ათასი ლარი	2023	2022
ნაშთი 1 იანვარს	117,970	69,991
შესყიდვა და მშენებლობა	27,076	62,908
მესაკუთრეზე განაწილება	(106,109)	(14,929)
ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	38,937	117,970

სხვა გრძელვადიანი აქტივები წარმოდგენილია საშუალო და დაბალი წნევის გაზის მილსადენების სახით, რომლებიც შენდება მფლობელის, საქართველოს მთავრობის განკარგულების შესაბამისად, რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სახით, მოსახლეობის გაზომვარაგების ხელშეწყობის პროგრამის უზრუნველყოფის მიზნით, საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში შესაბამისი პროექტის განხორციელების ფარგლებში.

გაზომვარაგებით უზრუნველყოფის პროექტი ხორციელდება 2019-2021 და 2022-2024 წლების სამწლიანი გეგმის საფუძველზე, რომელიც შემუშავებულია საქართველოს მოსახლეობისთვის ბუნებრივი აირის მიწოდების ხელშესაწყობად, რის მიხედვითაც განისაზღვრა იმ სოფლებისა და ქალაქების ჩამონათვალი, რომლებშიც უნდა აშენდეს გაზსადენები. პროექტების დაფინანსების წყარო განისაზღვრა და გამოიყო სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მთავრობის დადგენილებით (#2737, #2120 და სხვ.).

კომპანიამ შექმნა გაზიფიცირების სამსახური, რათა მართოს ინდივიდუალური პროექტები ამ სფეროში დაგროვილი ცოდნისა და გამოცდილების საფუძველზე. წლების განმავლობაში, გაზიფიცირების სამუშაოები გახდა კომპანიის ძირითადი საქმიანობის მნიშვნელოვანი ნაწილი.

გაზიფიცირების პროექტებისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი სახსრები აღირიცხება კაპიტალის ნაწილში, მიზნობრივი კაპიტალის გაზრდის სახით. კომპანიიდან მესაკუთრისთვის (ან მესაკუთრის მიერ კონტროლირებული საწარმოებისთვის) გადაცემული პროექტები, ჩამოიწერება მიზნობრივიკაპიტალიდან, იმ დაშვებით რომ ის დაფინანსებული იყო მესაკუთრის მიერ. კაპიტალური პროექტები, რომლებიც დაფინანსებული იყო კომპანიის საკუთარი სახსრებით და გადაეცა მფლობელს, ჩამოიწერა კომპანიის გაუნაწილებელი მოგებიდან. მიმდინარე სამშენებლო პროექტები ექვემდებარება შემდგომ შეტყობინებას/შეთანხმებას მესაკუთრესთან იმის შესახებ, გადაეცემა თუ არა ისინი მესაკუთრეს, შემდგომში მესაკუთრის მიერ კონტროლირებადი საწარმოებისთვის გადასაცემად, მესამე მხარეებს, თუ დასრულების შემდეგ, მათი ოპერირება ან მართვა განხორციელდება კომპანიის მიერ. ასეთი შეტყობინების/შეთანხმების დადებამდე გაზიფიცირებისთვის მილსადენების მშენებლობაზე გაწეული ხარჯები აღირიცხება როგორც გრძელვადიანი აქტივები და არ დაერიცხება ცვთა.

11. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ფლობს წილის 40%-ს უმოქმედო საწარმოში, შპს „ინტერ გლასს-საქართველო“, 2,000 ათასი ლარის ოდენობის ინვესტიციით (2022 წლის 31 დეკემბერი: 2,000 ათასი ლარი), საიდანაც კომპანიამ შეიტანა 1,454 ათასი ლარი და დანარჩენი აღიარებულია ინვესტიციის მიმღების ვალდებულებად (შენიშვნა 18). კომპანიას ჰყავს თავისი წარმომადგენელი მეკავშირე საწარმოს საბჭოში და, შესაბამისად, მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ამ საბჭოს მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებზე.

2021 წელს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ ერთად 50%-იანი წილობრივი მონაწილეობით დააფუძნა კომპანია შპს „საქართველოს გაზის ბირჟა“. 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღნიშნულ კომპანიას არ ჰქონდა დაწყებული ფუნქციონირება.

2023 წლის დეკემბერში საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ გამოსცა განკარგულება, რომლის მიხედვითაც GGTC ვალდებულია შეიძინოს სს საქართველოს ენერგო ბირჟის (GENEX) 25%-იანი წილი (1,758,545 აქცია) ჯამური ღირებულებით 1,759 ათასი ლარი. წილის შეძენის დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 26.

ხეთკან ზეიუაშვილი

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2023 წლის 31 დეკემბერი

12. მარაგები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ბუნებრივი გაზის მარაგი გაზსადენში	4,508	4,840
მასალები, საწვავი და სხვა მარაგები	6,281	6,611
სულ მარაგები	10,789	11,451

იმ მარაგების თვითღირებულება, რომელიც აღიარებულია მოცემული საანგარიშგებო პერიოდის გაყიდული საქონლის თვითღირებულებად, შეადგენს 26,983 ათას ლარს (2022: 18,871 ათასი ლარი).

13. სხვა საგადასახადო მოთხოვნები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს ერთიან საბაზინო ანგარიშზე, რომელიც გამოყენებული უნდა იყოს ყველა გადასახადებისთვის. შედეგად, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტისა და ვალდებულებას ნეტო საფუძველზე, რაც შეადგენს 1,487 ათას ლარს (აქტივი) (2022 წლის 31 დეკემბერი: 479 ათასი ლარი (აქტივი)).

14. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სავაჭრო მოთხოვნები	23,758	24,169
სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხი	(939)	(572)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	22,819	23,597
გადახდილი ავანსები	675	1,459
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	23,494	25,056

კომპანიის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების საბალანსო ღირებულებები, რომლებიც კლასიფიცირებულია და აღირიცხება, როგორც ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით, მიახლოებულია მათ სამართლიან ღირებულებასთან.

იმისათვის, რომ განსაზღვროს ანარიცხი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის, კომპანია იყენებს გამარტივებულ მეთოდს ფასს 9-ის შესაბამისად. კოლექტიურ საფუძველზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრად, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები დაჯგუფებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ხანდაზმულობის მიხედვით.

მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთები ეფუძნება კომპანიის ისტორიულ საკრედიტო ზარალს, რომელიც მან განიცადა პერიოდის დასრულებამდე სამი წლის განმავლობაში. ისტორიული ზარალის განაკვეთები კორექტირდება კომპანიის მომხმარებლებზე მოქმედი მაკროეკონომიკური ფაქტორების შესახებ მიმდინარე და საპროგნოზო ინფორმაციის მიზნებისთვის.

ECL-ის გამოსათვლელად, კომპანიამ თავისი სავაჭრო მოთხოვნები სეგმენტებად დააჯგუფა, COVID-19-ის მათ ოპერაციებზე უარყოფითი გავლენის დონის მიხედვით. კომპანიის ყველა მოთხოვნა მიეკუთვნება სავაჭრო მოთხოვნების სეგმენტს COVID-19-ის უარყოფითი ზემოქმედების დაბალი დონით და სავარაუდოა, რომ კლიენტები მალე აღადგენენ ფინანსურ სტაბილურობას.

ქეთევან ზეიწყაძე

14 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მაკროეკონომიკური ფაქტორების გარდა, ხელმძღვანელობამ ასევე გაითვალისწინა კონკრეტული კლიენტის საოპერაციო სეგმენტის მახასიათებლები, სხვა გარემოებები და რისკის ფაქტორები, რაც ასახავს ზემოქმედებას მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე, რომელიც არ იყო გათვალისწინებული მაკროეკონომიკურ ფაქტორებში.

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მიმდინარე	31-60 დღე	60-120 დღე	121-180 დღე	181-360 დღე	>360 დღე	სულ
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	1.09 %	3.28%	10.95%	54.73%	76.62%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნები							
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	16,331	4,548	2,436	168	96	179	23,758
ზარალის ანარიცხი	179	149	267	92	73	179	939

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მიმდინარე	31-60 დღე	60-120 დღე	121-180 დღე	181-360 დღე	>360 დღე	სულ
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	1.09%	3.28%	10.95%	54.73%	76.62%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნები							
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	23,659	128	50	39	46	247	24,169
ზარალის ანარიცხი	259	4	5	22	35	247	572

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება წარმოდგენილია შემდეგნაირად

ათასი ლარი	2023	2022
1 იანვარი	572	468
ზრდა წლის მანძილზე ამოღება	540 (173)	175 (71)
გაუფასურების ზარალის წლის განმავლობაში	367	104
საანგარიშგებო წლის მანძილზე ჩამოწერილი უიმედო მოთხოვნები	-	-
31 დეკემბერი	939	572

დამატებითი ინფორმაცია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ლიკვიდობისა და ვალუტის შესახებ მოცემულია 24-ე შენიშვნაში.

ჩიორა ჭყიშვილი

15. სხვა აქტივები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ვადიანი ანაბრები	-	160,000
სულ სხვა აქტივები	-	160,000

კომპანიის სს თიბისი ბანკში განთავსებული 160,000 ათასი ლარის ოდენობის მოთხოვნამდე დეპოზიტები სრულად იქნა გატანილი 2023 წლის განმავლობაში - 90,000 ათასი ლარი 2023 წლის 28 ივნისს და 70,000 ათასი ლარი 2023 წლის 28 დეკემბერს.

16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მიმდინარე ანგარიშები ბანკში ქართულ ლარში	122	143
მოთხოვნამდე ანგარიში	205,811	56,489
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	205,933	56,632

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში საპროცენტო შემოსავალმა დეპოზიტებიდან და მიმდინარე ანგარიშებიდან შეადგინა 29,979 ათასი ლარი (14,521 ათასი ლარი 2022 წლის განმავლობაში). დამატებითი ინფორმაცია ფულად სახსრებზე და მის ეკვივალენტებზე მოცემულია შენიშვნა 24-ში.

17. საკუთარი კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს სადამფუძნებლო დოკუმენტებში მოცემულ კომპანიის კაპიტალის ნომინალურ თანხას

2023 წელს მესაკუთრის მიერ მოხდა კომპანიაში აქტივების საწესდებო კაპიტალში შემოტანა 175 ათასი ლარის ოდენობით (130 ათასი ლარი 2022 წელს).

მიზნობრივი კაპიტალი

2023 წელს მესაკუთრეს არ განუხორციელებია ფულადი სახსრების შენატანი კომპანიის მიზნობრივ კაპიტალში, საქართველოს მასშტაბით გაზიფიცირების საპროექტო და სამშენებლო სამუშაოების განხორციელებისათვის(2022: 170, 000 ათასი ლარი).

2023 წლის განმავლობაში 98,165 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების გაზსადენები გადაეცა მესაკუთრეს და ჩამოიწერა მიზნობრივი კაპიტალიდან. 2022 წლის განმავლობაში, 14,929 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე გაზსადენები გადაეცა მესაკუთრეს, მესაკუთრესთან შეტყობინების/შეთანხმების საფუძველზე. მთლიანი თანხა ჩამოიწერა მიზნობრივ კაპიტალში.

დივიდენდები

2023 წლის 24 ნოემბერს კომპანიამ გამოაცხადა 50 000 ათასი ლარის ოდენობის დივიდენდები. თანხა აღირიცხა სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. შესაბამისი მიმდინარე მოგების გადასახადი 5,056 ათასი ლარის ოდენობით აღირიცხა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულების ნაწილში.

ქეთევან ჭეიშყაძე

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2023 წლის 31 დეკემბერი

18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სავაჭრო ვალდებულებები	10,501	5,767
გადასახდელი დივიდენდები	50,000	-
რესტრუქტურიზებული ვალდებულება*	8,249	11,951
ვალდებულებები სამშენებლო მომსახურებაზე	11,266	385
ვალდებულებები ინვესტიციის მიმღებთან	546	546
სულ ფინანსური ვალდებულება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში ამორტიზებული ღირებულებით	80,562	18,649
გადახდილი ავანსები	2,840	2,166
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	83,402	20,815
მოკლევადიანი	79,257	12,565
გრძელვადიანი	4,145	8,250
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	83,402	20,815

კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია მათ სამართლიან ღირებულებასთან.

* რესტრუქტურიზებული ვალდებულება წარმოადგენს სს "ნავთობისა და გაზის კორპორაციის" მიმართ არსებულ რესტრუქტურიზებულ ვალდებულებას. 2017 წლის 16 ნოემბერს კომპანიამ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ ხელი მოაწერა შეთანხმებას მაგისტრალური გაზსადენის იჯარით წარმოქმნილი ვალდებულების რესტრუქტურიზაციასთან დაკავშირებით. მხარეები შეთანხმდნენ გადახდის გრაფიკზე, რომლის თანახმადაც ვალდებულება სრულად დაიფარება 2025 წლის ბოლოს. ვალის რესტრუქტურიზაცია იწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს პირობებში, შესაბამისად, რესტრუქტურიზაციის დაწყების დღეს კომპანიამ შეწყვიტა არსებული ვალდებულების აღიარება და აღიარა ახალი ვალდებულება განახლებული პირობების შესაბამისად, განსხვავება აღიარებულ იქნა როგორც ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტით მიღებული შემოსულობა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ნაშთის სამართლიანი ღირებულება გაანგარიშებულ იქნა მომავალი გადახდების დღევანდელი ღირებულებით 10.86%-იანი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით (შენიშვნა 22).

კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ლიკვიდურობის და სავალუტო კურსის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკები განხილულია 24-ე შენიშვნაში.

19. ამონაგები

ათასი ლარი	2023	2022
ამონაგები გაზის ტრანზიტის და ტრანსპორტირების მომსახურებიდან	90,314	112,885
ამონაგები სხვა ტექნიკური მომსახურებიდან	1,802	1,202
მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგები, სულ	92,116	114,087

ბიკა ზეიფაძე

20. მომსახურების კონცესიური შეთანხმება

საჭრთველოს ტერიტორიაზე გაზის ტრანზიტის და ტრანსპორტირების განსახორციელებლად (შენიშვნა 1), კომპანიას გაფორმებული აქვს ხელშეკრულება სახელმწიფო ორგანიზაცია სს ნავთობის და გაზის კორპორაციასთან 2011 წლის 31 აგვისტოდან, ხელშეკრულება ძალაში იყო 2020 წლის 1 იანვრამდე, რის შემდეგაც ხელშეკრულება ყოველწლიურად ახლდება. 2021 წელს კორპორაციამ დააფუძნა შვილობილი კომპანია - შპს საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე, რომელსაც გადასცა მაგისტრალურ გაზსადენებზე, მასთან დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურაზე და მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლება. აღნიშნულ ცვლილებებთან დაკავშირებით 2021 წლის 1 ივნისს კომპანიამ ხელი მოაწერა შეთანხმების დანართს, რომლის მიხედვითაც თავდაპირველი უფლების გამცემი სს ნავთობის და გაზის კორპორაცია ჩაანაცვლა შპს "საჭრთველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე", და კომპანიამ შეინარჩუნა უფლება რომ ოპერირება გაეწია გაზსადენისთვის და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურისთვის კონცესიური მომსახურების შეთანხმების საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც კომპანია პასუხისმგებელია გადაუხადოს უფლების გამცემს წლიური ფიქსირებული 44,500 ათასი ლარი. შეთანხმების მიხედვით სახელმწიფო და უფლების გამცემი აკონტროლებს და არეგულირებს რა მომსახურება უნდა გასწიოს კომპანიამ და აწესებს მომსახურებასთან დაკავშირებულ ტარიფებს და უზრუნველყოფს რომ გაზის ტრანზიტი და ტრანსპორტირება ემსახურებოდეს საზოგადოებრივ ინტერესებს.

შეთანხმების დანართის თანახმად, რომელიც შეეხებოდა 2023 წელს, ძალაში იყო 2023 წლის 1 იანვრიდან 2023 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით. 2023 წლის 29 დეკემბერს გაფორმდა დამატებითი შეთანხმება, სადაც ვადა გაგრძელდა 12 თვით, რაც ძალაში შევიდა 2024 წლის 1 იანვრიდან.

კონცესიური მომსახურების შეთანხმების მიხედვით, კომპანია პასუხისმგებელია მილსადენის შეკეთების, შენახვის, ოპერირებისა და უსაფრთხოების დანახარჯებზე, ხოლო უფლების გამცემი მხოლოდ კაპიტალურ დანახარჯებზე, იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანია და უფლების გამცემი ხელს აწერენ ცვლილებებს კონცესიური მომსახურების შეთანხმებაში, რომელიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან, სადაც ხელშეკრულების ვადა გაგრძელდა 12 თვით, შესაბამისად, კომპანია აღიარებს ვალდებულებას და გაზსადენის ოპერირების უფლებას ყოველი წლის 1 იანვარს და მას ამორტიზებას არიცხავს 12 თვის განმავლობაში.

21. სხვა ზარალი, ნეტო

ათასი ლარი	2023	2022
მასალების და შეკეთების და მოვლა-შენახვის ხარჯები**	(5,014)	(1,704)
საწვავის და ტრანსპორტირების ხარჯები	(1,754)	(1,544)
მივლინებისა და სხვა წარმომადგენლობითი	(710)	(296)
კომუნალური და კომუნიკაციის ხარჯები	(486)	(478)
გაუფასურების ხარჯი	(367)	(104)
ქირაფნობის ხარჯი	(315)	-
დაზღვევა	(213)	(129)
საკონსულტაციო ხარჯები*	(177)	(132)
მარეგულირებლის მოსაკრებელი	(144)	(116)
პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯები	(142)	(77)
სხვა ხარჯები	(1,014)	(146)
სულ სხვა ზარალი, ნეტო	(10,336)	(4,726)

* საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს 85 ათას ლარს (2022: 57 ათას ლარს) - აუდიტის და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯებს, რომელიც გაწეულია აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ, როგორც ეს განსაზღვრულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონით.

** მასალების, შეკეთების და მოვლა-შენახვის ხარჯები მოიცავს 1,883 ათას ლარს (2022: ნული) - ტექნიკური შეკეთების და მოვლა-შენახვის სამუშაოების ჩატარებისას გაზის დანაკარგს.

ქეთევან ტყეშელაშვილი

22. საფინანსო ხარჯები

ათასი ლარი	2023	2022
ფინანსური ვალდებულების ამორტიზაციის საფინანსო ხარჯი *	(1,298)	(1,661)
საპროცენტო ხარჯი	(18)	(34)
სულ საფინანსო ხარჯები	(1,316)	(1,695)

* დეტალური ინფორმაცია ფინანსური ვალდებულების ამორტიზაციის საფინანსო ხარჯის შესახებ მოცემულია მე-18 შენიშვნაში.

23. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

დაზღვევა. სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარებადია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში გავრცელებული სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ არ არის ზოგადად ხელმისაწვდომი. კომპანიას არ აქვს სრული სადაზღვევო დაფარვა მისი ობიექტებისთვის, საქმიანობის შეფერხების ან საკუთრების ან გარემოსდაცვითი ზიანის მიყენებისთვის შესაძლო მხარის პასუხისმგებლობისთვის, რომელიც წარმოიქმნება კომპანიის საკუთრებაზე მომხდარი უბედური შემთხვევის ან კომპანიის ოპერაციებთან დაკავშირებით. სანამ კომპანია მიიღებს ადეკვატურ სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს რისკი იმისა, რომ გარკვეული აქტივების დაკარგვამ ან განადგურებამ შეიძლება არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

სასამართლო დავები. კომპანიას აქვს ქვემოთ მოცემული სასამართლო დავები:

კომპანია წარმოადგენს მოპასუხე მხარეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმო) მიერ აღძრულ დავებში, სადაც კორპორაცია კომპანიას სთხოვს 10,140 ათასი ლარის და 1,552 ათასი ლარის ზარალის ანაზღაურებას, მიღსადენის იჯარის და გაზის გაყიდვის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის გამო. აღნიშნული დავები მოიცავს ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული მისაწოდებელი გაზის მოცულობის მიუწოდებლობით და გაყიდული გაზის არ მიწოდებით გამოწვეული ზარალის ანაზღაურებას. აღნიშნულ დავებზე პირველ და მეორე ინსტანციაში გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა კომპანიის სასარგებლოდ 10,140 ათასი ლარის კომპენსაციის საქმესთან დაკავშირებით. ამჟამად დავა არის საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილების მოლოდინში. 1,552 ლარის კომპენსაციის ანაზღაურების საქმეზე საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ საქმის პირველი ინსტანციის სასამართლოში დაბრუნება გადაწყვიტა. სასამართლომ არ დააკმაყოფილა GOGC-ის სარჩელი პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმე ამ დრომდე გრძელდება, 393 ათას ლარამდე შემცირებულ ზიანის ანაზღაურებაზე. 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დავასთან დაკავშირებით არ წარმოიქმნება არსებითი ზარალი.

კომპანია წარმოადგენს მოპასუხე მხარეს შპს „ჯეოტრანსგაზის“ მიერ აღძრულ დავაში, სადაც შპს „ჯეოტრანსგაზი“ კომპანიას სთხოვს მომსახურების მიწოდების ხელშეკრულების დარღვევით გამოწვეული მიყენებული ზიანის, 21,824 ათასი აშშ დოლარის ანაზღაურებას, რომელიც 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 58,693 ათას ლარს. კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ელოდება აღნიშნული დავის შედეგად კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას, რადგან არსებული ინფორმაციით სარჩელი შეიცავს მთელ რიგ ფაქტობრივ უზუსტობებს და ურთიერთგამომრიცხავ გარემოებებს. ასევე, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მოპასუხის მხრიდან ადგილი არ ჰქონია მხარეთა შორის გაფორმებული არც ერთი ხელშეკრულების პირობების დარღვევას. „ჯეოტრანსგაზის“ საქმეზე სასამართლომ (პირველმა ინსტანციამ) გადაწყვეტილება GGTC-ის სასარგებლოდ მიიღო.

საგადასახადო გაუთვალისწინებელი გარემოებები. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია კომპანიას დააკისროს დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ იმ წლიდან, როდესაც ადგილი ჰქონდა სამართალდარღვევას, სამი წელია გასული.

ქეთევან ზეიწყაშვილი

23. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ზემოთხსენებული საგადასახადო გარემო ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც საქართველოში უფრო არსებითია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობის აზრით, იგი ადეკვატურად ასრულებს საგადასახადო ვალდებულებებს, ხელმძღვანელობს რა საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების, ოფიციალური აქტებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესაბამისად. მიუხედავად ამისა, შესაბამისი საგადასახადო ორგანოების კომპანიისაგან განსხვავებულმა პოზიციამ შესაძლოა არსებითი გავლენა იქონიოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირების აღსრულება ვითარდება და მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

კლიმატის ცვლილების გათვალისწინება. კომპანიის ხელმძღვანელობამ ყურადღება გაამახვილა გლობალურ ინფორმირებულობასა და საზრუნავზე კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ამჟამად, ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე და კომპანიის საქმიანობასა და ბიზნეს გეგმებზე სამომავლო ზემოქმედების პროგნოზირება რთულია. ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე და კომპანიის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად საჭიროების მიხედვით გამოეხმაურება და მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, თუ და როდესაც ის გამოიცემა იმ ბაზრებისთვის, რომლებშიც კომპანია ოპერირებს.

ჩუბაკ ზეიდაშვილი

24. ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები. აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი ინფორმაცია მოცემულია წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების, რომლებიც ლიკვიდურია ან მოკლევადიანი, საბალანსო ღირებულება ახლოსაა სამართლიან ღირებულებასთან.

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები

კომპანიის რისკის წარმომქმნელი ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიებია:

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ფინანსური აქტივები			
საექსპოზიციო მოთხოვნები	14	22,819	23,597
სხვა აქტივები	15	-	160,000
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	205,933	56,632
სულ 31 დეკემბრის მდგომარეობით		228,752	240,229
ფინანსური ვალდებულებები			
საექსპოზიციო ვალდებულებები	18	80,561	20,815
საიჯარო ვალდებულებები	9	48	489
სულ 31 დეკემბრის მდგომარეობით		80,609	21,304

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე და მიუხედავად იმისა, რომ ინარჩუნებს მათზე საბოლოო პასუხისმგებლობას, მან შექმნისა და პროცესების წარმოების უფლებამოსილება, რომლებიც უზრუნველყოფენ მიზნებისა და პოლიტიკის ეფექტურ განხორციელებას, გადასცა ორგანიზაციის საფინანსო ფუნქციას.

ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია აამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე და მოქნილობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა უფრო დეტალურად განხილულია ქვემოთ.

კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია სხვადასხვა ფინანსურ რისკთან:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი;
- საპროცენტო რისკი;
- სავალუტო რისკი.

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება სავაჭრო მოთხოვნებიდან, ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებიდან და კონტრაპენტებთან სხვა ოპერაციების შედეგად, რომლებიც წარმოქმნიან ფინანსურ აქტივებს. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალური მოცულობის საკრედიტო რისკს.

მაქსიმალური საკრედიტო რისკი საანგარიშგებო თარიღებისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფინანსური აქტივები			
სავაჭრო მოთხოვნები	14	22,819	23,597
სხვა აქტივები	15	-	160,000
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	205,933	56,632
სულ		228,752	240,229

კომპანია მუშაობს „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელით. ამისთვის მნიშვნელოვანი კომპონენტია ჯგუფის რეზერვი, რომელიც გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის (ECL) მიხედვით, რომელიც განისაზღვრება ალბათობით შეწონვის საფუძველზე, თითოეული ვადაგადაცილებული ჯგუფისთვის.

სავაჭრო მოთხოვნები ზემოთ წარმოდგენილია გაუფასურების ანარიცხის გარეშე. ანგარიშგების თარიღისთვის მოთხოვნების ხანდაზმულობა წარმოდგენილია მე-14 შენიშვნაში.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეეძლება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებადობაზე.

ლიკვიდურობის რისკის სამართავად, ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს სამომავლო მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს. ლიკვიდურობის ანალიზი მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილებში. ქვემოთ მოყვანილი ინფორმაცია დაფუძნებულია ინფორმაციაზე, რომელიც კომპანიის მთავარი ხელმძღვანელი პირებისთვის კომპანიის შიდა საშუალებებით არის მიწოდებული.

დაფარვის ვადების ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	შენიშვნა	3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 2 წლამდე	2-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები							
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	69,295	5,000	4,596	-	-	78,891
საიჯარო ვალდებულებები	9	11	34	3	-	-	48
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები		69,306	5,034	4,599	-	-	78,939

ჩუკოტა გეორგიძე

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები – 2023 წლის 31 დეკემბერი

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

დაფარვის ვადების ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	შენიშვნა	3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 2 წლამდე	2-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები							
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	6,697	5,000	5,000	4,596	-	21,293
საიჯარო ვალდებულებები	9	191	299	-	-	-	490
სულ სამომავლო გადახდები, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები		6,888	5,295	5,000	4,596	-	21,783

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი, ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები დაექვემდებარება რყევებს უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების გამო. კომპანია ექვემდებარება გავრცელებული უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რყევების გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტაში:

ათასი ლარი	შენიშვნა	ლარი	აშშ დოლარი	სულ
ფულადი აქტივები				
სავაჭრო მოთხოვნები	14	10,448	12,371	22,819
სხვა აქტივები	15	-	-	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	205,933	-	205,933
სულ		216,381	12,371	228,752
ფულადი ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	80,561	-	80,561
საიჯარო ვალდებულებები	9	48	-	48
სულ		80,609	-	80,609
წმინდა პოზიცია		135,772	12,371	148,143

ჩიუკა ბერიძე

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტაში:

ათასი ლარი	შენიშვნა	ლარი	აშშ დოლარი	სხვა	სულ
ფულადი აქტივები					
სავაჭრო მოთხოვნები	14	13,323	10,274	-	23,597
სხვა აქტივები	15	160,000	-	-	160,000
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	56,632	-	-	56,632
სულ		229,955	10,274	-	240,229
ფულადი ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	18,649	-	-	18,649
საიჯარო ვალდებულებები	9	52	438	-	490
სულ		18,701	438	-	19,139
წმინდა პოზიცია		211,254	9,836	-	221,090

სავალუტო კურსებისადმი მგრძნობელობა. შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას უცხოური ვალუტის ლართან მიმართებაში 15%-ით შემცირების და ზრდის შემთხვევაში და წარმოადგენს უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების შესაძლო ცვლილებების ხელმძღვანელობის შეფასებას. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ფულად ერთეულებს და აკორექტირებს მათ კონვერტიციას წლის ბოლოს ძირითადი უცხოური ვალუტის კურსის 15%-იანი ცვლილებისთვის.

2023 წლის 31 დეკემბრისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გავლენა ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებებზე დაფუძნებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაზე და საკუთარ კაპიტალზე, შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023		31 დეკემბერი 2022	
	+15%	-15%	+15%	-15%
აშშ დოლარი	1,856	(1,856)	1,475	(1,475)
სხვა	-	-	137	(137)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი (ცვლადი ღირებულებით), რომელიც დაკავშირებულია პროცენტის მატარებელ ვალდებულებებთან, ცვლადი განაკვეთის გამო. კომპანიას აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი რესტრუქტურირებულ სავაჭრო ვალდებულებასა და საიჯარო ვალდებულებებზე. კომპანიამ განსაზღვრა ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი საიჯარო გადასახდელებისთვის და დაიანგარიშა ის, როგორც საშუალო-შეწონილი განაკვეთი, რომლითაც შესაძლებელია მსგავსი ნასესხები სახსრების მოპოვება დამოუკიდებელი კრედიტორისგან შესაძარბელი პირობებით. გადასახდელი რესტრუქტურირებული სავაჭრო ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკისადმი დაქვემდებარებას. ცხრილი წარმოადგენს აგრეგირებულ თანხებს კომპანიის პროცენტის მატარებელი ფინანსური აქტივებსა და პროცენტის მატარებელი ფინანსური ვალდებულებებისთვის, მათი საბალანსო ღირებულებებით, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ქეთევან ზეიწყაშვილი

24 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ათასი ლარი	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სულ, პროცენტის მატარებელი ფინანსური აქტივები	205,933	216,632
სულ, პროცენტის მატარებელი ფინანსური ვალდებულებები	(8,297)	(12,441)
წმინდა ვალი	197,636	204,191

კაპიტალის მართვა

კომპანიის მიზანი კაპიტალის შენარჩუნების პროცესში არის შემდეგი:

- უზრუნველყოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი; და
- აქციონერებს მოუტანოს შესაბამისი მოგება.

კომპანია ადგენს კაპიტალის საჭირო რაოდენობას რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს თავის კაპიტალის სტრუქტურას და ახორციელებს კორექტირებას ეკონომიკური პირობებისა და საიჯარო აქტივების რისკის მახასიათებლების ფონზე.

ჩიკაბა ზეიდაძე

25. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა ი დენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (არა-კორექტირებული) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არა-დაკვირვებადი მონაცემები). ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან კორექტირებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

ხელმძღვანელობამ გამოიყენა ყველა არსებული საბაზრო ინფორმაცია ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად და თვლის, რომ მისი მოკლევადიანი მოთხოვნების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია მათ საბალანსო ღირებულებასთან.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მაგრამ მათი სამართლიანი ღირებულება განმარტებულია შენიშვნებში

იმ აქტივების, რომლებიც არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულების ანალიზი, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით და საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2023				31 დეკემბერი 2022			
	1-ლი დონის სამართლიანი ღირებულ ება	მე-2 დონის სამართლიანი ღირებულ ება	მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულ ება	საბალანსო ღირებულ ება	1-ლი დონის სამართლიანი ღირებულ ება	მე-2 დონის სამართლიანი ღირებულ ება	მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულ ება	საბალანსო ღირებულ ება
ათასი ლარი								
აქტივები								
ფინანსური აქტივები								
ამორტიზირებული ღირებულებით								
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	205,933	-	205,933	-	56,632	-	56,632
- სხვა აქტივები	-	-	-	-	-	160,000	-	160,000
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	22,819	-	22,819	-	23,597	-	23,597
სულ აქტივები	-	228,752	-	228,752	-	240,229	-	240,229
ვალდებულებები								
სხვა ფინანსური ვალდებულებები								
- სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	80,561	-	80,561	-	19,138	-	19,138
სულ ვალდებულებები	-	80,561	-	80,561	-	19,138	-	19,138

ჩიკოზა ზეიშუაძე

25. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში მე-2 და მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. არაკონტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება შეფასდა შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების (რომელთა მიღება მოსალოდნელია) დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებულ-განაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული სამართლიანი ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომლებიც, მოსალოდნელია, რომ მიღებული იქნება მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული, ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკზე.

26. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2024 წლის 5 იანვარს GGTC-მ გ მესაკუთრეს გადაუხადა დივიდენდი 50,000 ათასი ლარის ოდენობით და გადაიხადა მასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადი 5,056 ათასი ლარის ოდენობით.

2024 წლის 2 თებერვალს GGTC-მ სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისგან სს საქართველოს ენერგო ბირჟის (GENEX) აქციების 25% შეიძინა ჯამური ღირებულებით 1,758 ათასი ლარი. 2024 წლის 8 თებერვალს კომპანიამ შეიტანა დამატებითი ფულადი შენატანი GENEX-ში 920 ათასი ლარის ოდენობით.

ქეთევან ზეიოუაშვილი

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N240784555

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

24.06.2024 წ

სანოტარო მოქმედების დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

სალომე სალუქვაძე

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული, კომერციული
ფართი #4, 3ა

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

577921111

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

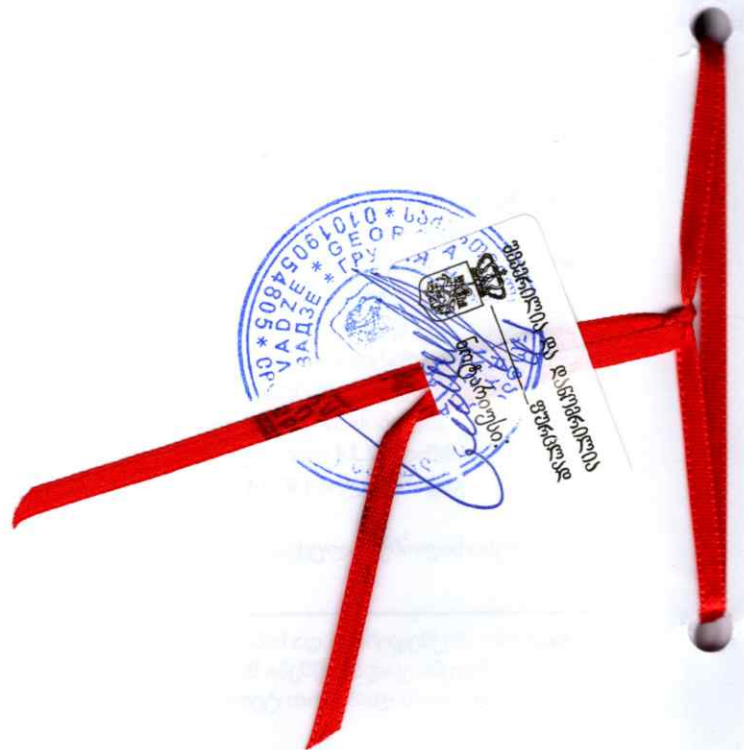
99154044592924

ორიათას ოცდაოთხი წლის ოცდაოთხ ივნისს, მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში, რომლის
სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული,
კომერციულ ფართ #4, 3ა-ში, ვამოწმებ თარგმანის ქეთევან ბეჟიტაშვილის, დაბ. 09.04.1979წ. პირადი
#01018003510, პირადობის მოწმობა #11IB13032 /დიპლომი #AA 0067541, გაცემული ილია ჭავჭავაძის სახელობის
თბილისის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2001წ./ ხელმოწერის ნამდვილობას, მის
მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის - შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია ფინანსური
ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2023 წლის 31 დეკემბერი, თარგმანზე. მე ნოტარიუსმა გავაფრთხილე
თარგმანი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმანის სისწორეზე. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ
ენას და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე.
გადახდილია საზღაური: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულებებისათვის საზღაურისა და საქართველოს
ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და
მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბერს მიღებული
#507-ე დადგენილების 31.4-ე მუხლის თანახმად 123.00 ლარი, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 166-ე
მუხლის თანახმად 22.14 ლარი და 39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეესტრში რეგისტრაციისათვის 5.00
ლარი. სულ გადახდილია 150.14 ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების
შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge
ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
მმართველობის ანგარიშგება
2023 წელი

საქმიანობის მიმოხილვა	1
1. საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა	1
2. ფილიალები და კომპანიის სტრუქტურა	3
3. განვითარების გეგმები	4
4. სუბიექტის მიერ წარმოებული კვლევები	7
5. საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ ინფორმაცია	7
6. ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	7
7. საქმიანობასთან დაკავშირებული ფინანსური და არაფინანსური რისკები	7
არაფინანსური ანგარიშგება	9
1. გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები	9
2. სოციალური და დასაქმების საკითხები, ადამიანების უფლებების დაცვა	9
3. კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები	10
4. კომპანიის ბიზნეს მოდელის მიმოხილვა	10
5. გამოყენებული პოლიტიკების აღწერა	13

საქმიანობის მიმოხილვა

1. საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ წარმოადგენს კერძო სამართლის იურიდიულ პირს, რომელიც დაფუძნებულია სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციის“ მიერ, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, რეგისტრირებულია 1999 წლის 30 დეკემბერს ისანი-სამგორის რაიონული სასამართლოს #7/4-1350 დადგენილებით.

სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია“ შეერწყა შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“, რის საფუძველზეც 2011 წლის 5 სექტემბრამდე შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ წარმოადგენდა სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციის“ უფლებამონაცვლეს და შესაბამისად შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ პარტნიორს.

საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2011 წლის 30 აგვისტოს #169 ბრძანების საფუძველზე შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (საწესდებო) კაპიტალიდან ამოღებული იქნა შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ 100%-იანი წილი, შესაბამისად 2011 წლის 5 სექტემბრიდან შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ 100%-იანი წილის მფლობელად საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში დარეგისტრირდა სახელმწიფო. 2011 წლის 21 სექტემბერს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების და საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროებს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე კომპანიის 100%-იანი წილი, მართვის უფლებით, გადაეცა საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს. 2018 წლიდან კომპანიის პარტნიორს წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო. 2023 წლის 10 მარტს საქართველოს მთავრობის #475 განკარგულებით შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული 50%-იანი წილი უსასყიდლოდ პირდაპირი გადაცემის ფორმით გადაეცა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს. 2023 წლის 8 ივნისს გაფორმდა ხელშეკრულება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს შორის შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული წილის მართვის უფლების გადაცემის თაობაზე.

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“, შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრესთან“ (სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ შვილობილი კომპანია), გაფორმებული მაგისტრალური გაზსადენის და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის იჯარის ხელშეკრულების საფუძველზე, ოპერირებას უწევს ბუნებრივი გაზის გადამცემ ქსელს, კერძოდ, გაზსადენებს (განშტოებებით და ლუპინგებით) საერთო სიგრძით 1,967კმ, 400-მდე გაზის გამანაწილებელ სადგურს, შენობებს და ნაგებობებს. აღნიშნული მაგისტრალური გაზსადენებით წარმოებს ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირება საქართველოს ქალაქებისა და სოფლების მომხმარებლებისათვის, სამრეწველო და ელექტროენერგიის გენერაციის ობიექტებისთვის და ასევე ხორციელდება გაზის ტრანზიტი რუსეთიდან სომხეთში.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, კომპანიის პარტნიორს წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო და საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო შესაბამისად კომპანია საკუთარ ბიზნეს-გეგმას ყოველწლიურად ათანხმებს ორივე სამინისტროსთან რომელიც ოფიციალური წერილობითი ფორმით ამტკიცებენ ბიზნეს გეგმას. აღნიშნული გეგმა მოიცავს კომპანიის საქმიანობის დეტალურ 1 წლიან გეგმას, მათ შორის შემოსავლებისა და ხარჯების მიმოხილვას.

კომპანიის შემოსავალი, რომელსაც ის იღებს შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის სისტემის გამოყენებით, შედგება შემდეგისგან:

1. საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა (გაგრძელება)

1) ბუნებრივი გაზის ტრანზიტის რუსეთის ფედერაციიდან შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის საშუალებით სომხეთის რესპუბლიკაში. ერთადერთ მომხმარებელს წარმოადგენს შპს „გაზპრომ ექსპორტი“, რომელიც ოპერირებს რუსეთის ფედერაციაში. აღნიშნული შემოსავლები რეგულირდება შპს „გაზპრომ ექსპორტთან“ გაფორმებული შესაბამისი ხელშეკრულებების, მასთან დაკავშირებული დამატებებისა და შეთანხმებების საფუძველზე. ვინაიდან ტრანზიტის მომსახურებასთან დაკავშირებული მოქმედი ხელშეკრულებები საქართველოს მთავრობის შესაბამისი განკარგულების მიხედვით მიჩნეულია კომერციულ საიდუმლოებად, აღნიშნულ ინფორმაციას ანგარიში არ მოიცავს.

2) ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირება საქართველოს მასშტაბით. ტრანსპორტირების ტარიფი 2018-2019 წლებისათვის განისაზღვრებოდა ყოველწლიურად საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკ“) მიერ. მნიშვნელოვანია, რომ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ აღნიშნული ტარიფი დგინდებოდა ყოველწლიურად და ეფუძნებოდა წინა დასრულებული წლის ხარჯების, შემოსავლებისა და განხორციელებული/დაგეგმილი ინვესტიციების ანალიზს.

აღნიშნული მიდგომა სემეკის მიერ შეიცვალა 2019 წელს და 2020-2022 წლებისათვის დადგინდა ახალი, სამწლიანი ტრანსპორტირების ტარიფი. სამომავლოდ 2022 წლის შემდგომ პერიოდზე 2022 წლის დეკემბერში განისაზღვრა ტრანსპორტირების ტარიფები მომდევნო 5 წლის პერიოდზე 01.01.2023-01.01.2026 და 01.01.2026- 01.01.2028 პერიოდებზე შეიცვალა ტარიფის დადგენის მეთოდოლოგიაც და ის ითვალისწინებს როგორც გასული პერიოდის ხარჯებსა და ინვესტიციებს, ასევე ამ ხუთწლიანი პერიოდისათვის დაგეგმილ წინა პერიოდისაგან განსხვავებულ ხარჯებსა და დაგეგმილ ინვესტიციებს (რომელიც ემსახურება ტრანსპორტირების ქსელს). აღნიშნული ტარიფი 2020-2022 წლებისათვის განსაზღვრულია 18.95 ლარით ყოველ ტრანსპორტირებულ 1,000 კუბურ მეტრ ბუნებრივ გაზზე, ხოლო 01.01.2023-01.01.2026 და 01.01.2026- 01.01.2028 15,83 და 13,38 ოდენობით შესაბამისად.

3) გაზგამანაწილებელი სადგურების მომსახურება. სხვადასხვა კომპანიის მფლობელობაში მყოფი ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელი სადგურების (გგს) მომსახურებაზე, კომპანიებს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან“ გაფორმებული აქვთ მომსახურების შესახებ ხელშეკრულებები, რომელთა საფუძველზეც, კომპანია შესაბამისი სამუშაო ძალის (ოპერატორების) საშუალებით ახორციელებს გგს-ების პერიოდულად შემოვლა-დათვალიერებას, გაჟონვების და უსაფრთხოების ნორმების დარღვევების აღმოჩენის მიზნით.

კომპანია ასევე ახორციელებს შემდეგ საქმიანობებს:

ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელზე მიერთება. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ დამტკიცებული „ბუნებრივი გაზის ქსელის წესების“ თანახმად ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელზე მიერთება ან არსებულ მიერთებაში ცვლილების შეტანა უნდა განხორციელდეს ამავე წესის მოთხოვნათა შესაბამისად, ხოლო შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ თითოეული მამიებლისგან მიერთების განაცხადში მითითებული სიმძლავრის შესაბამისად უნდა მიიღოს მიერთების საფასური, რომელიც დაკავშირებულია ამავე მიერთების ღირებულებასთან და განსაზღვრულია ზემოაღნიშნულ „წესებში“ 2023 წელს გაფორმდა ქსელზე მიერთების ორი ხელშეკრულება, რომლის დასრულებაც იგეგმება 2024 და 2025 წლებში.

საქართველოს მოსახლეობის გაზმომარაგება. კომპანიის საქმიანობის მნიშვნელოვან ნაწილს ასევე წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის განკარგულების საფუძველზე, საქართველოს მოსახლეობის გაზით მომარაგების ხელშეწყობის ღონისძიებების უზრუნველყოფის მიზნით, გაზსადენის ქსელის საპროექტო და სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება. მიმდინარე ეტაპზე ხორციელდება საქართველოს მოსახლეობის გაზმომარაგების უზრუნველყოფისათვის საჭირო ღონისძიებების სამწლიანი (2022-2024) გეგმის (მთავრობის განკარგულება №2120) 2023 წლის ნაწილი.

1. საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა (გაგრძელება)

2023 წლის განმავლობაში განხორციელდა 27მლნ ლარის ღირებულების სამშენებლო სამუშაოები, ასევე 2023 წელს 106მლნ ლარის სამუშაოები გადაეცა მესაკუთრეს. პროექტების დაფინანსების წყარო იყო მიღებული კაპიტალური ტრანსფერი. 2024 წლის 29 იანვარს №2120 განკარგულებაში შევიდა ცვლილება და დამტკიცდა გაზიფიცირების 2022-2025 წლის წლების განმავლობაში შპს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიამ უნდა უზრუნველყოს ქვეყნის მასშტაბით 396 დასახლებულ პუნქტში არსებული 56,836 აბონენტის ბუნებრივი გაზით მომარაგების მიზნით გაზიფიცირების საპროექტო და სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება რომელთა სავარაუდო ღირებულება შეადგენს 241,119,170 ლარს.

კომპანიის ხარჯები მოიცავს როგორც მაგისტრალური გაზსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯებს, რომელიც წარმოადგენს შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრის“ კუთვნილი ქონების ფლობის საფასურს, ასევე ბუნებრივი გაზის დანაკარგს. მაგისტრალური გაზსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯების მხრივ უნდა აღინიშნოს, რომ 2017 წლის სექტემბრამდე აღნიშნული ქირა დამოკიდებული იყო იჯარით გადმოცემული მაგისტრალურ გაზსადენში გატარებულ ბუნებრივ აირზე და განსაზღვრული იყო აშშ დოლარში. აღნიშნული ხელშეკრულება გაფორმდა 2011 წელს, თუმცა უკანასკნელ წლებში, აშშ დოლარის გაცვლითმა კურსმა ლართან მიმართებაში, კომპანიის საიჯარო ხარჯი მნიშვნელოვნად გაზარდა და საფრთხე შეუქმნა მის მომგებიანობას. 2017 წლის სექტემბრიდან 2024 წლის ბოლომდე აღნიშნული ხარჯი ხელშეკრულების საფუძველზე ფიქსირებული გახდა და განსაზღვრულია ლარში.

რაც შეეხება ნორმატიულ დანაკარგს, მისი მოცულობა (კუბურ მეტრებში), ისევე, როგორც გაზის ტრანსპორტირების ტარიფი, სემეკის მიერ დგინდება.

2. ფილიალები და კომპანიის სტრუქტურა

კომპანიის ხარჯების ნაწილი დაკავშირებულია ოპერირებისთვის გადმოცემული მაგისტრალური გაზსადენისა და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის უსაფრთხო ექსპლუატაციასთან, რომლის მიზნითაც მიმდინარეობს პროფილაქტიკური და გეგმიურ-გამაფრთხილებელი, სარემონტო-აღდგენითი სამუშაოები, ექსპლუატაციის პროცესში გამოვლენილი დაზიანებების და დარღვევების აღმოფხვრა. აღნიშნულ საქმიანობას, კომპანიის ცენტრალურ აპარატთან ერთად ახორციელებს 3 საექსპლოატაციო ფილიალი (ცენტრალური, დასავლეთის და ჩრდილოეთის), ერთი სამმართველო (კახეთი) და 2 საექსპლოატაციო უბანი (ყაზბეგის და ხაშურის). რაც შეეხება კომპანიის 2023 წლის ბოლოსათვის არსებულ სტრუქტურას, იგი შედგება შემდეგისაგან: გენერალური დირექტორი; გენერალური დირექტორის ორი მოადგილე; მთავარი ინჟინერი; გენერალური დირექტორის ადმინისტრაცია (აერთიანებს ადამიანური რესურსების მართვისა და საქმისწარმოების სამმართველოებს); შიდა მონიტორინგის დეპარტამენტი (მოიცავს ვიდეომონიტორინგის სამმართველოს); იურიდიული დეპარტამენტი; ფინანსური დეპარტამენტი (მოიცავს საფინანსო სამმართველოს და ბუღალტერიას); ქონების მართვის სამსახური; შესყიდვების დეპარტამენტი; ლოგისტიკის დეპარტამენტი (აერთიანებს სატრანსპორტო უზრუნველყოფისა და სასაწყობო სამმართველოებს); სტრატეგიული დაგეგმვისა და საგარეო ურთიერთობების დეპარტამენტი; კომერციული დეპარტამენტი (მოიცავს ბუნებრივი გაზის აღრიცხვისა და მონიტორინგის და პროგრამული უზრუნველყოფის სამმართველოებს); საზომ-საკონტროლო ხელსაწყოებისა და მეტროლოგიის დეპარტამენტი; ბუნებრივი გაზის საგამოცდო ლაბორატორია; ინფორმაციული ტექნოლოგიების სამსახური; საინჟინრო ტექნიკური უზრუნველყოფის დეპარტამენტი (მოიცავს მაგისტრალური გაზსადენების ექსპლოატაციის, სანებართვო, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო და კათოდური დაცვის სამმართველოებს, ასევე ურღვევი კონტროლის საგამოცდო ლაბორატორიას); ოპერატიული მართვის სამსახური; შრომის, უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის მონიტორინგის სამმართველო; ბუნებრივი გაზის ოდორიზაციის სამმართველო; გაზიფიცირების სამსახური და საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური.

2. ფილიალები და კომპანიის სტრუქტურა (გაგრძელება)

რაც შეეხება გაზიფიცირების სამსახურს, მის ფუნქციას კვლავაც წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის განკარგულების ფარგლებში დავალებული ბუნებრივი გაზით მომარაგების მიზნით გაზიფიცირების/გაზსადენის სამშენებლო და საპროექტო, ასევე წინასაპროექტო სამუშაოების განხორციელების უზრუნველყოფა. მათი ხელფასების კაპიტალიზირება ხორციელდება თითოეულ პროექტზე შესაბამისად, ხოლო სამშენებლო სამუშაოებისა და მათი ზედამხედველობის კუთხით, კომპანია 2023 წელსაც შესყიდვას ახორციელებდა და ამჟამადც განაგრძობს გარე კომპანიებისაგან.

3. განვითარების გეგმები

კომპანიის საექსპლუატაციო რგოლების მიერ მაგისტრალური გაზსადენების სისტემური შემოვლა-დათვალიერების და კონტროლის პროცესში დგინდება გადაუდებელი (გაზის გაჟონვების და ავარიების სალიკვიდაციო, მცირე მოცულობით დეფექტების აღმოფხვრის და სხვ.) და მომდევნო წელს ჩასატარებელი სამუშაოების (ლონისძიებების) ჩამონათვალი, რომლის გათვალისწინება ხდება საანგარიშო წლის დადგომამდე დამტკიცებულ ორგანიზაციულ-ტექნიკურ ღონისძიებათა ნუსხაში. ეს პროცესი კომპანიაში უწყვეტად მიმდინარეობს და შესაბამისად, 2023 წელსაც კომპანია მუდმივ რეჟიმში ახორციელებდა მაგისტრალური გაზსადენისა და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის გამართულ ოპერირებასთან დაკავშირებულ სარემონტო სამუშაოებს.

მომავალი წლის აუცილებლად ჩასატარებელ ღონისძიებათა ჩამონათვალიდან კომპანიის მიერ შესასრულებლად განისაზღვრება მიმდინარე სარემონტო სამუშაოებად კვალიფიცირებული ღონისძიებები, ხოლო მაგისტრალურ გაზსადენთან დაკავშირებულ კაპიტალურ რემონტებს, გამომდინარე შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრესთან“ გაფორმებული მოქმედი ხელშეკრულებიდან, უზრუნველყოფს შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“ საკუთარი ხარჯებით.

კომპანია 2024 წელსაც აგრძელებს ძირითად საქმიანობას. გეგმავს ისეთი ღონისძიებების განხორციელებას, რომლებიც კომპანიას საშუალებას მისცემს თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით შედგომში შეამციროს ოპერირების ხარჯები და გაზსადენის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები.

საინვესტიციო საქმიანობის კუთხით, კომპანიამ მიზნად დაისახა თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, რომლებიც საშუალებას მისცემს გააუმჯობესოს ბუნებრივი გაზის აღრიცხვის მეთოდები, გრძელდება აღრიცხვის კვანძების რეკონსტრუქცია და სხვა. ასევე, მნიშვნელოვანია, რომ 2023 წელს კომპანიამ, დაასრულა ოპერატიული მართვის პროგრამული უზრუნველყოფის განახლება, რაც მას უფრო ეფექტიან საშუალებას აძლევს, ცოცხალ რეჟიმში არეგულიროს მაგისტრალურ გაზსადენში არსებული ბუნებრივი გაზის ნაკადები და შესაბამისი წნევა და უზრუნველყოს საქართველოს მოსახლეობისა და კომერციული ობიექტების უწყვეტი გაზმომარაგების გაუმჯობესება. აღნიშნული პროცესის დასრულდა 2022 წელს, თუმცა 2023 წელს დამატებითი ფუნქციონალები გაუმჯობესდა.

ნორმატიულ დანაკარგის მოცულობას, ყოველწლიურად ადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია. 2023 წელს დადგენილმა ბუნებრივი გაზის ნორმატიული დანაკარგის ზღვარმა შეადგინა 29,254,904 კუბური მეტრი. (2022 წელს დადგენილი დანაკარგის მოცულობა შეადგენდა 34,819,989 კუბურ მეტრს) შესაბამისად, 2023 წლის ბიზნეს-გეგმაში აღნიშნული მოცულობის მიხედვით იყო განსაზღვრული ნორმატიული დანაკარგების ხარჯი. რის გამოც 2023 წელს მოხდა ნორმატიული დანაკარგის გადაჭარბება. აღნიშნული მოცულობა 29,254,904 კუბური მეტრის ოდენობით, სემეკის მიერ დადგენილია 2023-2027 წლებისთვის პერიოდისათვის.

3. განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

კომპანია დიდ ყურადღებას აქცევს თანამშრომელთა უსაფრთხოებას. შესაბამისად, კომპანია ყოველწლიურად ახორციელებს თანამშრომელთა აღჭურვას თანამედროვე ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით, ხელსაწყო-მოწყობილობებით და უზრუნველყოფს მათი სამუშაო პირობების გაუმჯობესებას. გარდა ამისა, კომპანია დასაქმებულთა ოპტიმიზაციის კუთხით ყოველწლიურად ახორციელებს კომპანიის სტრუქტურის საჭიროებისამებრ განახლებას, რის მიზანსაც კომპანიის ადამიანური რესურსების კუთხით წარმოქმნილი საჭიროებების უკეთ გამოვლენა და დაკმაყოფილება, თანამშრომლების ეფექტიანი მართვა და წახალისება წარმოადგენს.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, კომპანიის მიზანს წარმოადგენს გაზის მომხმარებელთა უსაფრთხო და უწყვეტი გაზმომარაგება. კომპანია გეგმავს ისეთი მოსამზადებელი ღონისძიებების გატარებას, რომელიც საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის შესაბამისი ბუნებრივი გაზის ქსელის წესების მიხედვით, უპასუხებს თანამედროვე ბაზრის რეგულირების მოთხოვნებს. აქვე აღსანიშნავია ამავე წესებით განსაზღვრული ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელზე ახალი მომხმარებლის მიერთება, რაც შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიამ“ უნდა განახორციელოს. აღნიშნულის თანახმად კომპანიამ მომხმარებელი ტრანსპორტირების ქსელზე უნდა დააერთოს თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილი ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელი სადგურით და სანაცვლოდ მიიღოს შესაბამისი ანაზღაურება, რაც გათვალისწინებულია ამავე წესების დანართი #3-ით. აღნიშნული სადგურის მფლობელი და ოპერატორი სამომავლოდ უნდა გახდეს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“. რაც შეეხება ბუნებრივი გაზის დაბალანსების ქსელის წესებს, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 72/11 გადაწყვეტილების შესაბამისად, მათი აღსრულება კომპანიამ უნდა უზრუნველყოს 2024 წლის 31 დეკემბრამდე.

მნიშვნელოვანია, რომ კომპანიის 2024 წლის აღსანიშნავ გამოწვევას წარმოადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის სტატუსისა და ლიცენზიის მოპოვება. ამისათვის, უპირველესად საჭიროა კომპანიამ გაიაროს სერთიფიცირების პროცედურები, რისი განაცხადიც მან უკვე გააკეთა 2023 წელს. 2022 წელს კომპანიას ეთქვა უარი სერთიფიცირებაზე, ვინაიდან მაკონტროლებელი პირების დონეზე ვერ მოხერხდა მმართველობითი უფლებამოსილების გამიჯვნა. სერთიფიცირება არის პროცედურა, რომელიც ადგენს გადამცემი სისტემის ოპერატორის შესაბამისობას დამოუკიდებლობისა და განცალკევების მოთხოვნებთან, დამოუკიდებლობის მოთხოვნები კი კანონის მიხედვით წარმოადგენს შემდეგს:

„დაუშვებელია, ერთი და იგივე პირი:

ა) რომელიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ აკონტროლებს წარმოების ან მიწოდების ნებისმიერი საქმიანობის განმახორციელებელ ენერგეტიკულ საწარმოს, იმავდროულად პირდაპირ ან არაპირდაპირ აკონტროლებდეს ან ახორციელებდეს რაიმე უფლებას გადამცემი სისტემის ოპერატორის ან გადამცემი ქსელის მიმართ;

ბ) რომელიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ახორციელებს გადამცემი სისტემის ოპერატორის ან გადამცემი ქსელის კონტროლს, იმავდროულად პირდაპირ ან არაპირდაპირ აკონტროლებდეს ან ახორციელებდეს რაიმე უფლებას წარმოების ან მიწოდების ნებისმიერი საქმიანობის განმახორციელებელი ენერგეტიკული საწარმოს მიმართ;

გ) რომელიც ნიშნავს გადამცემი სისტემის ოპერატორის ან გადამცემი ქსელის მესაკუთრე საწარმოს სამეთვალყურეო საბჭოს, მმართველი საბჭოს ან წარმომადგენლობითი ორგანოს წევრებს, იმავდროულად პირდაპირ ან არაპირდაპირ აკონტროლებდეს ან ახორციელებდეს რაიმე უფლებას წარმოების ან მიწოდების ნებისმიერი საქმიანობის განმახორციელებელი ენერგეტიკული საწარმოს მიმართ;

დ) ერთდროულად იყოს როგორც წარმოების ან მიწოდების ნებისმიერი საქმიანობის განმახორციელებელი ენერგეტიკული საწარმოს, ისე გადამცემი სისტემის ოპერატორის ან გადამცემი ქსელის სამეთვალყურეო საბჭოს, მმართველი საბჭოს ან წარმომადგენლობითი ორგანოს წევრი.”

3. განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

შესაბამისად ამავე კანონის ზემოაღნიშნული მოთხოვნათა გათვალისწინებით, განხორციელდა შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიისა“ (გადაცემის სისტემის ოპერატორი) და სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (გადამცემი ქსელის ყოფილი მესაკუთრე) ნაწილობრივ „განცალკევება“ წინასწარ შერჩეული გეგმის შესაბამისად, რომელიც შეთანხმდა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან. დაფუძნდა ახალი კომპანია - შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“, რომელსაც, დამფუძნებელმა - სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის ინფრასტრუქტურა გადასცა კაპიტალში შენატანის სახით.

შესაბამისად, აუცილებელია გაიმიჯნოს გადამცემი სისტემის ოპერატორისა (მომავალში შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“) და გადამცემი ქსელის მესაკუთრის (შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“) ფუნქციები: გადამცემი სისტემის ოპერატორი ვალდებულია, უზრუნველყოს მესამე პირებისთვის სისტემასთან დაშვების უფლების მინიჭება და ამ უფლებით სარგებლობის მართვა. მათ შორის, შესაბამისი ტარიფებისა და საფასურების ადმინისტრირება, გადამცემი სისტემის ოპერირება, მოვლა-პატრონობა და განვითარება. აგრეთვე, გადამცემი სისტემის მიერ გონივრული მოთხოვნის დაკმაყოფილების გრძელვადიანი შესაძლებლობა შესაბამისი საინვესტიციო დაგეგმვის მეშვეობით. გადამცემი სისტემის განვითარებისას დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორი პასუხისმგებელია ახალი ინფრასტრუქტურის დაგეგმვაზე (მათ შორის, შესაბამისი ავტორიზაციის მოპოვებაზე), მშენებლობისა და ექსპლუატაციაში მიღებაზე, ხოლო გადამცემი სისტემის მესაკუთრე ვალდებულია ითანამშრომლოს დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორთან და ხელი შეუწყოს მას მისი ფუნქციების შესრულებაში. მათ შორის, მიაწოდოს ყველა საჭირო ინფორმაცია, დააფინანსოს ინვესტიციები, რომელთა განხორციელებაც დამოუკიდებელმა სისტემის ოპერატორმა გადამცემი სისტემის მესაკუთრესთან თანამშრომლობითა და საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიასთან შეთანხმებით გადაწყვიტა, ან გასცეს თანხმობა სხვა დაინტერესებული პირის, მათ შორის, დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის, მიერ ამ ინვესტიციების დაფინანსების შესახებ. ამ შემთხვევაში ნებისმიერი ფინანსური ხელშეკრულება საჭიროებს კომისიის თანხმობას. ასეთი თანხმობის გაცემამდე კომისია კონსულტაციებს მართავს დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორთან, გადამცემი სისტემის მესაკუთრესა და სხვა დაინტერესებულ პირებთან, რათა უზრუნველყოს გადამცემი ქსელის აქტივებთან დაკავშირებული პასუხისმგებლობის, გარდა დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის ფუნქციებთან დაკავშირებული პასუხისმგებლობისა, დაზღვევა, წარმოადგინოს სათანადო უზრუნველყოფა ქსელის გაფართოების დაფინანსების ხელშეწყობის მიზნით, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ამ პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, გასცა თანხმობა სხვა დაინტერესებული პირის, მათ შორის, დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის, მიერ ინვესტიციების დაფინანსებაზე.

დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორი გადამცემი სისტემის მესაკუთრის თანხმობითა და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ფორმით უნდა ფლობდეს გადამცემი ქსელის აქტივებს. კომისია ამტკიცებს გადამცემი სისტემის მესაკუთრესა და დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორს შორის დადებულ ხელშეკრულებას გადამცემი ქსელის აქტივების მფლობელობაში გადაცემის შესახებ, მათ შორის, სისტემის მესაკუთრის ანაზღაურებას. აღნიშნული პროცესისა და შესაბამისი გადაცემის ლიცენზიის გაცემის შესახებ საბოლოო გადაწყვეტილების მიღება, ამ ეტაპზე, იგეგმება 2024 წლის ბოლოსათვის.

რაც შეეხება გადამცემი ქსელის ფლობის ხელშეკრულებას, ის გაფორმდა 2023 წელს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასა“ და შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრეს“ შორის და წარდგენილია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნული კომისიისათვის სერთიფიცირების განაცხადთან ერთად.

ბუნებრივი გაზის მომარაგების ხელშეწყობის მიზნით კომპანია 2023 წელსაც აგრძელებდა ამ მიმართულებით საქმიანობას და 2024 წელსაც გეგმავს გააგრძელოს.

4. სუბიექტის მიერ წარმოებული კვლევები

კომპანია ამ ეტაპზე რაიმე სახის კვლევას არ ახორციელებს.

5. საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ ინფორმაცია

კომპანიას არ აქვს აქციები და შესაბამისად 2023 წელს მსგავს ოპერაციას ადგილი არ ჰქონია.

6. ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

2023 წლის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები განხილულია ფინანსურ ანგარიშგებაში. მმართველობის ანგარიშგებაში კომპანია დამატებით გამოყოფს რამდენიმე კოეფიციენტს:

- კომპანიის საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი შემცირებულია 2022 წელთან შედარებით, რისი ძირითადი გამომწვევი მიზეზი არის სემეკის მიერ ტარიფის შემცირება.
- როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ 2023 წლისთვის შემცირებულია სემეკის მიერ დადგენილი ნორმატიული ხარჯი. დადგენილი ნორმატიული დანაკარგის შემცირების ერთ-ერთი შედეგია, რომ კომპანიის გაზის ბუნებრივი დანაკარგი აჭარბებს დადგენილ ნორმას.
- ბუნებრივი გაზის ზენორმატიულ დანაკარგებთან დაკავშირებით გაზრდილია შესაბამისი გადასახადის ხარჯი.
- 2023 წლის 24 ნოემბერს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან შექმნილი სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების წმინდა მოგების განაწილებისა და გამოყენების შესახებ წინადადების განხილვისა და გადაწყვეტილების მიმღების კომისიის სხდომის ოქმი#2 - ის შესაბამისად მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება წინა წლების გაუნაწილებელი მოგების განაწილების შესახებ. რომლის მიხედვითაც 50,000 ათასი ლარი უნდა მიიმართოს სახელმწიფო ბიუჯეტში დივიდენდის სახით, 21,975 ათასი ლარი დარჩეს საწარმოში დარჩენილი გაზიფიცირების პროექტების დასაფინანსებლად. აღნიშნული 50,000 ათასი ლარის გაცემა უნდა მოხდეს 2024 წლის იანვარში, გადაწყვეტილების შესაბამისად გაზრდილია კომპანიის ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

7. საქმიანობასთან დაკავშირებული ფინანსური და არაფინანსური რისკები

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, კომპანიამ მნიშვნელოვნად შეამცირა სავალუტო ბაზართან დაკავშირებული რისკები, ვინაიდან მაგისტრალური გაზსადენის ოპერირების ხარჯი ლარშია დაფიქსირებული. თუმცა, ვინაიდან ტრანზიტის მომსახურებიდან მისაღები შემოსავლები, ასევე გაზის დანაკარგებთან დაკავშირებული ხარჯი, ისევე როგორც გასულ წლებში, გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში, აღნიშნული რისკი მაინც არსებობს, რამაც ეროვნული ვალუტის გაუფასურების შემთხვევაში შესაძლოა გაზარდოს, როგორც კომპანიის შემოსავლები, ასევე ხარჯებიც. გარკვეულ რისკს უკავშირდება ტრანზიტის განხორციელებაც, ვინაიდან ერთადერთ მომხმარებელს ამ შემთხვევაში წარმოადგენს რუსული კომპანია. 2022 წლის თებერვალში რუსეთის ფედერაციამ დაიწყო ფართომასშტაბიანი ომი უკრაინაში, რამაც გამოიწვია მთელი რიგი სანქციები რუსეთის ფედერაციაზე, რუსულ კომპანიებსა და ფიზიკურ პირებზე. სანქციები შეეხო ტრანზიტის მომსახურების დამკვეთს - შპს „გაზპრომ ექსპორტსაც“, რამაც რისკის ქვეშ დააყენა კომპანიის მისაღები შემოსავლები ტრანზიტის მომსახურების გაწევიდან. ხელმძღვანელობა არ მოელის აღნიშნული საკითხიდან გამომდინარე მნიშვნელოვან უარყოფით ცვლილებებს ფუნქციონირებასთან დაკავშირებით, შემდეგი გარემოებების გამო:

7. საქმიანობასთან დაკავშირებული ფინანსური და არაფინანსური რისკები (გაგრძელება)

- ანგარიშგების შედგენის მომენტისათვის ტრანზიტის მომსახურება უპრობლემოდ ხორციელდება და შეფერხებას ადგილი არ ჰქონია;
- 2022 წლის ზაფხულში ბანკზე, რომლის საშუალებითაც ხორციელდებოდა ტრანზიტის საფასურის ანაზღაურება, აღმოჩნდა სანქცირებული ბანკების სიაში. 2022 წლის 23 სექტემბერს საქართველოს ნავთობის და გაზის კორპორაციას (GOGC) გაზპრომ ექსპორტს და შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას (GGTC) შორის გაფორმდა სამმხრივი შეთანხმება შემდეგზე: ვინაიდან GOGC-ის ერიცხება დავალიანება GazpromExport-ის მიმართ, ხოლო GazpromExport-ს ერიცხება დავალიანება GGTC-ის მიმართ, Gazprom export-ის დავალიანებას GOGC აუნაზღაურებს GGTC-ის, შესაბამისად GOGC და Gazprom მოახდენენ ურთიერთგაქვითვას.

გარდა ამისა, უკიდურეს შემთხვევაში, ვინაიდან ბუნებრივი გაზის ტრანზიტის მომსახურება ხორციელდება სომხეთისათვის, რომელიც გაზის საბოლოო მომხმარებელს წარმოადგენს, შესაძლებელია სახელშეკრულებო ურთიერთობების, მათ შორის ანაზღაურების კუთხით, სხვაგვარად ჩამოყალიბებაც. ზემოთ აღნიშნული საკითხებიდან გამომდინარე, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება შესაბამისია კომპანიისათვის.

სხვა არსებითი რისკი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ლიკვიდურობაზე, კომპანიას არ გააჩნია.

სასამართლო დავებთან დაკავშირებული რისკების მხრივ, კომპანია დავაშია სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ ამ უკანასკნელის მიერ აღძრული სარჩელის გამო, სადაც კორპორაცია კომპანიას სთხოვს 10,140 ათასი ლარის და 1,552 ათასი ლარის ზარალის ანაზღაურებას. აღნიშნული სასამართლო სარჩელის ფარგლებში კორპორაცია კომპანიას ედავება, მილსადენის იჯარის, მიბარებისა და გაზის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის გამო. აღნიშნული დავები მოიცავს ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული მისაწოდებელი გაზის მოცულობის მიუწოდებლობით და მაგისტრალური გაზსადენების დაზიანებისთვის გამოწვეული ზარალის ანაზღაურებას. 10,140 ათასი ლარის დავაზე პირველ და მეორე ინსტანციაში გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა კომპანიის სასარგებლოდ. ამჟამად დავა იმყოფება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს წარმოებაში. 1,552 ათასი ლარის ზარალის ანაზღაურების დავაზე, უზენაესმა სასამართლომ მიიღო გადაწყვეტილება და დააბრუნა საქმე პირველ ინსტანციაში და ნავთობის და გაზის კორპორაციას უარი ეთქვა სარჩელის დაკმაყოფილებაზე, ხოლო დავა გრძელდება ზიანის განახლებულ მოცულობაზე, რომელიც შეადგენს 393 ათას ლარს. 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აღნიშნული დავების მოსალოდნელი ზიანის წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელია, აქედან გამომდინარე კომპანია ამასთან დაკავშირებით არანაირ ვალდებულებას ანგარიშგებაში არ აღიარებს. ხელმძღვანელობა არ მოელის რომ უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე კომპანიიდან მოხდება მომავალში სარგებლის გასვლა.

ასევე, კომპანია წარმოადგენს მოპასუხე მხარეს შპს „ჯეოტრანსგაზის“ მიერ აღძრულ დავაში, სადაც შპს „ჯეოტრანსგაზი“ კომპანიას სთხოვს ხელშეკრულების დარღვევით გამოწვეული მიყენებული ზიანის, 21,824 ათასი აშშ დოლარის ანაზღაურებას, რომელიც 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 58,693 ათას ლარს. კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ელოდება აღნიშნული დავის შედეგად კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას, რადგან არსებული ინფორმაციით სარჩელი შეიცავს მთელ რიგ ფაქტობრივ უზუსტობებს და ურთიერთგამომრიცხავ გარემოებებს. ასევე, მოპასუხის მხრიდან ადგილი არ ჰქონია მხარეთა შორის გაფორმებული არც ერთი ხელშეკრულების პირობების დარღვევას. აღნიშნულ დავაზე 2023 წელს (პირველ ინსტანციაში გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა კომპანიის სასარგებლოდ.

არაფინანსური ანგარიშგება

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ არაფინანსური ანგარიშგება ემსახურება კომპანიის საქმიანობასთან დაკავშირებული მოდელის, რისკებისა და არაფინანსური საკითხების გასაჯაროებას.

1. გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები

ვინაიდან შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ბუნებრივი გაზთან დაკავშირებული ოპერაციები, მნიშვნელოვანია, განვიხილოთ რიგი საკითხები, რომლებიც, თავის მხრივ, გავლენას ახდენენ ეკოლოგიურ გარემოზე და უარყოფითად ზემოქმედებენ მასზე. პირველ რიგში, ასეთს წარმოადგენს ბუნებრივი გაზის ტრანზიტის, ტრანსპორტირებისა და მიწოდების დროს არსებული, მაგისტრალური გაზსადენის და მისი შემადგენელი ნაწილების ტექნიკური მდგომარეობით გამოწვეული ბუნებრივი გაზის დანაკარგები და მეორე მხარის დაკვეთის ფარგლებში შესრულებული ტექნიკური სამუშაოების დროს (მაგისტრალურ გაზსადენზე შეჭრა და ა.შ.), ატმოსფეროში გაფრქვეული ბუნებრივი გაზი.

აღსანიშნავია, რომ დანაკარგების მხრივ, როგორც მმართველობით ანგარიშგებაში არის აღნიშნული, მის ზედა ზღვარს, ანუ ნორმატიულ დანაკარგს განსაზღვრავს და ამტკიცებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია. აღნიშნული ნორმატივი წარმოადგენს კომპანიის სტრატეგიულ ნიშნულს, რომელსაც არ უნდა გადააჭარბოს კონკრეტულ საანგარიშგებო პერიოდში (წელიწადში) და ამით, შესაბამისად, თავი აარიდოს, როგორც დაუგეგმავ ფინანსურ ასევე გარემოზე უარყოფით გავლენას. შესაბამისად, კომპანიის ერთ-ერთ უმთავრეს ამოცანას წარმოადგენს ბუნებრივი გაზის ფაქტიური დანაკარგების მკვეთრი შემცირება, რისთვისაც კომპანია კიდევ უფრო აქტიურად ახორციელებს მაგისტრალურ გაზსადენზე ბუნებრივი გაზის გაჟონვების სალიკვიდაციო სამუშაოებს, როგორც დანაკარგების შემცირების, ასევე ავარიების პრევენციის მიზნით. შესაბამისად 2023 წელს გაიზარდა სამუშაოების შესრულებისას გაფრქვეული ბუნებრივი გაზის მოცულობა. მომატებული სტიქიური მოვლენების გამო კომპანიას უწევს გაწიოს გაუთვალისწინებელი ხარჯები, რაც წარმოადგენს ბუნებრივი გაზის დანაკარგების გაზრდის ერთ-ერთ მიზეზს. მიუხედავად იმისა რომ კომპანიამ დროულად მიიღო დანაკარგის შემცირების პრევენციული ზომები. აღნიშნული აისახა ფინანსურ შედეგებზე, ვინაიდან კომპანიას დამატებით მოუწია ზენორმირებული გაზის დანაკარგების დაბეგვრა. რაც შეეხება გაწეული მომსახურების ფარგლებში მაგისტრალურ გაზსადენში ტექნიკური სამუშაოების წარმოებისას ატმოსფეროში გაფრქვეულ ბუნებრივ გაზს, აქაც, კომპანიის მიზანს წარმოადგენს დაგეგმოს და აწარმოოს სამუშაოები იმგვარად, რომ შეამციროს ბუნებრივი გაზის გაფრქვევა და გარემოზე მიყენებული შესაბამისი ზიანი, მიუხედავად იმისა რომ ფინანსურად გაფრქვეული ბუნებრივი გაზი ანაზღაურებადია დამკვეთი მხარის მიერ. ზემოაღნიშნულის უზრუნველსაყოფად, კომპანიამ ახალი მომხმარებლის ტრანსპორტირების ქსელზე შეჭრის უზრუნველყოფისათვის, რამდენჯერმე გამოიყენა „ცივად შეჭრის“ მეთოდი, რაც გულისხმობს, შესაბამისი აღჭურვილობის დახმარებით გაზსადენის დაცლის და შესაბამისად, დანაკარგების გარეშე მილსადენზე შეჭრას. აღნიშნული მეთოდის გამოყენება კვლავაც აქტუალურია 2024 წელს.

2. სოციალური და დასაქმების საკითხები, ადამიანების უფლებების დაცვა

დასაქმების და ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკის მხრივ, რომლის განმახორციელებელიც არის გენერალური დირექტორის ადმინისტრაცია და მასში შემავალი ადამიანური რესურსების მართვის სამმართველო, კომპანიის სტრატეგია ფარავს შემდეგ საკითხებს: თანამშრომლის დაქირავება, განვითარება, სახელფასო პოლიტიკა, ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება. ამ უკანასკნელთან დაკავშირებულ საკითხებს უზრუნველყოფს კომპანიის ცალკე გამოყოფილი სტრუქტურული ერთეული - შრომის უსაფრთხოების, გარემოს დაცვისა და მონიტორინგის სამმართველო. კომპანიაში დასაქმებულია შესაბამისი განათლებისა და გამოცდილების მქონე პირები, განურჩევლად რასის, კანის ენის, ეთნიკური და სოციალური კუთვნილების, ეროვნების, წარმოშობის, ქონებრივი ან წოდებრივი ფერის, მდგომარეობის, საცხოვრებელი ადგილის, ასაკის, სქესის, სექსუალური ორიენტაციის, შეზღუდული შესაძლებლობის, რელიგიური, საზოგადოებრივი, პოლიტიკური ან სხვა

2. სოციალური და დასაქმების საკითხები, ადამიანების უფლებების დაცვა (გაგრძელება)

გაერთიანებისადმი, მათ შორის, პროფესიული კავშირისადმი, კუთვნილების, ოჯახური მდგომარეობის, პოლიტიკური ან სხვა შეხედულებისა. ასევე, მიიღება გადაწყვეტილებები დაქირავებული პირების განვითარებასთან დაკავშირებით, რაც გულისხმობს მათ დაწინაურებას ან/და როტაციას სხვა პოზიციებზე. იმისათვის, რომ დაქირავებული თანამშრომლებისათვის თვალსაჩინო და გასაგები იყოს იერარქია და მათი როლი კომპანიაში და ის ძირითადი მოთხოვნები, რომელიც კომპანიას გააჩნია მათ მიმართ, გენერალური დირექტორის ბრძანებით დამტკიცებულია კომპანიის დებულება. რაც შეეხება ძირითად წესებს, რომელთა დაცვაც, შიდა დისციპლინარული და ეთიკის ნორმებიდან გამომდინარე, სავალდებულოა კომპანიაში დასაქმებულთათვის, ჩამოყალიბებულია კომპანიის გენერალური დირექტორის მიერ დამტკიცებულ შინაგანაწესში, რომელსაც გაცნობილია ყველა დაქირავებული პირი.

რაც შეეხება ადამიანური კაპიტალის მართვას, მათ შორის რესტრუქტურისაციის, კარიერული მენეჯმენტისა და ანაზღაურების სისტემას, ასევე კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის მიმართულ ღონისძიებებს, კომპანია, იმისათვის, რომ ეფექტიანად და ობიექტურად იყოს გადანაწილებული პასუხისმგებლობები და პროცესები დაქირავებულ პირებს შორის, ყოველწლიურად ახორციელებს სტრუქტურული ერთეულებისა და მასში შემავალი რგოლების გადახედვას და ახდენს მათ ოპტიმიზაციას. 2023 წელს კომპანიამ კვლავაც აგრძელებს დაქირავებული თანამშრომლების პროფესიულ საჭიროებების შესაწავლას და შესაბამისად მათი კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფას.

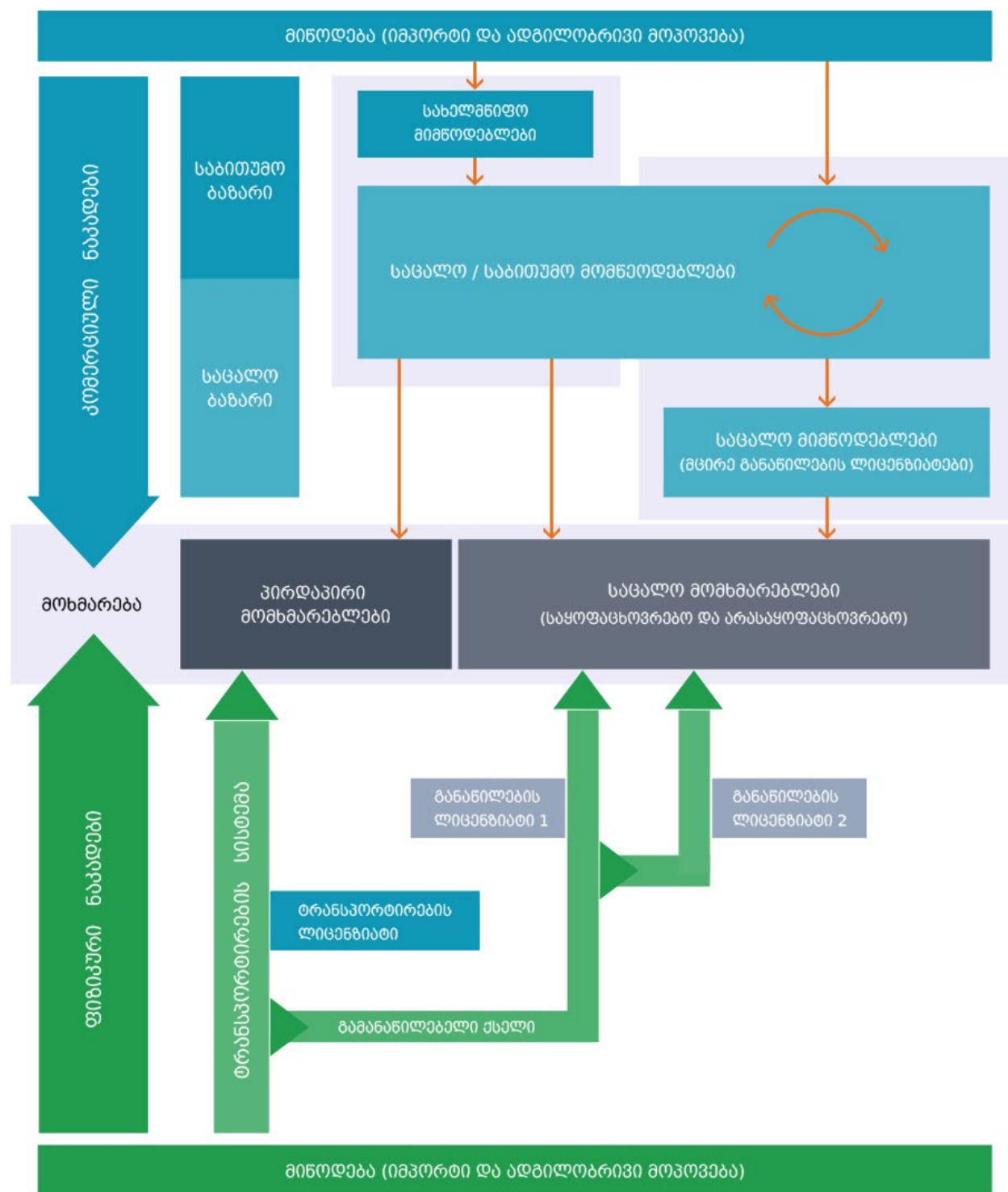
უსაფრთხოების და დასაქმებულთა უფლებების დაცვის კუთხით შესაბამისი სამმართველოს მიერ მუდმივად ხორციელდება თანამშრომელთა მონიტორინგი სამუშაო ადგილზე შესაბამისი ნორმების დაცვის მხრივ. გამომდინარე იქიდან, რომ კომპანიის საქმიანობა სპეციფიკურია და ძირითადი ტექნიკური პერსონალი ემსახურება მაგისტრალური გაზსადენისა და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის გამართულ მუშობას, მუდმივად ხორციელდება მათი ეკვიპრება შესაბამისი ხარისხის სპეცტანსაცმლითა და დაცვის საშუალებებით. ასევე მაღალი რისკის მომცველი საქმიანობით დაკავებული დასაქმებული პირები (ზეინკალი, შემდუღებელი და ა.შ) კომპანიის მიერ დაზღვეულია სტანდარტული ჯანმრთელობის დაზღვევის პაკეტით.

3. კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები

კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხების კუთხით, კომპანია, ვინაიდან მისი 100% წილის მფლობელს წარმოადგენს სახელმწიფო, სავალდებულოდ მოქმედებს სახელმწიფო შესყიდვების კანონმდებლობის ფარგლებში, რაც, თავის მხრივ, ითვალისწინებს „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის სრული დაცვით შესყიდვების განხორციელებას. შესაბამისად, სხვა ღონისძიებების ჩატარება კომპანიას არ ესაჭიროება.

4. კომპანიის ბიზნეს მოდელის მიმოხილვა

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ წარმოადგენს ერთდერთ ლიცენზირებულ საწარმოს, რომელიც საქართველოს ტერიტორიაზე ახორციელებს ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირებას, როგორც მოსახლეობისათვის, ასევე, საწარმოო დანიშნულებითა და ელექტროენერგიის გენერაციის ობიექტებისათვის. აღნიშნული სალიცენზიო პირობების დაცვის მონიტორინგს ახორციელებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი), რომელიც ასევე შესაბამისი მეთოდოლოგიის ფარგლებში ახორციელებს კომპანიის, როგორც რეგულირებადი საწარმოს, მარეგულირებელ აუდიტს. სემეკივე ადგენს ბუნებრივი გაზის მიწოდების, ტრანსპორტირებისა და განაწილების საქმიანობის განხორციელების სამართლებრივი ურთიერთობების ჩარჩოებს და შესაბამისად ქმნის ბუნებრივი გაზის სექტორის ბაზრის ბიზნეს მოდელს, რომელიც შემდეგნაირად გამოიყურება:

4. კომპანიის ბიზნეს მოდელის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ზემოაღნიშნულის შესაბამისად გამოიყურება ბიზნესგარემო, რომელშიც კომპანია ძირითად საქმიანობას - ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირებას. ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების მხრივ, 2023 წელს კომპანია 100-ზე მეტ მომხმარებელს მოემსახურა, რომლებიც აერთიანებს საქართველოს ტერიტორიაზე ლიცენზირებულ ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელ კომპანიებს, მიმწოდებლებს, ასევე ელექტროენერგიის გენერაციის ობიექტებს, მსხვილ საწარმოებს და მცირე და საშუალო ბიზნესს. ვინაიდან კომპანია წარმოდგენს რეგულირებად საწარმოს, სემეკი ადგენს ხელშეკრულების პროექტს, რომლითაც კომპანია ახორციელებს ურთიერთობას მის მომხმარებლებთან, შესაბამის საქმიანობასთან დაკავშირებული ნებისმიერი არაორდინალური საკითხი, რომელსაც არ მოიცავს ხელშეკრულება და მოქმედი კანონმდებლობა, განიხილება მხარეებსა და სემეკთან ერთად და მსჯელობისა და მოლაპარაკების შედეგად, შესაბამის სამართლებრივ სახეს იძენს. აღსანიშნავია, რომ ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ზემოაღნიშნული ხელშეკრულება ფორმდება პოტენციური მომხმარებლის მიერ წარმოდგენილი შესაბამისი განაცხადის საფუძველზე, სადაც მოცემული უნდა იყოს ქსელზე ბუნებრივი გაზის მიწოდებისა და მიღების პუნქტები და თან ერთვოდეს ბუნებრივი გაზის შესყიდვის ხელშეკრულება.

რაც შეეხება ტრანსპორტირების საქმიანობის განხორციელებისას კომპანიის მიერ დანახარჯების პროდუქციად გარდაქმნის პროცესს, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ და ასევე ფინანსურსა და მმართველობის ანგარიშებში არის მიმოხილული, სემეკი ახორციელებს ტრანსპორტირების ტარიფის დადგენას მარეგულირებელი აუდიტის შედეგების საფუძველზე. მარეგულირებელი აუდიტი არის პროცესი, რომლის დროსაც სემეკი სწავლობს რეგულირებადი საწარმოს - შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ - რეგულირებადი საქმიანობასთან - ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირებასთან - დაკავშირებულ ყველა დანახარჯს, ადასტურებს მათ მიზნობრიობას და შესაბამისად ასახავს ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ტარიფს დანახარჯების ბაზაში, რის საფუძველზეც კომპანიის, ასევე მიზნობრივად დასაბუთებულ საინვესტიციო საქმიანობასთან ერთად, ადგენს შესაბამის მომსახურების ტარიფს, რასაც ითვალისწინებს ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ხელშეკრულება და რის საფუძველზეც კომპანია მომხმარებლებისაგან იღებს შესაბამის შემოსავალს. რაც შეეხება ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელზე მიერთებას, აქაც ძირითად სამართლებრივ ჩარჩოს, ხელშეკრულების პირობებსა და მომსახურების ანაზღაურებას ადგენს სემეკი. მომსახურების ანაზღაურება კომპანიასთან კონსულტაციის შედეგად შემუშავებულია მიერთებასთან დაკავშირებული ხარჯებიდან გამომდინარე და დამტკიცებულია ბუნებრივი გაზის ქსელის წესების მიხედვით თითოეულ დადგმულ სიმძლავრეზე.

ბიზნეს მოდელში განსახორციელებელი ცვლილებების მხრივ, რაც უფრო დეტალურად არის მიმოხილული მმართველობის ანგარიშგებაში კომპანიის განვითარების გეგმების კუთხით, შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის სტატუსისა და ლიცენზიის მოპოვება უნდა განახორციელოს 2023 წლის ბოლოსათვის. აღნიშნული პროცესი ითვალისწინებს ბუნებრივი გაზის გადამცემის საქმიანობის განცალკევებას სხვა კონკურენტული საქმიანობებისაგან (წარმოება/მიწოდება/ვაჭრობა). სემეკის მიერ კომპანიაზე ბუნებრივი გაზის გადამცემის ლიცენზიის გაცემის შემდეგ, მისი ძალაში შესვლიდან ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების საქმიანობას, ზემოაღნიშნულ ბაზრის მოდელში, ჩანაცვლებს ბუნებრივი გაზის გადამცემა.

5. გამოყენებული პოლიტიკების აღწერა

როგორც ზემოთ აღინიშნა, კომპანია 2024 წლიდან, შესაბამისი პროცედურების გავლის შემდგომ, საქმიანობას გააგრძელებს როგორც ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორი. შესაბამისად, ბუნებრივი გაზის ქსელის წესებისა და მარეგულირებელი კანონმდებლობის შესაბამისად, ასევე ბუნებრივი გაზის ბაზრის მოდელის კონცეფციის შესახებ საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 2 სექტემბრის 447 დადგენილების თანახმად დაფუძნდა ახალი კომპანია შპს „საქართველოს გაზის ბირჟა“, რომლის 50% წილის მფლობელიც არის შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“.

2024 წლის 2 თებერვალს, კომპანიამ შეიძინა სს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟის“ 25%-იანი წილი სს „საქართველოს გაერთიანებული ელექტროსისტემისგან“ 1,758 ათას ლარად. აღნიშნული კომპანიის ფუნქცია, მისი ამოქმედების შემდგომ, იქნება ქსელის წესებით განსაზღვრული ბუნებრივი გაზის გადაცემის მომსახურების შესრულების დროს დაბალანსების უზრუნველყოფა.

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია და ხელმოწერილია 2024 წლის 25 აპრილს შემდეგი პირების მიერ:

მიხეილ შალამბერიძე
გენერალური დირექტორი

ქეთევან რაზმაძე
ფინანსური დეპარტამენტის უფროსი

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

მმართველობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის (ათას ლარში)

5. გამოყენებული პოლიტიკების აღწერა

როგორც ზემოთ აღინიშნა, კომპანია 2024 წლიდან, შესაბამისი პროცედურების გავლის შემდგომ, საქმიანობას გააგრძელებს როგორც ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორი. შესაბამისად, ბუნებრივი გაზის ქსელის წესებისა და მარეგულირებელი კანონმდებლობის შესაბამისად, ასევე ბუნებრივი გაზის ბაზრის მოდელის კონცეფციის შესახებ საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 2 სექტემბრის 447 დადგენილების თანახმად დაფუძნდა ახალი კომპანია შპს „საქართველოს გაზის ბირჟა“, რომლის 50% წილის მფლობელიც არის შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“.

2024 წლის 2 თებერვალს, კომპანიამ შეიძინა სს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟის“ 25%-იანი წილი სს „საქართველოს გაერთიანებული ელექტროსისტემისგან“ 1,758 ათას ლარად. აღნიშნული კომპანიის ფუნქცია, მისი ამოქმედების შემდგომ, იქნება ქსელის წესებით განსაზღვრული ბუნებრივი გაზის გადაცემის მომსახურების შესრულების დროს დაბალანსების უზრუნველყოფა.

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია და ხელმოწერილია 2024 წლის 25 აპრილს შემდეგი პირების მიერ:

მიხეილ შალაშვირიძე
გენერალური დირექტორი

ქეთევან რაზმაძე
ფინანსური დეპარტამენტის უფროსი

